

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

รายงานวิจัย

การศึกษาเพื่อพัฒนาการใช้สารสนเทศ
ในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

A study for development Information of Use in the Faculty of Architecture
Library King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

RCH

Z

675

U5

ว182จ

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....54595..

วัน,เดือน,ปี.....21 ส.ค. 2548

โดย

ลมูล อนุสัถย์

ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ธันวาคม 2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มี
ISBN 974-324-785-8

๒๑๑๓๘๖๖๙๑

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่	หน้า
1 การใช้สารสนเทศของผู้ใช้สาขานักวิทยาศาสตร์ นักสังคมศาสตร์และนักมนุษยศาสตร์	26
2 การใช้สารสนเทศของผู้ใช้จำแนกตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ.....	27
3 ขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามสถานภาพ.....	38
4 แจกแจงประชากรและกลุ่มตัวอย่างอาจารย์.....	38
5 แจกแจงประชากรและกลุ่มตัวอย่างบุคลากร.....	39
6 แจกแจงประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาโท.....	39
7 แจกแจงประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาตรี.....	39
8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้ห้องสมุด.....	44
10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดจำแนกตามสาขาวิชา.....	45
11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดจำแนกตามวัตถุประสงค์ การใช้สารสนเทศ.....	46
12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดจำแนกตามวิธีการแสวงหาสารสนเทศ.....	47
13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดจำแนกตามความทันสมัยของสารสนเทศ	48
14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดจำแนกตามแหล่งสารสนเทศ.....	49
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้สารสนเทศ สิ่งพิมพ์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	50
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการใช้สารสนเทศ สิ่งพิมพ์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	52
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้สารสนเทศ โสตทัศนวัสดุของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	53
18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการใช้สารสนเทศ โสตทัศนวัสดุของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	55
19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้สารสนเทศ ฐานข้อมูลออนไลน์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	56
20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการใช้สารสนเทศ ฐานข้อมูลออนไลน์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	57
21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้สาขาวิชา สารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการใช้สาขาวิชาสารสนเทศ ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	61
23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	63
24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	64
25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้วารสารและ หนังสือพิมพ์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	66
26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุ ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	67
27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด.....	69
28 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดที่แสดงข้อเสนอแนะ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ.....	70
29 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดที่แสดงข้อเสนอแนะด้านการให้ บริการห้องสมุด.....	72
30 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดที่แสดงข้อเสนอแนะด้านอาคารสถานที่..	74

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แสดงการตัดสินใจเมื่อบุคคลต้องการสารสนเทศก่อนจะสอบถามบรรณารักษ์.....	19
2. แสดงช่องว่างในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ.....	23
3. แสดงประเภทปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ.....	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มา และความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเป็นการศึกษาระดับสูงที่มีภารกิจในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถออกไปรับใช้สังคม และประเทศชาติ ทำการค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ ที่รับผิดชอบ เพื่อแสวงหาและสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ๆ ขึ้น เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความก้าวหน้าและการพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศในทางวิชาการ รวมทั้งเป็นผู้นำในด้านวิชาการ ให้บริการวิชาการแก่สังคม ภายนอก และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2543) องค์ประกอบหลักที่มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนภารกิจดังกล่าวของมหาวิทยาลัย คือห้องสมุด หรือแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยนั้นเป็นสำคัญ ดังนั้นคุณภาพของห้องสมุดจึงเป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยแห่งนั้นๆ เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินกิจกรรมสนองภารกิจได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ห้องสมุดจึงต้องดำเนินงานให้สอดคล้องและสนองตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ อาทิหนังสือทั่วไป หนังสือเฉพาะสาขาวิชา วารสาร หนังสือพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประชากรมหาวิทยาลัยทุกฝ่าย

การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ (collection development) เป็นกระบวนการรวบรวมสื่อชนิดต่างๆ เพื่อให้บริการ โดยการวางแผนอย่างรอบคอบ และจัดการอย่างเป็นระบบ ได้แก่การวางแผนเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้สารสนเทศที่มีอยู่สามารถตอบสนองผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ วางแนวทางในการจัดสรรงบประมาณให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสมเป็นไปตามเป้าหมายและนโยบายที่กำหนด (ประยงค์ พัฒนกิจจรรย์ 2541) และสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่ห้องสมุดประสบปัญหาต่างๆ จากปัจจัยภายในได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณ สถานที่จัดเก็บทรัพยากรห้องสมุดไม่เพียงพอ (สุภาพร สมจิตต์ 2541) การประกันคุณภาพของห้องสมุดและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการจัดการทรัพยากรห้องสมุดอาทิการทะลักทะลายนของสารสนเทศ (information explosion) ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีการผลิตในรูปแบบสิ่งพิมพ์ วัสดุย่อส่วน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Lionwes 1991, 43-47) ที่เพิ่มปริมาณตลอดเวลา ทรัพยากรสารสนเทศมีอายุสั้น ถ้าสมมุติ ราคาของทรัพยากรสารสนเทศที่สูงขึ้น ตลอดจนวิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานบริการ

สารสนเทศทั้งด้านแนวคิดและการปฏิบัติ โดยการปรับเปลี่ยนข้อมูลให้อยู่ในรูปของสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ การนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติ การให้บริการซีดีรอม และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้ห้องสมุดได้ทั้งระบบเครือข่ายระยะใกล้ (Local Area Network = LAN) และระยะไกล (remote access) และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และฐานข้อมูลออนไลน์ที่เปิดให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายมากกว่า 4,200 ฐานข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นหน่วยงานหนึ่งของแหล่งบริการสารสนเทศ เครือข่ายห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีหน้าที่จัดหาสารสนเทศด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ตามหลักสูตรที่เปิดสอนในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และการวิจัยตามความต้องการของอาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรของคณะ ตลอดจนบุคคลทั่วไปตั้งแต่พ.ศ. 2516 ซึ่งตลอดระยะเวลาการดำเนินงานที่ผ่านมาห้องสมุดไม่มีข้อมูลการศึกษาผู้ใช้ห้องสมุด จึงทำให้การจัดหาสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะการศึกษาผู้ใช้ คือ การศึกษาความต้องการ พฤติกรรม ลักษณะการใช้สารสนเทศอย่างละเอียด อันเป็นกิจกรรมขั้นต้นของกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่มีความสำคัญต่อการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เนื่องจากความสนใจ ความต้องการใช้สารสนเทศ เป็นวิธีการลดช่องว่างระหว่างผู้ใช้กับการจัดทรัพยากรสารสนเทศ (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2532) ดังนั้นหากทราบถึงข้อมูลผู้ใช้ห้องสมุดย่อมเกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนจัดการ และพัฒนาสารสนเทศและบริการต่าง ๆ ได้ตรงความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสม เพราะคุณค่าของห้องสมุดพบได้จากความพึงพอใจของผู้ใช้ที่ได้รับการตอบสนองเท่านั้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด จึงสนใจที่จะศึกษาถึงการใช้สารสนเทศในปัจจุบัน และความต้องการใช้สารสนเทศในอนาคต ตลอดจนปัญหาการใช้สารสนเทศ อันเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการสารสนเทศและการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ให้เป็นแหล่งรวมองค์ความรู้สำหรับสนับสนุนการเรียนการสอนด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีประสิทธิภาพ ตรงความต้องการของผู้ใช้อย่างแท้จริง รวมทั้งมีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ วิธีการแสวงหา ความทันสมัย และแหล่งสารสนเทศ ของผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. เพื่อศึกษาความต้องการและการใช้รูปแบบของสารสนเทศ และสาขาวิชาสารสนเทศของ ผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตัวแปรของการวิจัย

ตัวแปรต้น คือสถานภาพผู้ใช้ห้องสมุด ได้แก่อาจารย์ นักศึกษา บุคลากรของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตัวแปรตาม คือ

1. การใช้สารสนเทศ ได้แก่วัตถุประสงค์การใช้ วิธีการแสวงหา ความทันสมัย และแหล่งสารสนเทศ

2. ความต้องการใช้สารสนเทศ ได้แก่รูปแบบของสารสนเทศ สาขาวิชาสารสนเทศ

2. ปัญหาการใช้สารสนเทศ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเพื่อพัฒนาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ครั้งนี้มุ่งศึกษาการใช้สารสนเทศในด้านวัตถุประสงค์การใช้ วิธีการแสวงหา ความทันสมัย แหล่งสารสนเทศ และความต้องการใช้รูปแบบของสารสนเทศ และสาขาวิชาสารสนเทศ ตลอดจนปัญหาการใช้สารสนเทศ ของอาจารย์ นักศึกษา บุคลากรคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประจำปีการศึกษาที่ 2545

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำแนกเป็นอาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร มีจำนวนทั้งสิ้น 1,510 คน ซึ่งจากจำนวนดังกล่าว ผู้วิจัยทำการเลือกโดยใช้วิธีการแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ด้วยวิธีการเปิดตารางยามานะ (Yamane, 1967) ที่ระดับความคาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (applied research) เพื่อพัฒนาศักยภาพทรัพยากรสารสนเทศโดยทำการสำรวจการใช้สารสนเทศ ตลอดจนปัญหาและข้อจำกัดที่มีผลกระทบต่อการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการใช้ และความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

2. กำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่มีลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศในด้านวัตถุประสงค์การใช้ วิธีการแสวงหา ความทันสมัย และแหล่งสารสนเทศที่ใช้

ตอนที่ 3 ความต้องการและการใช้รูปแบบของสารสนเทศ และสาขาวิชาสารสนเทศ

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 5 แนวทางการพัฒนาการใช้สารสนเทศ

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิจารณ์ และหาข้อบกพร่อง

6. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษานุเคราะห์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 316 คน และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

7. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

8. สรุปผลการวิจัย

9. รายงานผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ จัดทำรายงานการวิจัย

1.5 คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

สารสนเทศ (information) หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง ความรู้ที่ผ่านกระบวนการประมวลผล และบันทึกขึ้นเป็นศาสตร์ ทั้งในรูปธรรมและนามธรรม เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่และพัฒนาบุคคลและสังคม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. วัสดุตีพิมพ์ (printed materials) ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร ภาพถ่าย
2. วัสดุไม่ตีพิมพ์ (non printed materials) ได้แก่ วิกิพีเดีย เทปคาสเซ็ท ซีดี-รอม ดิสเก็ต

ฐานข้อมูลออนไลน์

การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ(collection development) หมายถึง กระบวนการที่ประกอบด้วยกิจกรรม การศึกษาผู้ใช้ การจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การคัดเลือก การจัดหา การคัดออก การประเมินทรัพยากรทุกประเภทที่มีอยู่ในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ความต้องการใช้สารสนเทศ (information need) หมายถึง ความประสงค์หรือความจำเป็นของผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่จะใช้สารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ได้แก่ หนังสือ ตำรา วารสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลออนไลน์ โสตทัศนวัสดุ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบุคคลซึ่งอาจจะมีหรือไม่มีสารสนเทศตามความต้องการ (ยังไม่เกิดการใช้จริง)

การใช้สารสนเทศ (information uses) หมายถึงการนำสารสนเทศของห้องสมุดที่ได้จากการค้นคว้าของ อาจารย์ บุคลากร นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน การปฏิบัติงานเพื่อแสวงหาความรู้ ตามความสนใจและความต้องการของแต่ละบุคคล (เกิดการใช้จริง)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ หมายถึงข้อขัดข้องหรืออุปสรรคของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาในการใช้สารสนเทศห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผู้ใช้ห้องสมุด หมายถึง อาจารย์ บุคลากร (ข้าราชการ พนักงาน) นักศึกษาปริญญาโท และนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้ ตลอดจนทราบปัญหาหรือข้อจำกัดที่มีผลกระทบต่อการใช้สารสนเทศและแนวทางในการพัฒนาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพราะข้อมูลจากการศึกษาผู้ใช้จะเป็นเครื่องชี้แนะในการกำหนดทิศทางการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ และความจำเป็นของผู้ใช้ห้องสมุดแต่ละประเภท อันเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการประกันคุณภาพห้องสมุดในอนาคต

2. เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเอื้อประโยชน์ต่อ การเรียนการสอน การค้นคว้า วิจัยของคณาจารย์ และนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านวิชาการต่อไปในอนาคต

3. ผลการวิจัยที่ได้รับเป็นแนวทาง นำไปสู่การวางแผนดำเนินงานห้องสมุด ด้านต่างๆ เช่น ด้านงบประมาณ การกำหนดนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การเลือก การจัดหา การคัดออก และการประเมินทรัพยากร ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ของสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ให้เป็นแหล่งบริการวิชาการที่มีคุณภาพ

1.7 ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

กิจกรรม	ระยะเวลา (เดือน)												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ขั้นตอนการดำเนินงาน													
1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	←→												
2. ออกแบบเครื่องมือวิจัย		←→											
3. สร้างเครื่องมือการวิจัย		←→	←→										
4. ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ				←→	←→								
5. นำส่ง และเก็บรวบรวมข้อมูล					←→	←→							
6. วิเคราะห์ข้อมูล							←→	←→					
7. สรุปผลการวิจัยและจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์										←→	←→		

บทที่ 2

ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อพัฒนาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความหมายและความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศ
2. แหล่งสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศทางศิลปะ
 - 2.1 รูปแบบสารสนเทศทางศิลปะ
 - 2.2 สาขาวิชาสารสนเทศทางศิลปะ
3. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการใช้สารสนเทศ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาการใช้สารสนเทศ
 - 4.1 ความสำคัญของการศึกษาผู้ใช้สารสนเทศ
 - 4.2 การใช้สารสนเทศของผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม
 - 4.3 ผู้ใช้สารสนเทศทางศิลปะ
5. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมาย และความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศ

สารสนเทศ (Information) ได้มีการอธิบายความหมายไว้ หลากหลาย ดังนี้ พจนานุกรมบรรณารักษศาสตร์และสารานุกรมของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน American Library Association (1983, 117) ให้ความหมายสารสนเทศ (information) หมายถึง ความคิด ความจริง และงานที่เกิดจากจินตนาการซึ่งได้มีการสื่อสาร บันทึก และจัดพิมพ์เผยแพร่ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ไม่ว่าจะเป็นสื่อรูปแบบใด ๆ

นอกจากนี้นักวิชาการต่างประเทศได้นิยาม สารสนเทศ ไว้ต่างๆ ดังนี้

Harter (1986, 1) ให้ความหมาย Information หมายถึง ข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง ตลอดจนความรู้ที่ได้รับจากการสำรวจ การศึกษา หรือการสอน ซึ่งได้รับการบันทึกไว้ในสื่อรูปแบบต่างๆ ทั้งในรูปของวัสดุตีพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ เช่น หนังสือ ดนตรีบันทึกเสียง ภาพยนตร์ แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง ภาพเลื่อน ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช เทปแม่เหล็ก งานแม่เหล็ก เป็นต้น

สำหรับองค์กร หน่วยงาน และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย ได้นิยามความหมาย สารสนเทศไว้ต่าง ๆ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2538, 831) ได้บัญญัติมาจากภาษาอังกฤษคำว่า “Information” หมายถึง ข่าวสาร การแสดงหรือชี้แจงข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2535, 12) ให้ความหมายว่าสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้รับการประมวลผลให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายต่อผู้รับ และมีทั้งคุณค่าอันแท้จริงหรือที่คาดการณ์ว่าจะมีค่าสำหรับการดำเนินงานหรือการตัดสินใจในปัจจุบันหรืออนาคต

พิมลพรรณ เรพเพอร์ และคณะ (2539, 3) ให้ความหมายว่า สารสนเทศ หมายถึง ข่าวสาร ความรู้ เป็นข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวที่กลั่นกรองแล้วจากข้อมูล ตลอดจนทั้งความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ ซึ่งบันทึกลงในสื่อ หรือวัสดุประเภทต่างๆ สามารถถ่ายทอดและเผยแพร่ได้

สำหรับคำว่า ทรัพยากรสารสนเทศ หรือ Information Resource เกิดจากคำ 2 คำ คือคำว่า ทรัพยากร หรือทรัพยากร ซึ่งหมายถึง เงินตรา วัตถุ มีรูปร่าง โดยปริยาย หมายถึง สิ่งที่มีค่า อาจไม่มีรูปร่างก็ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน 2538, 379) นำมารวมกับคำว่า สารสนเทศ เป็น ทรัพยากรสารสนเทศ จึงหมายถึง ข่าวสารข้อมูลซึ่งอยู่ในรูปวัตถุต่าง ๆ มีคุณค่าและประโยชน์ในการให้ความรู้แก่ผู้รับ

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้นทรัพยากรสารสนเทศหมายถึง สื่อ รูปแบบหรือวัสดุต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดี-รอม จานแม่เหล็ก คอมพิวเตอร์ ที่มีการถ่ายทอดและบันทึกข้อมูล ข่าวสาร ความคิด ความรู้ ข้อเท็จจริง ตัวเลข สถิติต่าง ๆ งานที่เกิดจากจินตนาการ หรือสิ่งใด ๆ ที่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้ที่ได้รับ เมื่อนำมาวิเคราะห์และประมวลผลสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ เกิดเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีจำนวนมหาศาลในปัจจุบัน

ในวงการศิลปะและการออกแบบ Layne (1994) ให้คำจำกัดความว่า สารสนเทศศิลปะ (art information) หมายถึงแนวความคิด ถ้อยคำ ซึ่งอาจแสดงออกในรูปทรงของภาพทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หนังสือ วารสาร ต้นฉบับตัวเขียน ผลงานศิลปะและเอกสารประกอบผลงานศิลปะ นั้น ตลอดจนสารสนเทศอื่น ๆ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ หรือเพื่อความเข้าใจหรือใช้อธิบายผลงานศิลปะเหล่านั้น นอกจากนี้สารสนเทศทางศิลปะไม่ได้หมายถึงเฉพาะทัศนวัสดุ และตำราที่มีเนื้อหาศิลปะเท่านั้น หากแต่ครอบคลุมถึงสารสนเทศในสาขาวิชาอื่นๆ ที่ศิลปินใช้ศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ด้านความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศTurner(1992) ได้กล่าวว่าสารสนเทศเป็นทรัพยากรหลักของสังคมที่มีความสำคัญสามารถเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงสังคม ทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากปัจจุบันทรัพยากรสารสนเทศมีความสำคัญอย่างหนึ่งของประเทศ เช่นเดียวกับทรัพยากรอื่น ๆ เช่น วัตถุดิบ แร่ธาตุ สินค้า และกำลังคน บทบาทของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารสนเทศสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของมนุษยชาติ สังคม และโลกมากยิ่งขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนหรืองานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การฝึกอบรมเหล่านี้ล้วนต้องแสวงหาสารสนเทศและรวบรวมประมวลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการศึกษา การตัดสินใจ การปฏิบัติงาน และเพื่อการเผยแพร่สื่อสารถ่ายทอดต่อไปให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับว่าได้สารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสมทันสมัย และในปริมาณที่กว้างขวางเพียงพอ

นอกจากนี้พิมพ์พรรณ เรพเพอร์ (2539, 1-2) และแม่นิมาส ชวลิต (2539, 1-12) กล่าวว่าสารสนเทศไม่เพียงแต่มีความสำคัญต่อบุคคล หากยังมีความสำคัญต่อสังคม ดังนี้

- 1) ก่อให้เกิดการศึกษาซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาสังคม
- 2) รักษาไว้และถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม
- 3) เสริมสร้างความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ การพาณิชย์ และความรู้อื่น ๆ ที่เป็นพื้นฐานจำเป็นต่อการพัฒนาสังคม

นอกจากนี้ทรัพยากรสารสนเทศ มีความสำคัญ 3 ด้าน คือ ความสำคัญต่อบุคคล สังคม และสถาบันบริการสารสนเทศ

1) ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อบุคคล การรู้จักใช้สารสนเทศที่ถูกต้องจะช่วยใ้บุคคลเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ไม่รู้ทำให้เกิดความคิดอ่าน และการเจริญงอกงามทางปัญญาสามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล

2) ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อสังคม สังคมปัจจุบันเป็นสังคมของสารสนเทศ (Information society) คือ เป็นสังคมที่เจริญก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจ วิทยาการ เทคโนโลยีและอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีการถ่ายทอดและเก็บรักษาสารสนเทศโดยการบันทึกไว้ เพื่อให้ความรู้ได้ถ่ายทอดไปถึงอนุชนรุ่นหลัง เกิดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและเสริมสร้างความเข้าใจกันในสังคมของตนเอง และในสังคมต่างหมู่ต่างคณะ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน โดยมีทรัพยากรสารสนเทศเป็นสื่อการเรียนรู้ในเรื่องเหล่านี้ช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่ถูกต้อง สามารถดำเนินธุรกิจและพัฒนาสังคมได้ด้วยกรรู้จักใช้ทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อสถาบันบริการสารสนเทศทรัพยากรสารสนเทศเป็นหัวใจสำคัญของสถาบันบริการสารสนเทศเพราะภารกิจที่สำคัญของสถาบันบริการสารสนเทศ คือ การสะสม จัดเก็บ และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ประภาวดี สืบสนธิ์ (2542) กล่าวว่า สารสนเทศเป็นทรัพยากรของชาติ มีความสำคัญเหมือนทรัพยากรประเภทอื่น มีประโยชน์นานัปการ ช่วยลดความอยากรู้คลายความสงสัย จนถึงช่วยแก้ปัญหา

ช่วยวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง สารสนเทศจึงช่วยพัฒนาบุคคล ช่วยการปฏิบัติงาน ช่วยในการดำเนินชีวิต อันจะมีผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศ

สำหรับด้านคุณภาพหรือคุณค่าของสารสนเทศ อนุภาพ ธีรลาภ (2534,12-16) ให้ความเห็นว่า สารสนเทศจะมีคุณค่าต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในแง่ของอัตตประโยชน์ ซึ่งจะมีคุณค่าหรือไม่ นั้น เกิดจากปัจจัย 4 ประการ คือ

1) เวลา (time) สารสนเทศที่ได้รับอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ย่อมมีคุณค่าในการใช้ประโยชน์ สารสนเทศบางอย่างจะลดคุณค่าลงเมื่อเวลาผ่านไป หรือสารสนเทศที่ได้รับช้าเกินไปไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ เช่น ข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ และตัวเลขซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นต้น

2) ความถูกต้อง(certainly) สารสนเทศที่ถูกต้องให้คุณค่าในแง่ของความน่าเชื่อถือ สารสนเทศที่เผยแพร่ออกมาอย่างรวดเร็ว แต่ไม่ถูกต้องก็ไม่มีคุณค่า

3) ความครบถ้วน (completeness) สารสนเทศที่มีคุณค่าจะต้องเป็นสารสนเทศที่มีความครบถ้วนไม่หาคหาย และไม่ถูกบิดเบือน สารสนเทศที่เผยแพร่ออกมาอย่างรวดเร็วมีสาระถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน มีคุณค่าลดลงหรือไม่มีคุณค่าเลย เนื่องจากไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างสมบูรณ์

4) ความต่อเนื่อง (accumulation) สารสนเทศที่มีคุณค่านั้นจะต้องมีลักษณะการสะสมของข้อมูลต่อเนื่อง สามารถประสานเป็นเนื้อหาเดียวกัน ไม่กระจัดกระจายสารสนเทศที่รวดเร็วถูกต้องและครบถ้วนหลาย ๆ ชิ้น แต่ไม่มีความต่อเนื่องก็จะมีค่าน้อยลงทันที

ดังนั้นทรัพยากรสารสนเทศจัดเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญในการตัดสินใจเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี มีบทบาทและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไม่น้อยไปกว่าทรัพยากรประเภทอื่น เช่น ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรมนุษย์ควรมีความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศ เพื่อความสามารถในการแสวงหา และเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน ทันการณ์ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

2.2 แหล่งสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศทางศิลปะ

แหล่งสารสนเทศจำแนกเป็นแหล่งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ (ประภาวดี สืบสนธิ์, 2532)คือ

1) แหล่งสารสนเทศที่เป็นทางการประเภทสถาบันหรือหน่วยงานที่ให้บริการสารสนเทศ หรือให้ข้อมูล ข่าวสาร แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1) หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการและให้บริการสารสนเทศอย่างเป็นทางการ ได้แก่ห้องสมุด ศูนย์เอกสาร ศูนย์สารสนเทศหรือหน่วยงานที่ชื่อเรียกอย่างอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2) หน่วยงานที่ดำเนินงานเฉพาะด้าน แต่ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องหรือการดำเนินงานที่เป็นที่ต้องการได้ เช่นหน่วยงานราชการ สถาบันวิจัย วิทยาลัย มหาวิทยาลัย สมาคมวิชาการ หรือสมาคมวิชาชีพ สำนักพิมพ์ รวมถึงตัวแทนจำหน่าย เป็นต้น

2) แหล่งสารสนเทศบุคคล อาจกล่าวได้ว่าบุคคลเป็นช่องทางการสื่อสารและการแสวงหาสารนิเทศอย่างไม่เป็นทางการ เช่นเพื่อนร่วมอาชีพ เพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ คือ การสนทนา การอภิปราย การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การสังสรรค์ เป็นต้น

สำหรับแหล่งสารสนเทศทางศิลปะที่ผู้ใช้สามารถแสวงหาสารสนเทศทางศิลปะนั้นมีทั้งแหล่งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่ง Pacey (1979) ได้จำแนกไว้ดังนี้

1) ห้องสมุดศิลปะ เป็นห้องสมุดที่มีความเฉพาะด้านเนื้อหาวิชาและวัสดุที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปะ ซึ่ง Art Libraries Society of North America (1983) แบ่งไว้ดังนี้

1.1) ห้องสมุดศิลปะในระบบการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย/วิทยาลัยทางศิลปะและห้องสมุดโรงเรียนศิลปะมุ่งให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษา อาจารย์และบุคคลอื่น ๆ ในสถานศึกษาที่ห้องสมุดสังกัด

1.2) ห้องสมุดพิพิธภัณฑ์ เป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญด้านประวัติศาสตร์ศิลปะและสาขาที่เกี่ยวข้องมุ่งเน้นให้บริการแก่บุคลากรของพิพิธภัณฑ์และนักวิจัยที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหา การอนุรักษ์ การจัดหมวดหมู่และการจัดแสดงผลงานศิลปะรวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลงานศิลปะ

1.3) ห้องสมุดศิลปะในห้องสมุดประชาชน มีหนังสือศิลปะเป็นทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนึ่งมุ่งให้บริการแก่สมาชิกในสังคมที่ห้องสมุดตั้งอยู่ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ครูอาจารย์ ศิลปิน นักสะสม นักออกแบบ นักตกแต่งภายใน ผู้จำหน่ายศิลปะ ฯลฯ

1.4) ห้องสมุดสไลด์ เป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญสำหรับการเรียนการสอนและการวิจัยทางศิลปะ

2) พิพิธภัณฑ์ เป็นองค์กรหรือสถาบันที่ไม่หวังผลกำไร มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและความงามทางศิลปะ เป็นแหล่งรวบรวมผลงานศิลปะอนุรักษ์และดูแลรักษา และจัดแสดงแก่สาธารณชน ดำเนินงานโดยภัณฑารักษ์ และผลิตเอกสารและสิ่งพิมพ์ทางศิลปะที่มีคุณค่า

3) องค์กรและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ได้แก่ ห้องแสดงภาพ ร้านขายของเก่า ร้านขายผลงานศิลปะ สำนักพิมพ์ ร้านขายหนังสือ นักสะสม และศิลปิน

4) สมาคมศิลปะ ได้แก่ สมาคมสถาปนิก สมาคมประติมากร

2.2.1 รูปแบบของสารสนเทศทางศิลปะ จำแนกตามวัสดุที่บันทึกสารสนเทศดังนี้

(Pacey, 1979)

1) หนังสือด้านศิลปะและการออกแบบ (art book and design book) หนังสือศิลปะเป็นหนังสือที่มีเรื่องราวของศิลปิน ประวัติศาสตร์ศิลปะในแต่ละสมัย พัฒนาการและรูปแบบของศิลปะ มักจะมีภาพประกอบมากกว่าเนื้อหาหรือข้อความที่มีไว้เพื่ออธิบายลักษณะทางศิลปะของภาพเท่านั้น

2) หนังสืออ้างอิงทางศิลปะ Muehsam (1978) กล่าวว่าหนังสืออ้างอิงมี 8 ประเภท คือ

2.1) บรรณานุกรมหนังสือศิลปะ (art bibliographies) เป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมรายชื่อสิ่งตีพิมพ์ทางศิลปะให้รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ และเนื้อหาโดยย่อ

2.2) บรรณานุกรม วรรณกรรมวารสารและสาระสังเขปวารสารศิลปะ (serial art bibliographic, index, abstract) เป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมรายชื่อวารสารศิลปะ แดงข่าวของพิพิธภัณฑ์ บทความทางศิลปะ วารสารภาษาต่างประเทศ สุจิตร์นิทรรศการนำมาทำวรรณคดีผู้แต่ง วรรณคดีหัวเรื่องและสาระสังเขปประกอบ

2.3) สารานุกรมศิลปะ (art encyclopedia) เป็นหนังสืออ้างอิงที่ให้เนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้ทางศิลปะส่วนใหญ่มีภาพประกอบจำนวนมาก

2.4) พจนานุกรมศิลปะ (art dictionaries) เป็นหนังสือที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสะกดคำและให้ความหมายอย่างสั้น ๆ ของศัพท์ศิลปะ

2.5) นามานุกรม (directories) เป็นหนังสือที่ให้รายชื่อและที่อยู่ของศิลปิน พิพิธภัณฑ์ บริษัทที่ดำเนินงานด้านศิลปะ องค์กรหรือสมาคมทางศิลปะ รวมถึงสถาบันการศึกษาทางศิลปะ

2.6) คู่มือทางภูมิประเทศ (topographical guides) จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้าง อาคาร อนุสาวรีย์ จัดเรียงตามชื่อสถานที่ พร้อมทั้งมีภาพประกอบ

2.7) รายชื่อของห้องสมุดศิลปะ (art library catalogues) รายชื่อสิ่งพิมพ์ทางศิลปะที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น เป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับงานวิจัยทางด้านประวัติศาสตร์ศิลปะ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ ลักษณะเนื้อหาโดยย่อของหนังสือและวัสดุห้องสมุดอื่น ๆ

2.8) ชีวิตประวัติ (biographies) เป็นหนังสือที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปิน เช่น วันเดือนปีเกิด-ตาย ประวัติการศึกษา ผลงาน สถานที่ติดต่อ เป็นต้น

3) วารสาร (periodicals) วารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้สารสนเทศทางพัฒนาการของศิลปะที่ทันสมัยที่สุด เช่น แนวคิดทางศิลปะ แรงบันดาลใจทางศิลปะ การค้นพบทฤษฎีใหม่ รูปทรงทางศิลปะและการใช้สื่อทางศิลปะ ซึ่ง Muehsem (1978) จัดประเภทวารสารศิลปะออกได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1)วารสารศิลปะทั่วไป(geneural art journals) เป็นวารสารที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ เสนอบทความ บทวิจารณ์ บทสัมภาษณ์ศิลปิน ข้อมูลการแสดงนิทรรศการศิลปะและการออกแบบ ข่าวการขายงานศิลปะ และบทวิจารณ์หนังสือ

3.2)วารสารศิลปะทั่วไป(scholarly art journals) จัดพิมพ์โดยสมาคมวิชาชีพ วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย เสนอบทความที่ผู้เขียนมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ บทวิจารณ์หนังสือเขียนโดยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาของหนังสือที่วิจารณ์นั้น วารสารศิลปะบางชื่อเน้นการเสนองานวิจัยของศิลปินและสาขาวิชา การค้นหาผลงานที่ไม่รู้จัก และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดนิทรรศการศิลปะระดับนานาชาติ

3.3) แถลงข่าวของพิพิธภัณฑ์(museum bulletins) เป็นวารสารที่จัดพิมพ์โดยพิพิธภัณฑ์และห้องแสดงภาพ รายงานเกี่ยวกับกิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ และบทความเกี่ยวกับผลงานศิลปะแต่ละชิ้นในพิพิธภัณฑ์

3.4)วารสารครรรชนีและสาระสังเขป (periodical indexes and abstracts) เป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงบทความ ปัจจุบันอยู่ในรูปสิ่งพิมพ์และฐานข้อมูล

4) คู่มือจัดนิทรรศการศิลปะ(exhibition catalogues) คู่มือจัดนิทรรศการศิลปะ เป็นสิ่งพิมพ์ประกอบการแสดงนิทรรศการศิลปะและการออกแบบที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ ห้องแสดงศิลปะส่วนบุคคล และองค์การรัฐบาลหรือเอกชนมีวัตถุประสงค์การจัดทำเพื่อแนะนำผู้ชมนิทรรศการในระยะเวลาที่จัดแสดงงาน หลังจากนั้นคู่มือจัดนิทรรศการศิลปะถือเป็นบันทึกการแสดงผลงานศิลปะ เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีคุณค่าเนื่องจากให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานของศิลปินที่ยังมีชีวิตอยู่ บางครั้งเป็นเอกสารตีพิมพ์เพียงอย่างเดียวที่จะหาได้สำหรับศิลปิน คู่มือจัดนิทรรศการศิลปะมีรูปทรงและขนาดที่หลากหลาย บางฉบับเป็นใบปลิวที่มีข้อมูลอย่างย่อ ๆ และมีภาพประกอบจำนวนมาก ในขณะที่บางฉบับพิมพ์เป็นรูปเล่ม ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศิลปิน บทวิจารณ์ ประวัติการจัดแสดงนิทรรศการ บรรณานุกรม และภาพประกอบจำนวนมาก

5) รายชื่อการขายผลงานศิลปะ(sales catalogues) เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลทางด้านราคาของผลงานศิลปะ ลักษณะของผลงานศิลปะ บรรณานุกรมและภาพประกอบ

6) สิ่งพิมพ์ของบริษัท หรือร้านค้าและข้อมูลผลิตภัณฑ์ (trade literature / product data) สิ่งพิมพ์ของบริษัทหรือร้านค้าเป็นสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยบริษัทร้านค้า โรงงานผู้ผลิตสินค้า เสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ อาจเป็นใบปลิว แค็ตตาล็อก หรือรูปแบบอื่น ๆ มีวัตถุประสงค์ในการผลิตเพื่อโฆษณาสินค้าแก่ผู้เกี่ยวข้อง เช่นนักออกแบบ สถาปนิก เป็นต้น ให้รายละเอียดด้านขนาด พื้นผิว วัสดุ และสีของผลิตภัณฑ์เหล่านั้น แหล่งผลิตเพื่อการผลิตผลงานทางด้านการออกแบบ นักออกแบบอาจใช้สารสนเทศเกี่ยวกับเครื่องมือ อุปกรณ์หรือวัสดุที่ใช้ในการทำงาน ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสิ่งทอ จำเป็นต้องใช้ของตัวอย่างที่มีมากับสิ่งพิมพ์เหล่านี้เพื่อใช้เทียบสี เนื้อผ้า เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7) มาตรฐานและสิทธิบัตร (standards and patent) มาตรฐานเป็นรายละเอียดหรือข้อกำหนดที่บริษัทหรือสถาบันที่ผลิตสินค้า หรือให้บริการจะต้องยึดถือปฏิบัติ ผลิตโดยส่วนราชการหรือสมาคมทางการค้า ส่วนสิทธิบัตรเป็นการจดทะเบียนแสดงกรรมสิทธิ์ในผลงานหรือสิ่งประดิษฐ์

8) สิ่งพิมพ์ของตัวอย่างงานศิลปะและการออกแบบ (publications as art /design specimens) เป็นสิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นเพื่อแสดงตัวอย่างของการออกแบบผลิตภัณฑ์ หรือเป็นภาพประกอบผลงานศิลปะ

9) สิ่งพิมพ์ที่มีอายุการใช้งานระยะสั้น (printed ephemera) เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีคุณค่าให้ข้อมูลตัวอย่างการ ออกแบบผลงานและการออกแบบการจัดพิมพ์ Pollard (1979) กล่าวว่าสิ่งพิมพ์ประเภทนี้ ได้แก่ ปกหนังสือ แผ่นพับ ปฏิทิน แคล็ทตาลอก ฉลากสินค้า กระดาษห่อสินค้า บรรจุภัณฑ์และอื่น ๆ

10) สิ่งพิมพ์ของพิพิธภัณฑ์และห้องแสดงภาพ (museum and gallery publication) เป็นสิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และเป็นคู่มือนำชมพิพิธภัณฑ์และห้องแสดงภาพ โดย Symons (1979) แบ่งสิ่งพิมพ์เป็น 3 ประเภท คือ

10.1) คู่มือ (guide and handbook) เป็นเอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์และห้องแสดงภาพเกี่ยวกับการดำเนินงาน การจัดองค์การ ขอบเขตและลักษณะของผลงานศิลปะที่นำมารวบรวมและจัดแสดง เช่น British Museum Guide

10.2) รายชื่อผลงานที่แสดงถาวร(catalogues of permanent collection) จัดทำโดยภัณฑารักษ์ ผู้เชี่ยวชาญของพิพิธภัณฑ์ เป็นเอกสารที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อและรายละเอียดของผลงานศิลปะทั้งหมดที่แสดงให้พิพิธภัณฑ์และห้องแสดงภาพ ได้แก่ ชื่อและปีเกิดของศิลปิน เจ้าของผลงาน ชื่อผลงานและเวลาที่ผลิต ระยะเวลาของรูปแบบศิลปะหรือโรงเรียนศิลปะ สัญลักษณ์ ขนาดและวัสดุที่ใช้ผลิต หมายเลขที่สำรวจ ประวัติศิลปินโดยละเอียด ประวัติการแสดงผลนิทรรศการ ภาพประกอบที่มีคุณภาพและขนาดใกล้เคียงของจริงมากที่สุดและบรรณานุกรม

10.3) รายชื่อผลงานอย่างย่อ (summary catalogues) ให้รายชื่อและรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานที่แสดงในพิพิธภัณฑ์และห้องแสดงภาพ โดยให้ชีวประวัติศิลปิน ผลงานโดยย่อ ประวัติการแสดงผลงานศิลปะโดยสรุป และภาพประกอบมีขนาดเล็ก

11) โสตทัศนวัสดุ(audiovisual materials)ในสาขาศิลปะและการออกแบบคำว่า โสตทัศนวัสดุ จำแนกเป็นรูปแบบต่าง ๆ ซึ่ง Muehsam (1978) ดังนี้

11.1) ภาพ (photographs) หมายถึง ภาพประกอบและรูปภาพผลงานศิลปะและการออกแบบ และภาพประกอบและรูปภาพทั่วไปที่ไม่ใช่ผลงานศิลปะและการออกแบบ

11.2) สไลด์และฟิล์มสตริป(slide and filmstrips) ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับผลงานศิลปะและการออกแบบ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และเรื่องเกี่ยวกับศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11.3) แผ่นเสียงและเทปบันทึกเสียง (sound recording and audio cassette) เป็น การสัมภาษณ์ศิลปิน การสอนศิลปะ การอภิปรายทางศิลปะและการออกแบบ การแสดง นิทรรศการและการออกแบบ ที่ห้องสมุดสามารถจัดทำขึ้นเองหรือหน่วยงานที่จัดอภิปราย นอกจากนี้ศิลปินบางคนยังผลิตงานศิลปะโดยใช้แผ่นเสียงเป็นสื่อในการผลิต (Walker 1979)

11.4) วีดิทัศน์ (video) เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมมากที่สุด ใช้บันทึกภาพ ผลงานศิลปะ การสัมภาษณ์ศิลปิน การเรียนการสอนศิลปะและการออกแบบ การอภิปราย การแสดงนิทรรศการ โบราณสถาน โบราณวัตถุต่าง ๆ

12) เอกสารจดหมายเหตุ (archival materials) เป็นเอกสารของหน่วยงานราชการหรือ สถาบันเอกชนที่พิจารณาแล้วว่ามีความสำคัญควรเก็บรักษาไว้เป็นการถาวรเพื่อประโยชน์ต่อ การศึกษาค้นคว้าวิจัย

13) ฐานข้อมูล (database) ฐานข้อมูลเป็นการบันทึกข้อมูลโดยใช้แสงเลเซอร์ ช่วย ในการสืบค้นข้อมูลได้สะดวก รวดเร็ว ฐานข้อมูลทางศิลปะที่มีให้บริการในประเทศไทย เช่น ฐานข้อมูล Art & Humanities Citation Index (A & HCI) ที่สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

2.2.2 สาขาวิชาของสารสนเทศทางศิลปะ

ทรัพยากรสารสนเทศทางศิลปะมีหลายรูปแบบ โดย Art Libraries Society of North America (1983) กล่าวว่าห้องสมุดควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในหมวดศิลปะรวมถึงสาขาวิชา อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1) ศิลปะทั่วไปด้านทัศนศิลป์ (visual arts) ได้แก่สุนทรียศาสตร์ทางศิลปะ การศึกษาศิลปะ ประวัติศาสตร์ศิลปะ พิพิธภัณฑสถานศิลปะและห้องแสดงภาพนิทรรศการศิลปะ และ เศรษฐศาสตร์ในงานศิลปะ

2) สถาปัตยกรรม (architecture) เป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม การเขียนแบบสถาปัตยกรรม การออกแบบสถาปัตยกรรม วัสดุและโครงสร้าง การออกแบบภูมิ สถาปัตยกรรม ผังเมืองและการออกแบบชุมชนเมือง

3) ประติมากรรม (sculpture) เป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ประติมากรรม เทคนิค ทางประติมากรรม การทำแม่พิมพ์ การแกะสลักหิน การหล่อคอนกรีต การหล่อและเชื่อมโลหะ การแกะสลักไม้ ประติมากรรมรูปเหมือน และประติมากรรมทางศาสนา

4) การวาดเส้น การออกแบบ ภาพประกอบ (drawing, design, illustration) เป็นเรื่อง เกี่ยวกับเทคนิคการวาดภาพคน สัตว์ สิ่งของและทิวทัศน์ ภาพประกอบหนังสือ พาณิชยศิลป์ การ โฆษณา ภาพขบขัน การ์ตูนและบัตรอวยพร

5) จิตรกรรม (painting) ประกอบด้วยเทคนิคการระบายสี ภาพคน สัตว์ ทิวทัศน์และดอกไม้ ผลไม้ จิตรกรรมสีน้ำ สีสื่อประสม และจิตรกรรมฝาผนัง

6) ภาพพิมพ์ (print media) มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ภาพพิมพ์ ภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์แกะไม้ แม่พิมพ์โลหะ แม่พิมพ์ซิลค์สกรีน แม่พิมพ์หิน การกัดกรดและ กลวิธีพิมพ์อย่างสีน้ำ การพิมพ์แกะลาย และการแกะลายบนกระจก

7) ศิลปะประยุกต์ (decorative arts, applied arts, decoration and ornament) เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะประยุกต์ การออกแบบอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ การตกแต่งภายใน การออกแบบลวดลาย การออกแบบเฟอร์นิเจอร์ การออกแบบตัวอักษร การออกแบบเครื่องปั้นดินเผา และผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัสดุประเภทอื่นในการผลิต

8) ศิลปะทั่วไป (arts in general) ประกอบด้วยศิลปะทั่วไปรวมถึงศิลปะการแสดง และวรรณคดี

9) การถ่ายภาพ (photography) ประกอบด้วยเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคและกระบวนการถ่ายภาพ ห้องปฏิบัติการทางการถ่ายภาพ แสง ภาพถ่ายประยุกต์ เช่น ภาพถ่ายทางศิลปะ ภาพถ่ายทางการค้า เป็นต้น

10) การผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (manufactures) เป็นเรื่องการผลิตผลิตภัณฑ์ในแง่อุตสาหกรรม การออกแบบสินค้าอุตสาหกรรม รวมถึงบรรจุภัณฑ์ของสินค้า

11) ศิลปะหัตถกรรม (handicraft art and crafts) เป็นเนื้อหาด้านศิลปะหัตถกรรม ประเภทงานไม้ งานกระดาษ การเย็บปักถักร้อย การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้านและ ศิลปะพื้นบ้าน

2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการใช้สารสนเทศ

ความต้องการสารสนเทศเป็นคำที่ใช้แทนแนวคิดที่ว่า ทำไมจึงแสวงหาและใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นพบว่า ตนเองตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ หาคำตอบ ข้อเท็จจริง แก้ปัญหา หรือทำความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความต้องการสารสนเทศเกิดได้ทุกเรื่องและทุกขณะในชีวิตประจำวัน (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2541, 307) สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ความต้องการสารสนเทศ หมายถึงความต้องการใช้สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของอาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษาแต่ละบุคคล ดังนั้นห้องสมุดในฐานะที่เป็นสถาบันบริการสารสนเทศต้องสนองตอบความต้องการใช้สารสนเทศที่หลากหลายของผู้ใช้ให้ได้มากที่สุด

นางพางา จิตรกร (2533, 87) กล่าวว่า ความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังนี้

- 1) ความรวดเร็วในการให้บริการ การใช้เวลาในการตอบคำถามหรือจัดหาสารสนเทศ
- 2) อัตราส่วนระหว่างคำถาม คำตอบที่ได้รับเป็นที่พอใจของผู้ใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3) ความถูกต้องแน่นอนของสารสนเทศและตรงต่อความต้องการของผู้ใช้
- 4) ความแปลกใหม่ของสารสนเทศ เป็นสารสนเทศที่ผู้ใช้ยังไม่เคยทราบมาก่อน
- 5) ความละเอียดการค้นคืนสารสนเทศได้คำตอบ ครอบคลุมปัญหาที่ต้องการทราบทั้งหมด
- 6) ความง่ายของวิธีการเผยแพร่ เวลาที่ใช้ ค่าใช้จ่ายและความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจ

แม้นมาส ชวลิต (2541, 17-18) ได้จัดประเภทความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ไว้ ดังนี้

- 1) ต้องการทรัพยากรสารสนเทศเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นความสนใจโดยเฉพาะ
- 2) ต้องการทราบแหล่งสารสนเทศทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ
- 3) ต้องการเข้าถึงเนื้อหาสาระในเรื่องนั้น ๆ เพื่อจะได้นำมาใช้ทันที
- 4) ต้องการเข้าถึงเนื้อหาสาระในเรื่องนั้น ๆ ที่ผลิตขึ้นในต่างประเทศ
- 5) ต้องการเข้าถึงเนื้อหาสาระในเรื่องนั้น ๆ อย่างหลากหลาย ถูกต้องและครบถ้วน
- 6) ต้องการทรัพยากรสารสนเทศและเนื้อหาสารสนเทศอย่างรวดเร็วทันเวลา

นอกจากนี้ Lin and Garvey (1972, 8-10) กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความต้องการสารสนเทศ ดังนี้ คือ

- 1) แหล่งสารสนเทศนั้นง่าย ทั้งยังเป็นทางการ เช่น หนังสือ วารสาร รายงานการวิจัย สไลด์ เทปบันทึกเสียง ฟิล์ม และแหล่งที่ไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปราย การประชุม การติดต่อทางจดหมาย เป็นต้น
- 2) ประโยชน์หรือคุณค่าที่สารสนเทศมีอยู่ เช่น ประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่างๆ
- 3) ลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้ใช้ ได้แก่ ประสบการณ์ อายุ ระดับการศึกษา กิจกรรมทางวิชาการ ลักษณะเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ
- 4) ระบบสังคม การเมือง และเศรษฐกิจรอบตัวผู้ใช้สารสนเทศ โดยเฉพาะตำแหน่งทางสังคมจะเป็นตัวกำหนดความต้องการและการใช้สารสนเทศได้
- 5) ผลการใช้สารสนเทศครั้งที่ผ่านมา ว่าได้รับสารสนเทศตามความต้องการหรือไม่
- 6) ประเภทของงานที่ทำก่อให้เกิดความต้องการสารสนเทศ

Taylor (1968, 178-194) ได้จำแนกระดับความต้องการสารสนเทศออกเป็น 4 ระดับ คือ

1) ระดับกว้างสุด (visceral need) ผู้ใช้สารสนเทศสามารถระบุได้เพียงความต้องการไม่ชอบ ความไม่พึงพอใจอย่างกว้างๆ โดยไม่สามารถระบุความต้องการได้ เพราะไม่รู้ว่าตนเองต้องการอะไร ความต้องการในระดับกว้างสุดนี้มักจะเป็นความต้องการในเรื่องราวที่ห่างไกลตนเอง และผู้ใช้ยังไม่มีความต้องการอย่างแท้จริง

2) ระดับรู้ความต้องการ (conscious need) ผู้ใช้สารสนเทศรู้แต่ว่ามีความต้องการ แต่ไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจนได้ว่าตนต้องการอะไร ดังนั้นเพื่อให้เกิดความคิดกระ้างผู้ใช้จะบอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

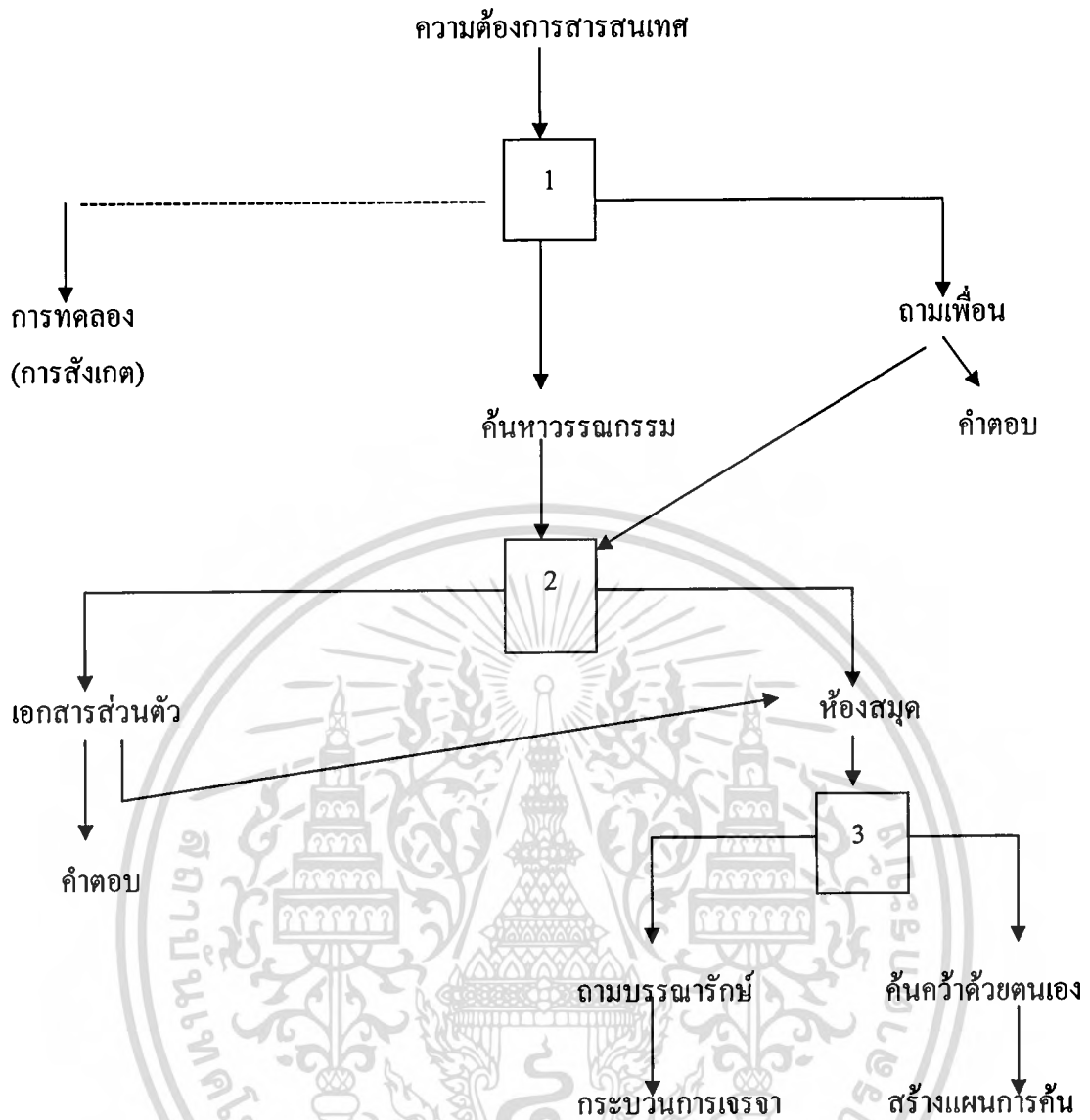
ผู้อื่นๆ โดยหวังว่าคนอื่นๆ จะเข้าใจและซักถาม เพื่อลดความไม่ชัดเจนที่มีอยู่ลงได้บ้าง ความต้องการระดับนี้จึงเป็นความต้องการของผู้ใช้ที่ยังไม่ค่อยแน่ใจในความต้องการของตนเอง

3) ระดับบอกความต้องการได้ (formalized need) ในกรณีนี้ผู้ใช้สารสนเทศสามารถอธิบายคำถามหรือความต้องการได้ชัดเจน ความกำกวมลดลง

4) ระดับแจ้ง (compromised need) ผู้ใช้สารสนเทศสามารถบอกความต้องการ ตลอดจนแหล่งสารสนเทศที่จะสนองความต้องการได้

เมื่อผู้ใช้มีความต้องการใช้สารสนเทศก็จะเกิดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อตอบสนองตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบุคคล โดยจะเริ่มจากแหล่งสารสนเทศที่คาดว่าจะมีสารสนเทศที่ตนต้องการ แหล่งสารสนเทศนั้นอาจเป็นห้องสมุด หรือศูนย์สารสนเทศ ตลอดจนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งสามารถให้สารสนเทศตามที่ตนต้องการได้

Taylor (1968, 181-182) กล่าวว่า เมื่อผู้ใช้ต้องการสารสนเทศก็จะเกิดภาวะการตัดสินใจ แสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่แต่ละบุคคลต้องการ โดยขั้นแรกอาจจะเป็นการทดลอง (จากการสังเกต) ค้นวรรณกรรม และถามเพื่อน ซึ่งถ้าได้รับคำตอบหรือสารสนเทศที่ตรงกับความ ต้องการ ผู้ใช้สามารถนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป แต่หากไม่ได้คำตอบผู้ใช้จะต้องค้นวรรณกรรม ในขั้นตอนที่ 2 โดยการค้นจากสารสนเทศที่เป็นของส่วนตัว หรือค้นจากห้องสมุดด้วยการถามบรรณารักษ์ในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งจะต้องมีการสื่อสารกันให้เข้าใจว่าต้องการอะไร อย่างไร แต่ถ้าหากผู้ใช้ต้องการค้นหาสารสนเทศด้วยตนเองก็จะต้องมีแผนการค้นที่ดี เพื่อให้ได้สารสนเทศตรงตามความต้องการ ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงการตัดสินใจเมื่อบุคคลต้องการสารสนเทศก่อนจะสอบถามบรรณารักษ์
ที่มา : Taylor, R.S. 1968. Question-Negotiation and Information Seeking in Libraries.
College and Research Libraries 29 (May): 181-182.

King and Plamour (1981, 68-79) ได้ชี้ให้เห็นว่าความต้องการสารสนเทศเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศ ดังนี้

- 1) ประเภทหรือจุดประสงค์การใช้สารสนเทศ เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการปฏิบัติงาน เพื่อการปกครองสังคม และเพื่อวัตถุประสงค์อื่นในระดับสูงขึ้นไปในระดับนานาชาติ เช่น เพื่อการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- 2) สถานการณ์ที่พบว่าตนเองมีความต้องการสารสนเทศ สถานการณ์เหล่านี้อาจเกี่ยวข้องกับเรื่องเงิน สุขภาพ นันทนาการ การเดินทาง การศึกษา การจัดการ อาชีพ วิจัยและกฎหมาย ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ความต้องการสารสนเทศอาจเป็นคำถาม หรือปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อพบว่ามีความต้องการที่จะแสวงหาคำตอบเพื่อตอบข้อสงสัย เพื่อแก้ปัญหา เพื่อตัดสินใจ หรือเพื่อการเรียนรู้

4) ประเภทสารสนเทศ พบว่าเมื่อต้องการสารสนเทศและเกิดคำถามหรือปัญหาขึ้น จะหาสารสนเทศประเภทใดที่สามารถสนองตอบความต้องการหรือตอบปัญหาได้

5) ลักษณะของสารสนเทศ หมายถึง ข้อกำหนดที่บุคคลนั้นคาดหวังไว้เกี่ยวกับสารสนเทศที่ต้องการ อันได้แก่สารสนเทศนั้นมีรูปแบบ ขอบเขต รายละเอียดที่นำเสนอ มีภาษาและคุณภาพที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้รับในสถานการณ์นั้น ๆ เช่น เสนอคำตอบอย่างละเอียด ตรงประเด็น เข้าใจง่าย ทันสมัย เป็นต้น

6) แหล่งสารสนเทศ เมื่อตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของคนที่สามารถแสวงหาสารสนเทศได้จากแหล่งต่างๆ ที่มีอยู่โดยรอบ ทั้งแหล่งสารสนเทศทางการและแหล่งสารสนเทศไม่เป็นทางการ

7) ผลของการใช้สารสนเทศต่อตัวบุคคล หลังจากมีการใช้สารสนเทศก็จะเกิดผลต่อบุคคลผู้ใช้นั้นไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

8) ผลของการใช้สารสนเทศโดยรวม ย่อมส่งผลต่ออีกทอดหนึ่ง ผลบั้นปลายนี้อาจเกิดประโยชน์แก่องค์กรที่บุคคลนั้นสังกัด หรือต่อสังคม

จากแนวความคิดของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า ความต้องการใช้สารสนเทศเป็นความประสงค์ที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารที่ผ่านการกลั่นกรองและคัดเลือกสรรแล้ว เพื่อนำไปใช้ให้เกิดเป็นความรู้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งความต้องการนี้อาจจะแตกต่างกันไปตามสภาพการรับรู้ของแต่ละบุคคล พื้นฐานทางการศึกษา อายุ อาชีพ และประสบการณ์ ความต้องการใช้สารสนเทศเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและจะสิ้นสุดลงก็ต่อเมื่อสารสนเทศนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างแท้จริง

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เป็นคำที่ให้ความหมายค่อนข้างยาก เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการที่เป็น needs, demands, wants, และ requirements ซึ่งเป็นกระบวนการรับรู้ที่มีระดับแตกต่างกัน (Bouazza 1989, 145)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ หลังจากที่เก็บรวบรวมสารสนเทศหรือแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งที่ผู้ใช้พึงพอใจที่สุดแล้ว สารสนเทศ คำตอบหรือเรื่องราวที่ได้นั้นจะนำไปใช้ตอบคำถามเพื่อลดความสงสัย ความอยากรู้ สำหรับใช้แก้ปัญหา หรือใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจดำเนินงานต่อไป

(ประภาวดี สืบสนธิ์ 2532) การใช้ทรัพยากรสารสนเทศจึงเป็นผลสืบเนื่องจากการที่บุคคลมีความต้องการ มีการแสวงหาสารสนเทศ และมีการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์และสามารถจำแนกวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศได้ดังนี้

- 1) เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล
- 2) เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้
- 3) เพื่อการประกอบอาชีพ การปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย
- 4) เพื่อการถ่ายทอดสารสนเทศไปยังบุคคลอื่น

ทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดหรือสถาบันบริการสารสนเทศจัดหามาให้บริการผู้ใช้โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1) สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่วัสดุที่พิมพ์เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น หนังสือ วารสาร จุลสาร และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2) สื่อโสตทัศน ได้แก่ โสตทัศนวัสดุต่าง ๆ เช่น รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ภาพยนตร์ เทปวีดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง ไมโครฟิล์ม จานแม่เหล็ก ดิสเก็ต และซีดี-รอม

3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ฐานข้อมูลที่เก็บระเบียบของสารสนเทศต่าง ๆ มีการสืบค้นโดยใช้คอมพิวเตอร์ เช่น ฐานข้อมูลซีดี-รอม ฐานข้อมูลระบบการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ เป็นต้น (นันทา วิทวุฒิศักดิ์ 2540, 21-34)

นอกจากนี้แม่น้ำมาส ขวลิขิต (2539, 16-18) ได้กล่าวว่าทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ ความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมีดังนี้

- 1) ความจำเป็นสำหรับการศึกษาเพื่อพัฒนาทั้งในส่วนตัวและสังคม
- 2) ความจำเป็นสำหรับการตัดสินใจ
- 3) ความจำเป็นสำหรับการค้นคว้าวิจัย
- 4) ความจำเป็นสำหรับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตส่วนตัวและการทำงาน
- 5) ความจำเป็นสำหรับการปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน

หรือบริหารงาน ให้ได้ตามวัตถุประสงค์

จากเหตุผลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งทักษะในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกันซึ่งโดย ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2535, 62) กล่าวว่าสาเหตุสำคัญในการตัดสินใจเลือกใช้สารสนเทศ ได้แก่

- 1) แหล่งสารสนเทศนั้นหาได้ง่าย เป็นแหล่งที่เป็นทางการหรือเป็นแหล่งที่ไม่เป็นทางการก็ได้
- 2) ประโยชน์ หรือคุณค่าของสารสนเทศสามารถใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาได้มากน้อยเพียงใด

3) ภูมิหลังและลักษณะเฉพาะของผู้ใช้สารสนเทศ เช่น ประสบการณ์ ระดับของกิจกรรมทางวิชาการ ซึ่งลักษณะเหล่านี้มีความสำคัญกับพฤติกรรมของการค้นหาสารสนเทศ

4) ระบบสังคม การเมือง เศรษฐกิจของผู้ใช้โดยเฉพาะตำแหน่งในสังคมเป็นตัวกำหนดความต้องการและการใช้สารสนเทศ

5) ผลของการใช้สารสนเทศครั้งที่ผ่านมาได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการหรือไม่

ดังนั้นการใช้ทรัพยากรสารสนเทศส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งแตกต่างกันไปตามระดับของความต้องการ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลและกลุ่มบุคคล ที่มีความจำเป็นและความต้องการในการใช้สารสนเทศหลากหลายและแตกต่างกัน ห้องสมุดจึงต้องพยายามสนองความจำเป็นและความต้องการของผู้ใช้ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดการใช้ทรัพยากรสารสนเทศให้มากที่สุด

2.4.1 ความสำคัญของการศึกษาผู้ใช้สารสนเทศ

ความหมาย และความสำคัญการศึกษาผู้ใช้การศึกษาผู้ใช้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ ตลอดจนผู้จัดหาและผู้ให้บริการสารสนเทศ เพื่อจะช่วยให้สารสนเทศของห้องสมุดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

ประยงศรี พัฒนกิจจรรย์ (2541, 95) ได้กล่าวว่า การศึกษาผู้ใช้เป็นการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ ทั้งในด้านการใช้และความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนและกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

Exon (1978, 352-354) กล่าวว่า การศึกษาผู้ใช้เป็นหัวใจสำคัญของวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ การศึกษาผู้ใช้ การวิเคราะห์ผู้ใช้เป็นการหาแนวทางในการนำไปสู่การจัดบริการที่ดี และการศึกษาผู้ใช้เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งมาตรฐานของการดำเนินงานในห้องสมุด โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับสารสนเทศ

Powell (1997, 455-456) ได้กล่าวว่า การศึกษาผู้ใช้เป็นการสำรวจความต้องการของผู้ใช้ การสำรวจพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้และการสำรวจลักษณะของผู้ใช้แต่ละบุคคล ทั้งนี้สามารถวัดได้จากตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดและการใช้สารสนเทศ (frequency of library / information use)
- 2) เหตุผลในการใช้ (reasons of use)
- 3) ประเภทของห้องสมุดและประเภทของสารสนเทศที่ใช้ (types of library / information use)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ทศนคติและความคิดเห็นที่เกี่ยวกับห้องสมุด (attitudes and opinions regarding libraries)

5) รูปแบบการอ่าน (reading patterns)

6) ระดับความพึงพอใจ (level of satisfaction)

7) ข้อมูลด้านประชากร (demographic data)

8) บุคลิกภาพ (personality)

9) ชีวิตความเป็นอยู่ (life style)

10) การตระหนักในการใช้บริการห้องสมุด (awareness of library services)

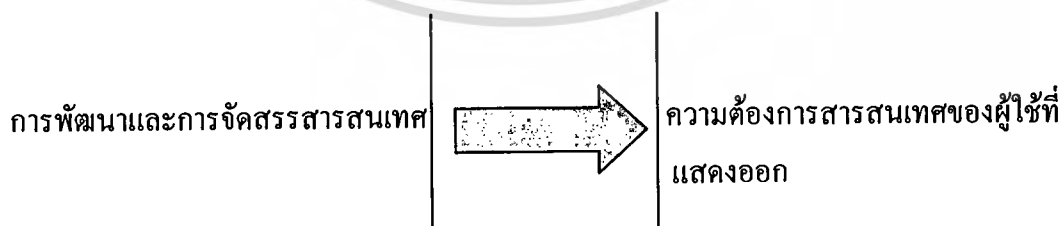
วัตถุประสงค์ของการศึกษาผู้ใช้

1) เพื่อให้ทราบความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้บริการสารสนเทศ ทั้งลักษณะการใช้ของผู้ใช้ทั่วไปและผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม เพื่อจะได้จัดสารสนเทศและบริการให้ตรงกับความต้องการ

2) เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการใช้และไม่ใช้สารสนเทศ และบริการสารสนเทศที่จัดขึ้น เพื่อจะได้นำเอาความต้องการ ปัญหาและอุปสรรคไปใช้ปรับปรุงการบริการสารสนเทศในด้านการวางแผนจัดการ และการจัดสรรทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงกับที่ผู้ใช้ต้องการ

3) เพื่อเป็นการประเมินผลการให้บริการสารสนเทศที่จัดขึ้นว่าตรงกับความต้องการของผู้ใช้หรือไม่ เพื่อจะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงบริการสารสนเทศต่อไป

ดังนั้นในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การศึกษาผู้ใช้จัดเป็นกิจกรรมขั้นต้นในกระบวนการพัฒนาสารสนเทศที่สำคัญ เพราะหากไม่มีข้อมูลที่ต้องการเกี่ยวกับผู้ใช้สารสนเทศแล้ว การดำเนินงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ย่อมทำให้เกิดช่องว่างระหว่างการจัดหาสารสนเทศ กับความต้องการใช้ที่แท้จริง

ภาพที่ 2 แสดงช่องว่างในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

ที่มา : ประยงค์ศรี พัฒนากิจจำรูญ, 2541 สารนิเทศเบื้องต้น. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ของการศึกษาผู้ใช้ คือ

- 1) ช่วยให้เข้าใจลักษณะของผู้ใช้ การใช้ ระดับการใช้สารสนเทศของผู้ใช้
- 2) ทำให้ทราบลักษณะและความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ เพื่อจะได้เลือกสรรให้
เป็นไปตามที่ต้องการ
- 3) ทำให้ทราบลักษณะและวิธีการให้บริการสารสนเทศที่ตรงกับผู้ใช้ต้องการ
- 4) ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการใช้และไม่ใช้สารสนเทศ
- 5) ทำให้มีข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้
สอดคล้องกับความต้องการ และเหมาะสมกับผู้ใช้ของห้องสมุด

2.4.2 การใช้สารสนเทศของผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม

การแบ่งกลุ่มผู้ใช้สารสนเทศ เป็นการกระทำโดยการแยกกลุ่มผู้ใช้จากกลุ่มใหญ่เพียง
กลุ่มเดียวให้เป็นกลุ่มย่อย ๆ เพื่อประโยชน์ในการจัดการทรัพยากรสารสนเทศและจัดบริการต่าง ๆ
ให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ในแต่ละกลุ่ม ดังนั้นสถาบันบริการสารสนเทศจึง
ศึกษาเกี่ยวกับผู้ใช้เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของผู้ใช้ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายและพยายามจัด
ทรัพยากรและบริการให้ตรงกับความต้องการ ทั้งนี้โดยมีการประชาสัมพันธ์หรือโฆษณาที่
เหมาะสมกับ โอกาส เวลา และสถานที่

การแบ่งกลุ่มผู้ใช้จะยึดหลักความคล้ายคลึงกันของสมาชิกในกลุ่มและความแตกต่าง
ระหว่างกลุ่มผู้ใช้ คำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้ที่แตกต่างกัน การแบ่งกลุ่มผู้ใช้แบ่งย่อยลงไปก็
กลุ่มก็ได้ ยิ่งแบ่งย่อยละเอียดลงไปเท่าใด สถาบันบริการสารสนเทศก็ยิ่งสนองตอบต่อความ
ต้องการเฉพาะบุคคลมากขึ้นเท่านั้น การแบ่งกลุ่มผู้ใช้อาจทำได้หลายลักษณะ เช่น แบ่งตามอาชีพ
แบ่งตามอายุ หรือ ตามเขตที่อยู่อาศัย เป็นต้น นิยมแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ
(ประยงค์ วัฒนกิจจรรย์ 2541)

- 1) แบ่งตามสาขาวิชา การจำแนกผู้ใช้ตามสาขามีข้อจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใช้ที่อยู่ใน
ในสาขาสังคมศาสตร์ซึ่งไม่มีการกำหนดสาขาย่อยที่ชัดเจน โดยทั่วไปจะจำแนกผู้ใช้ตามสาขาวิชา
ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ สาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เป็นต้น แต่การ
จำแนกสาขาอย่างกว้าง ๆ ไม่ช่วยให้เห็นความแตกต่างมากนัก จึงมีการแบ่งสาขาย่อยในสาขาใหญ่
อีก เช่น สาขาวิทยาศาสตร์ สามารถจำแนกสาขาย่อยได้เป็นวิศวกรรม คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์
ฟิสิกส์ ชีววิทยา สาธารณสุข ฯลฯ เป็นต้น

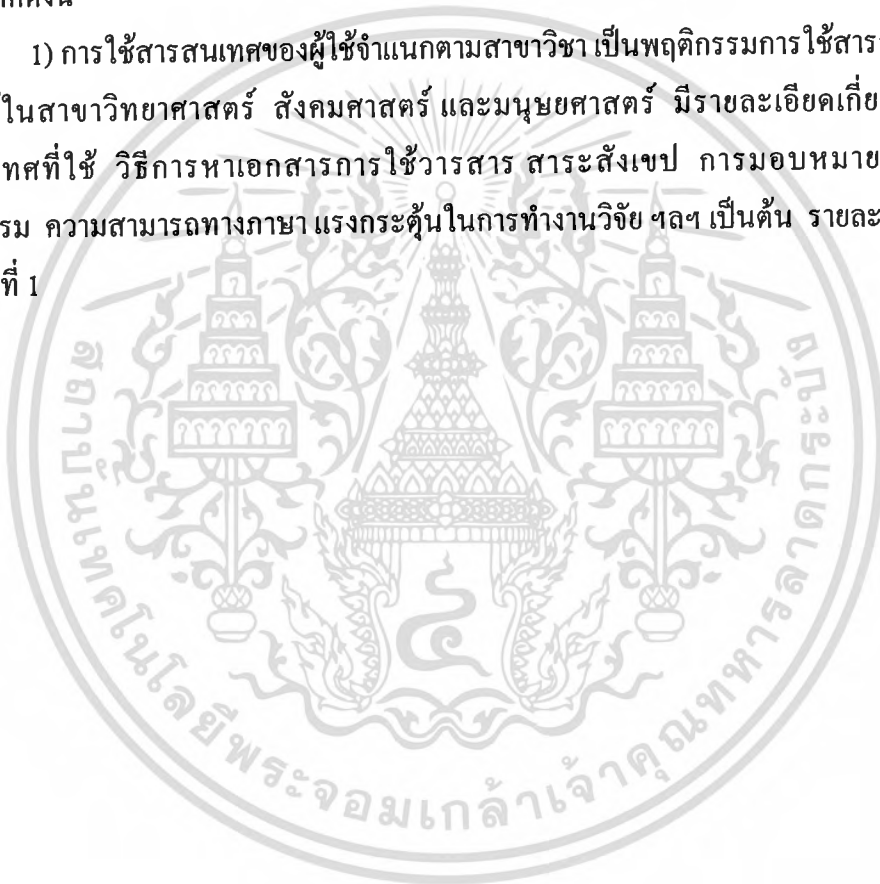
- 2) แบ่งตามงานที่รับผิดชอบในองค์กร เป็นการแบ่งตามภาระงานที่รับผิดชอบใน
องค์กร ซึ่งวิธีนี้จะง่ายและสะดวกกว่าการแบ่งตามสาขาวิชา เพราะสภาพหรือโครงสร้างของ
องค์กรมักมีการแบ่งและกำหนดหน้าที่งานบุคลากรไว้อย่างชัดเจน เช่น งานสอน วิจัย ฝึกอบรม งาน
บริหาร จัดการ ธุรกิจการค้า การเมือง สื่อมวลชน หรือผู้ปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป ฯลฯ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแบ่งกลุ่มผู้ใช้อย่างต่าง ๆ จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานบริการสารสนเทศสามารถกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มผู้ใช้ เพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและจัดบริการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ได้มากที่สุดซึ่งหมายถึงการนำไปสู่การปฏิบัติงานบริการสารสนเทศที่บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการแบ่งกลุ่มผู้ใช้ทำให้ผู้ปฏิบัติงานให้บริการสารสนเทศสามารถจัดหาทรัพยากรและบริการให้สอดคล้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด มีงานวิจัยจำนวนมากศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความต้องการ พฤติกรรมการแสวงหาการเก็บรวบรวมและใช้สารสนเทศของผู้ใช้จำแนกตามสาขาวิชาและหน้าที่ความรับผิดชอบในองค์กร ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการให้บริการสารสนเทศดังนี้

1) การใช้สารสนเทศของผู้ใช้จำแนกตามสาขาวิชา เป็นพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มีรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศที่ใช้ วิธีการหาเอกสารการใช้วารสาร สารระสังเขป การมอบหมายในการค้นวรรณกรรม ความสามารถทางภาษา แรงกระตุ้นในการทำงานวิจัย ฯลฯ เป็นต้น รายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การใช้สารสนเทศของผู้ใช้สาขานักวิทยาศาสตร์ นักสังคมศาสตร์และนักมนุษยศาสตร์

ลักษณะพฤติกรรม	นักวิทยาศาสตร์	นักสังคมศาสตร์	นักมนุษยศาสตร์
แหล่งสารสนเทศที่ใช้	- ใช้วารสาร - วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้า - การติดต่อแบบไม่เป็นทางการ	- ใช้ monograph และวารสารมาก - การติดต่ออย่างไม่เป็นทางการ	- ใช้หนังสือมากกว่าวารสาร - การติดต่ออย่างไม่เป็นทางการ - เอกสารเก่า
การหาเอกสาร	- ใช้ครรรชนีและสาระสังเขป - จากคำแนะนำส่วนบุคคล - ใช้ห้องสมุดในบางโอกาส	- จากวิธีการอ้างอิง - ใช้ครรรชนีและสาระสังเขป - จากคำแนะนำส่วนบุคคล - ใช้ห้องสมุดในบางโอกาส	- ใช้ครรรชนี - คำแนะนำส่วนบุคคล - การใช้ห้องสมุดมีความสำคัญมาก
การใช้วารสารสาระสังเขป	ใช้เพื่อติดตามบทความที่ทันสมัย	- ใช้เพื่อติดตามบทความที่ทันสมัย	- ใช้เพื่อติดตามบทความที่ทันสมัย
การมอบหมายในการค้นวรรณกรรม	- มีแนวโน้มมอบให้ผู้อื่นค้นหาแทน	- มีแนวโน้มที่จะค้นหาวรรณกรรมด้วยตนเอง	- มีแนวโน้มที่จะค้นหาวรรณกรรมด้วยตนเอง
ความสามารถทางภาษา	นักวิทยาศาสตร์จะมีความสามารถทางภาษาและ ระวังในเรื่องการใช้ภาษามากกว่านักสังคมศาสตร์	นักวิทยาศาสตร์จะมีความสามารถทางภาษาและ ระวังในเรื่องการใช้ภาษามากกว่านักสังคมศาสตร์	มีความสามารถทางภาษามากกว่านักวิทยาศาสตร์และนักสังคมศาสตร์
แรงกระตุ้นในการทำงานวิจัย	ทั้ง 3 กลุ่ม ได้รับแรงกระตุ้นจากงานเขียนผลงานของตนเองและจากการติดต่อส่วนบุคคล		

2) การใช้สารสนเทศของผู้ใช้จำแนกตามหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ที่ทำงานในตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ เช่น นักวางแผน นักบริหาร นักวิจัย นักวิชาการและเจ้าหน้าที่เผยแพร่สารสนเทศ อาจารย์และนักศึกษา เกษตรกร เป็นต้นสรุปรายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 การใช้สารสนเทศของผู้ใช้จำแนกตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ

ประเภทผู้ใช้	ลักษณะงาน	สารสนเทศที่ต้องการ
นักวางแผน/ผู้กำหนดนโยบาย	- วางแผน - แก้ปัญหา - ตัดสินใจ	- สารสนเทศเกี่ยวกับแนวโน้มการประกอบกิจการ โครงการต่าง ๆ - สารสนเทศที่ผ่านการวิเคราะห์และสรุปย่อให้สั้นเพื่อช่วยการตัดสินใจที่รวดเร็ว - สถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ
นักบริหาร	- ควบคุมดูแลหรือบังคับบัญชาหน่วยงาน - มอบหมายสั่งการ - แก้ไขปัญหาต่าง ๆ	- กฎระเบียบต่าง ๆ - แนวทางการบริหาร - จิตวิทยาการบริหาร
นักวิจัย	- ค้นคว้าทดลอง - ประดิษฐ์ คิดค้นงานใหม่	- รายงานการวิจัยที่เผยแพร่ในวารสาร - รายงานการประชุม - การพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับเพื่อนร่วมงาน - บรรณานุกรม สารระสังเขป และครุขันธ์
นักวิชาการและเจ้าหน้าที่เผยแพร่	- เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างผู้เผยแพร่สารสนเทศกับผู้ต้องการ	- สารสนเทศในเชิงคู่มือการปฏิบัติงาน ข้อมูลตัวเลข
อาจารย์ และนักศึกษา	- ศึกษา ค้นคว้า แสวงหา และติดตามความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	- สารระสังเขป รายงานการประชุมวารสารใหม่ ๆ ตำรา สิ่งพิมพ์เผยแพร่ รายงานการวิจัย การติดตามเรื่องใหม่ ๆ

2.4.3 ผู้ใช้สารสนเทศศิลปะ

ผู้ใช้สารสนเทศ หมายถึงผู้ที่ได้รับประโยชน์จากระบบสารสนเทศ ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้สารสนเทศเฉพาะเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือบุคคล หน่วยงาน องค์กรที่ใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจหรือใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2539) จากคำนิยามดังกล่าวสรุปได้ว่าผู้ใช้สารสนเทศศิลปะ หมายถึง บุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรที่ใช้สารสนเทศศิลปะเพื่อการตัดสินใจ หรือใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน เช่นการผลิตผลงานศิลปะ และการออกแบบ การสอนและการศึกษาศิลปะและการออกแบบ การเขียนบทความ เป็นต้น (อ้างถึงใน จุฬามาศ ถึงนาค 2539)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Blazek and Aversa (1994) ได้แบ่งกลุ่มผู้ใช้สารสนเทศทางศิลปะไว้ 3 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มที่มีอาชีพทางศิลปะโดยตรง ได้แก่ศิลปิน นักประวัติศาสตร์ นักการศึกษาศิลปะ นักวิจารณ์ศิลปะ ภัณฑารักษ์ นักออกแบบ และสถาปนิก

2) กลุ่มที่เป็นนักเรียน นักศึกษา ในสถาบันสอนศิลปะ ได้แก่มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยทางศิลปะ รวมถึงนักเรียนมัธยมศึกษา

3) กลุ่มบุคคลผู้สนใจทางศิลปะ ได้แก่นักสะสมศิลปะ นักสะสมศิลปะสมัครเล่น และผู้ที่ไปชมนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์

การศึกษาผู้ใช้สารสนเทศศิลปะส่วนใหญ่ศึกษาถึงความต้องการสารสนเทศ ของผู้ใช้สารสนเทศศิลปะในกลุ่มนักศึกษาของสถาบันการสอนศิลปะ โดยแบ่งตามสาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ ได้แก่ วิชาจิตรศิลป์ การออกแบบเลขศิลป์ การออกแบบ 3 มิติ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ดังต่อไปนี้

1) นักศึกษาสาขาวิชาจิตรศิลป์ ประกอบด้วยสาขาวิชาจิตรกรรม สาขาประติมากรรมและสาขาภาพพิมพ์ โดย ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและผลของศิลปิน บุคสมัยของศิลปะประจำชาติ เทคนิคและแนวความคิดในการผลิตผลงาน ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุและผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานศิลปะ และความเคลื่อนไหวในวงการศิลปะ (Baird และ Houghton 1980)

2) นักศึกษาสาขาออกแบบเลขศิลป์และการออกแบบ 3 มิติ นักศึกษาออกแบบเลขศิลป์จะศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบตัวอักษร ในขณะที่นักศึกษาสาขาการออกแบบ 3 มิติ จะศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การออกแบบเครื่องเรือน การตกแต่งภายใน เป็นต้น นักศึกษาเหล่านี้ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการออกแบบ ตัวอย่างการออกแบบ เทคนิคและกระบวนการออกแบบ ข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุและผลิตภัณฑ์ ราคา ผู้ผลิตภัณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Avann and Bradfield , 1980)

3) นักศึกษาสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับประวัติสถาปัตยกรรม ชีวิตประวัติสถาปนิก การออกแบบสถาปัตยกรรม โครงสร้างและวัสดุการก่อสร้าง ระบบสาธารณูปโภค ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ การวางผังท้องถิ่น รวมทั้งข้อมูลทางด้านกฎหมาย (Bradfield 1980)

นอกจากการศึกษาผู้ใช้สารสนเทศศิลปะกลุ่มนักศึกษาแล้ว Austen (1985) ได้ศึกษาถึงความต้องการของนักออกแบบอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอาชีพทางด้านศิลปะโดยตรง ระบุว่า ข้อมูลที่นักออกแบบอุตสาหกรรมต้องการ คือ ข้อมูลทางเทคนิคและสถิติทางการออกแบบ ตัวอย่างการออกแบบ ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ในท้องตลาด รายชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศ

ผู้ใช้สารสนเทศเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในระบบการเผยแพร่สารสนเทศ การที่ผู้ใช้ไม่รู้จักรับบริการสารสนเทศหรือใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่ ทำให้ขาดความรู้ที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อแผนงานศึกษาและวิจัยเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การใช้สารสนเทศของผู้ใช้บุคคลไม่มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเสมอไป เปลี่ยนไปตามลักษณะของงานที่ต้องรับผิดชอบ พื้นฐานการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพการงาน การอบรมที่ได้รับและความเชี่ยวชาญในทางวิชาชีพ ได้มีผู้กล่าวถึงปัญหาการใช้สารสนเทศไว้ต่าง ๆ ดังนี้

นางพางา จิตรกร (2533, 85 – 87) ได้กล่าวถึงปัญหาในการใช้สารสนเทศมีดังนี้

- 1) ผู้ใช้ขาดความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ ไม่ทราบจะติดต่อเพื่อหาสารสนเทศที่ต้องใช้ได้จากที่ใดบ้าง ทำให้เกิดความล่าช้าในการหาเอกสารอ้างอิง เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง ได้รวดเร็ว
- 2) ปริมาณสารสนเทศในแต่ละเรื่องมีมากเกินไปทำให้ต้องเสียเวลาในการเลือกรายการเฉพาะที่เป็นประโยชน์จริง ๆ
- 3) สารสนเทศที่ต้องการอาจมีปรากฏอยู่ในภาษาอื่นที่ผู้ใช้ไม่สามารถอ่านเข้าใจได้
- 4) การถ่ายทอดความรู้โดยศัพท์บัญญัติและสัญลักษณ์เฉพาะทางวิชาการมากเกินไป ทำให้ใช้ประโยชน์ได้จำกัด หรืออยู่ในกลุ่มของนักวิชาการ ในสาขาวิชาเดียวกันเท่านั้น
- 5) คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทในกระบวนการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ ผู้ใช้ควรพัฒนาทักษะในด้านการใช้อุปกรณ์
- 6) ค่าบริการในการใช้สารสนเทศ อาจเป็นปัญหาสำหรับผู้ใช้ โดยเฉพาะในโครงสร้างของการคิดค่าบริการนั้นมีการนำต้นทุน กำไร มาคิดรวมด้วย ทำให้ราคาที่สูงเกินกว่าที่ผู้ใช้จะจ่ายค่าบริการได้ และทำให้ความต้องการใช้บริการลดลงไป

Atherton (1977, 11-14) ได้ประมวลปัญหาการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศไว้ดังนี้

- 1) ภาษา การใช้สารสนเทศที่ได้รับการเผยแพร่ในภาษาที่ผู้ใช้ไม่สันทัด เป็นเรื่องยาก ต้องใช้เวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย
- 2.) การนำเสนอ รูปแบบการนำเสนอมีผลต่อการรับรู้และการทำความเข้าใจในสารสนเทศ การนำเสนอ ต้องอาศัยเครื่องมือและอุปกรณ์พิเศษจึงจะเข้าถึงและศึกษาได้
- 3) การผลิตเกินพิกัด การขยายการผลิตสารสนเทศก่อให้เกิดสภาวะการทะลักทลายแห่งสารสนเทศ (Information explosion) ทั้งในรูปบทความและการตีพิมพ์ซ้ำ อันทำให้มีสารสนเทศให้เลือกจำนวนมาก และยากแก่การติดตามค้นคว้าได้อย่างทั่วถึง
- 4) ความซ้ำซ้อน เกิดจากการผลิตสารสนเทศเพื่อการโฆษณาชวนเชื่อ การให้ข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกับสิ่งที่ปรากฏอยู่ ตลอดจนการใช้ความรู้ที่ผิดพลาด ทำให้ผู้ใช้สารสนเทศต้องทุ่มเทแรงงาน ค่าใช้จ่าย และเวลามากขึ้นในการกลั่นกรองเอาเฉพาะสารสนเทศที่มีประโยชน์

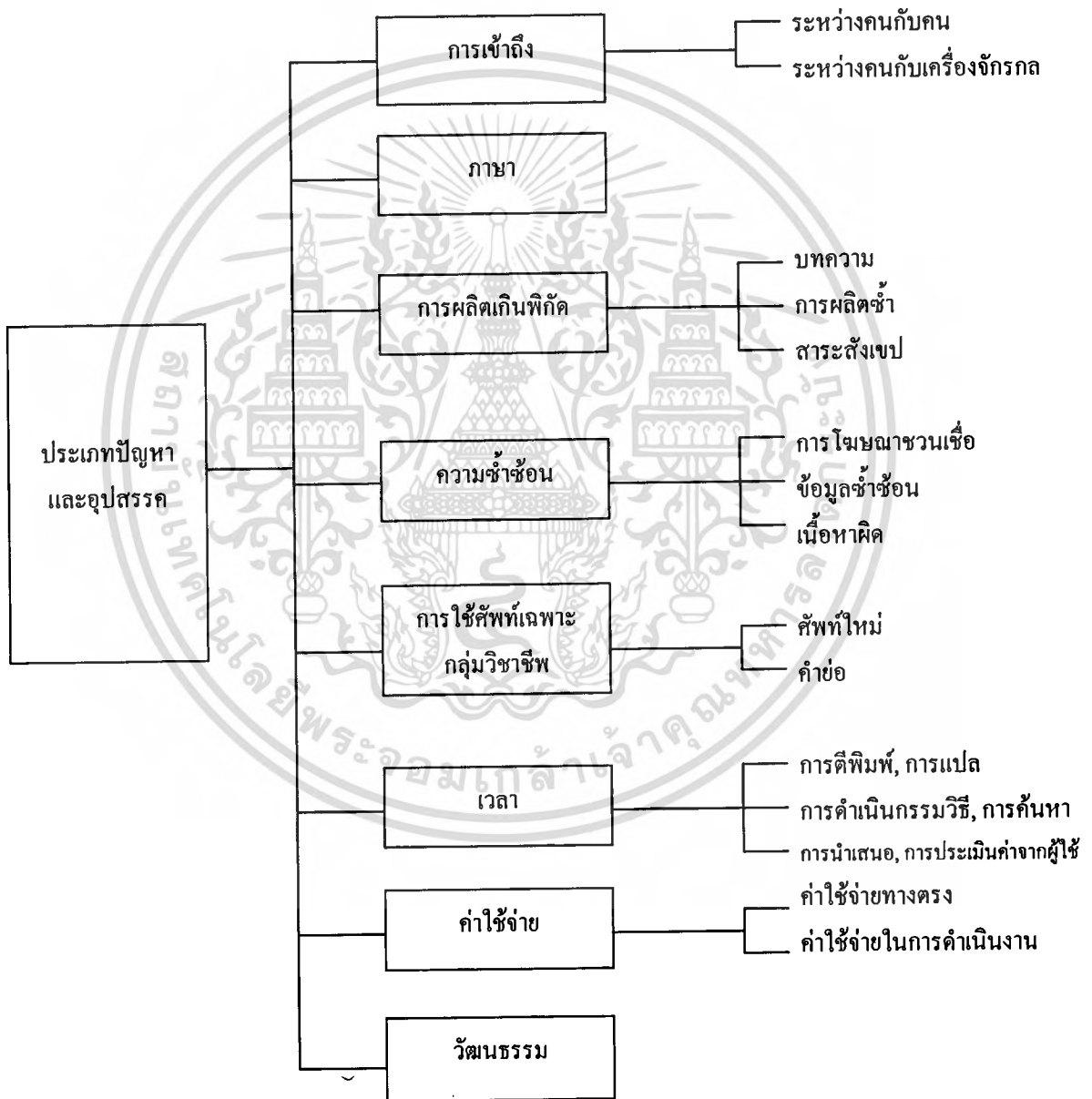
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) การใช้ศัพท์เฉพาะกลุ่มอาชีพ เป็นศัพท์ที่ไม่ปรากฏในพจนานุกรมใดๆ จึงก่อให้เกิดปัญหาแก่ คั่นคว้ออย่างยิ่ง

6) เวลา การใช้สารสนเทศโดยทั่วไปสัมพันธ์กับช่วงเวลาการได้รับสารสนเทศ โดยตรง สารสนเทศที่ได้รับอาจไม่มีความหมายถ้าได้รับในเวลาที่ไม่เหมาะสม

7) ค่าใช้จ่าย การเข้าถึงสารสนเทศทั้งทางตรง และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

8) วัฒนธรรม ความแตกต่างด้านวัฒนธรรมจัดเป็นอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งในการเรียนรู้และทำความเข้าใจสารสนเทศที่มาจากต่างวัฒนธรรมกัน ซึ่งสามารถสรุปปัญหาการใช้ และการเข้าถึงสารสนเทศได้ดังภาพข้างล่างนี้

ภาพที่ 3 แสดงประเภทปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ

ที่มา: Atherton, Pauline. 1977. Handbook for Information Systems and Services. Paris: UNESCO

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้ใช้สารสนเทศศิลปะกลุ่มต่างๆ ได้แก่ศิลปิน นักศึกษาศิลปะในมหาวิทยาลัย และอาจารย์และนักศึกษาศิลปะในมหาวิทยาลัย กลุ่มที่สองเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศของอาจารย์ และนักศึกษาต่างๆ ดังนี้

2.6.1 งานวิจัยเกี่ยวกับผู้ใช้สารสนเทศด้านศิลปะ

อุบลศรี สัตยาภรณ์ (2534) ศึกษาลักษณะการใช้สารนิเทศทางศิลปะและทัศนคติต่อรูปแบบการเผยแพร่ทางศิลปะของนักศึกษาศิลปะมหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ใช้วีซีดี ฟังและช้กถามเฉพาะส่วนที่สนใจจากแหล่งสารนิเทศทางศิลปะมากที่สุด นักศึกษาคณะมัณฑนศิลป์ใช้วิธีอ่านเฉพาะตอนที่สนใจ และฟังจากรายการวิทยุ เทปบันทึกเสียงและแผ่นเสียงมากที่สุด ในขณะที่นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ใช้วีซีดีเฉพาะบางส่วนที่สนใจจากแผนที่และแผ่นผังมากที่สุด

จรินทร์ ลีนา (2539) ศึกษาการใช้และความต้องการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาศิลปะและการออกแบบในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดโดยมีวัตถุประสงค์ด้านวิชาการเพื่ออ่านหนังสือ วารสาร นิตยสาร และวัตถุประสงค์ด้านการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อค้นหาแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ โดยค้นหาภาพพร้อมคำอธิบายจากหนังสือ และวารสารด้วยตนเอง บริการที่ใช้มากที่สุดคือบริการยืม-คืน และบริการถ่ายเอกสาร วัสดุห้องสมุดที่ใช้มากที่สุด คือ หนังสือตำราเฉพาะสาขาภาษาต่างประเทศ ด้านความต้องการใช้ห้องสมุด นักศึกษาต้องการใช้บริการถ่ายเอกสาร บริการยืม-คืนหนังสือ บริการหนังสือสำรอง บริการจัดแสดงหนังสือใหม่และบริการจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่ วัสดุที่ต้องการใช้คือหนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง วารสาร วิทยานิพนธ์ และสูจิบัตรนิทรรศการศิลปะ สำหรับด้านปัญหาการใช้ห้องสมุดที่พบมาก คือค่าปรับหนังสือสูงเกินไป ระยะเวลาการยืมหนังสือสำรองน้อยไป หนังสือและวารสารเฉพาะสาขาภาษาไทยมีน้อย และห้องสมุดมีขนาดเล็ก

อัจฉรา พิมพ์สกุล (2538) ศึกษาการใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์และนักศึกษาศิลปะมีวัตถุประสงค์ในการใช้วารสารศิลปะเพื่อค้นคว้าข้อมูลและเทคนิคใหม่ ๆ ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์ผลงาน และเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาศิลปะและสาขาที่เกี่ยวข้องมากกว่าด้านอื่น โดยใช้แหล่งสารนิเทศของตนเองมากที่สุด อายุของวารสารศิลปะที่ใช้มากที่สุดคือวารสารฉบับที่พิมพ์ในปีปัจจุบัน วารสารที่ใช้จะพิจารณาภาพประกอบและเนื้อหาเป็นหลัก และนิยมใช้วารสารสาขาสถาปัตยกรรมมากกว่าด้านอื่น เนื่องจากสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกเหนือจากใช้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบการเรียนการสอน สำหรับปัญหาในการใช้วารสารได้แก่ วารสารมีราคาแพง ไม่มีวารสารชื่อที่ต้องการ วารสารฉบับล่าสุดออกบริการล่าช้า วารสารบางชื่อมีฉบับเดียวซึ่งไม่พอให้บริการให้ขีมนวารสารออกนอกห้องสมุดและระยะเวลาให้ขีมน้อยเกินไป

จุฑามาศ ถึงนาค (2539) ศึกษาการแสวงหาและการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศเพื่อการสอนและติดตามความรู้ใหม่ โดยวิธีใช้เอกสารส่วนตัว แหล่งสารสนเทศที่ใช้แสวงหาจากร้านหนังสือ ในขณะที่แหล่งสารสนเทศที่พึงพอใจมากที่สุด คือ หอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยที่สังกัด สำหรับเกณฑ์การเลือกแหล่งสารสนเทศที่พึงพอใจ คือ เป็นแหล่งใกล้ชิดตัวใช้ได้สะดวก สำหรับการใช้สารสนเทศพบว่าอาจารย์ใช้หนังสือตำรา หนังสือภาพ ของจริง เช่น ธรรมชาติสภาพแวดล้อม ผลงานศิลปะและการออกแบบ สไลด์ ภาพ และหนังสืออ้างอิง ที่มีความทันสมัยในระดับมาก โดยสารสนเทศที่อาจารย์นำมาใช้มีผลต่อการสอน การผลิตผลงานทางวิชาการ และการผลิตผลงานทางศิลปะและการออกแบบในระดับมาก

พนิดา สมประจบ (2542) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการแสวงหาและการใช้สารนิเทศทางศิลปะของนักศึกษาคณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในด้านวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศทางศิลปะเพื่อหาข้อมูลประกอบการเขียนรายงาน รองลงมามีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาสิ่งกระตุ้นเร้าใจหรือสิ่งที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยที่ยังไม่มีจุดมุ่งหมายแน่ชัด แสวงหาสารนิเทศโดยวิธีเลือกหยิบหนังสือเอกสารจากชั้นเก็บโดยไม่ใช้บัตรรายการและบัตรบรรณนิวารสาร แหล่งสารสนเทศที่ใช้และพึงพอใจมากที่สุดคือห้องสมุดคณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเนื่องจากเป็นแหล่งที่ใกล้ชิดตัว ใช้ได้สะดวก สำหรับการใช้สารนิเทศปรากฏว่านักศึกษาใช้หนังสือภาพศิลปะ ตำราศิลปะของจริง ภาพ สื่อบัตรนิทรรศการศิลปะและการออกแบบ ผลงานศิลปะและการออกแบบในระดับมาก ใช้สารนิเทศในสาขาวิชาจิตรกรรม, การวาดเส้น การออกแบบ การโฆษณา, และศิลปะทั่วไปด้านทัศนศิลป์ในระดับมาก และประสบปัญหาในระดับมากเรื่องเสียเวลาในการค้นหาจากแหล่งอื่นและมีอุปสรรคเรื่องภาษาของสารนิเทศ

Day and McDowell (1985) ศึกษาความต้องการสารนิเทศและการใช้สารนิเทศของนักศึกษาและการออกแบบในวิทยาลัย นิวคาสเซิล ผลการวิจัยพบว่ามี ความแตกต่างระหว่างนักศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก เป็นนักศึกษาในหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตผลงานศิลปะและการปฏิบัติงานจะค้นหาสารนิเทศโดยการเลือกหยิบหนังสือจากชั้นและสอบถามข้อมูลจากบุคลากรห้องสมุด ส่วนกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นนักศึกษาที่ศึกษาด้านทฤษฎีศิลปะจึงมีรูปแบบการเรียนที่แน่นอน ทำให้เข้าใช้ห้องสมุดมากกว่ากลุ่มแรก

Cobbedick (1996) ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศของศิลปินในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า สารนิเทศที่ศิลปินผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนใช้คือวัสดุพิมพ์โดยเฉพาะเอกสาร เพื่อค้นหาแนวคิดในการผลิตผลงานศิลปะ สาขาที่ใช้หลากหลายไม่เกี่ยวข้องเฉพาะศิลปะเท่านั้น การใช้ห้องสมุดของศิลปินถึงแม้จะมีแหล่งสารนิเทศส่วนตัวแต่ยังใช้บริการห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และห้องสมุดเฉพาะอย่างสม่ำเสมอ วิธีการแสวงหาสารนิเทศที่ต้องการโดยวิธีเลือกหยิบหนังสือจากชั้นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน สารสนเทศที่ศิลปินใช้ค้นหาข้อมูลด้านพัฒนาการทางศิลปะ คือวารสารและการออกแบบ โดยแสวงหาจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่ห้องสมุด ส่วนสารนิเทศที่ให้ข้อมูลทางเทคนิคศิลปินส่วนใหญ่จะใช้แหล่งบุคคล เช่นศิลปินผู้ร่วมงาน ภัณฑารักษ์ ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรม และผู้ผลิตสินค้า

2.6.2 งานวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษา

สุรีย์ นูหงามมงคล (2527) ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่าไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะเฉพาะบุคคลด้านคณะที่สังกัดกับความต้องการใช้สารสนเทศในรูปแบบภาษาและความทันสมัย กล่าวคือ คณาจารย์ต้องการใช้สารสนเทศในด้านรูปแบบหนังสือ ตำราวารสารวิชาการและรายงานทางวิชาการเหมือนกัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อการสอนและภาษาของสารสนเทศทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับมากเหมือนกัน สำหรับความทันสมัยของสารสนเทศนั้นคณาจารย์ต้องการใช้ปีใหม่ล่าสุด นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างคณะที่สังกัดกับการใช้แหล่งสารสนเทศพบว่า คณาจารย์ที่สังกัดคณะใดต่างนิยมใช้ห้องสมุดคณะของตนมากกว่าแหล่งอื่น

อุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มาใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อใช้บริการยืม - คืน โดยรู้จักวิธีใช้ห้องสมุดจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี นิสิตมาใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ในเวลาที่ต้องการค้นคว้าและในวันที่ไม่มีชั่วโมงเรียนเพื่ออ่านและค้นวิทยานิพนธ์ โดยรู้จักวิธีใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง ทั้งอาจารย์และนิสิตใช้บัตรรายการ โดยอาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์และเอกสารเพื่อประกอบการสอนและให้ความสำคัญกับหนังสือภาษาอังกฤษ นิสิตใช้เพื่อทำรายงานประกอบการเรียนและให้ความสำคัญกับหนังสือภาษาไทย ปัญหาการใช้ห้องสมุดทั้งอาจารย์และนิสิตที่อยู่ในระดับมากคือหนังสือทั่วไปอยู่ในสภาพเก่าและชำรุด เนื้อหาไม่ทันสมัย หนังสืออ้างอิงมีเนื้อหาไม่ทันสมัยวารสารฉบับใหม่จัดบริการล่าช้ามาก เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้นฐานข้อมูลมีจำนวนน้อย ด้านความพึงพอใจและความต้องการอาจารย์และนิสิตพึงพอใจต่อบริการยืม-คืนสูงกว่าบริการอื่น ๆ

และมีความต้องการสืบค้นฐานข้อมูลต่าง ๆ บริการข่าวสารการศึกษา รวมทั้งฐานข้อมูลซีดี-รอม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริการที่ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการคือ บริการหมุนเวียนวารสารให้อาจารย์ในภาควิชา บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง บริการพิมพ์รายชื่อวิทยานิพนธ์และการขยายเวลาบริการ

ลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537) ศึกษาความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจในมหาวิทยาลัยเอกชน ผลการวิจัยเกี่ยวข้องกับนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ซึ่งพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการใช้สารนิเทศเพื่อการทำรายงานและต้องการสารนิเทศแต่ละเนื้อหาวิชาในรูปแบบตำราวิชาการที่เป็นภาษาไทยในระดับค่อนข้างมาก ใช้วิธีการค้นจากบัตรรายการ การหยิบหนังสือเอกสารจากชั้นโดยไม่ใช้บัตรรายการและบัตรครรชณีวารสารในระดับค่อนข้างมาก ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศคือ ไม่มีสารนิเทศที่ต้องการเพราะมีผู้ยืมหรือหายไป สำหรับแหล่งสารนิเทศพบว่าใช้ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยในระดับค่อนข้างมาก การพิจารณาเลือกใช้แหล่งสารนิเทศพบว่าเลือกใช้แหล่งที่มีสารนิเทศมากเป็นหลัก ปัญหาในการใช้บริการสารนิเทศ คือ สารนิเทศในสาขาที่ต้องการที่ไม่เพียงพอ เก่าและล้าสมัย ตลอดจนระบบการจัดเก็บทรัพยากรห้องสมุดไม่มีประสิทธิภาพพอทำให้ยากแก่การค้นหา

สมใจ ศรีปานเงิน (2540) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการใช้และการใช้ทรัพยากรสารนิเทศของผู้ใช้ห้องสมุดเฉพาะสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผลการวิจัยพบว่า ทรัพยากรสารนิเทศที่ผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้และใช้มาก คือ สิ่งตีพิมพ์ภาษาไทยในสาขาสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ หนังสือตำราและวารสารที่มีความทันสมัยไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยใช้แหล่งทรัพยากรสารนิเทศของตนเองและห้องสมุดประจำส่วนราชการ ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ อ่านหนังสือวางบนโต๊ะโดยไม่ผ่านการยืม วานคนอื่นให้มายืม ทรัพยากรสารนิเทศแทน ไม่กล้าถามบรรณารักษ์แต่ถามผู้ใช้ห้องสมุดคนอื่น ๆ ยืมหนังสือนานเกินกำหนด ไม่ชอบค้นหาหรือหยิบทรัพยากรสารนิเทศด้วยตนเอง และใช้บัตรรายการไม่เป็น สำหรับพฤติกรรมการค้นหาหนังสือที่ชั้น โดยไม่ตรวจที่บัตรรายการก่อนอยู่ในระดับปานกลาง 3 ระดับแรก ได้แก่ ห้องสมุดภายในหน่วยงานมีทรัพยากรน้อยไม่ทันสมัยทรัพยากรสารนิเทศของใหม่มีน้อยเกินไปและทรัพยากรสารนิเทศที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด และปัญหาการใช้ทรัพยากรสารนิเทศของผู้ใช้ห้องสมุดที่อยู่ในระดับน้อย 3 ลำดับแรก คือ คิดค่าบริการแพง ไม่เต็มใจให้ยืม และห้องสมุดของหน่วยงานไม่สะดวกในการไปใช้

Peischl (1979) ศึกษาความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยโดยมุ่งศึกษาการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยนอร์เธิร์น โคลราโด (University of Northern Colorado) ตลอดจนศึกษาบริการที่ผู้ใช้ต้องการและไม่ต้องการ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนมากเข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการบ้านหรือทำรายงาน ซึ่งนักศึกษาชั้นปีต้น ๆ เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อใช้หนังสือส่วนตัวมากกว่านักศึกษาชั้นปีสูง ๆ ขึ้นไป ซึ่งเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อใช้สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของห้องสมุด และพบว่าบริการที่นักศึกษาต้องการ

มากที่สุดคือ บริการยืม - คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า และบริการโสตทัศนวัสดุตามลำดับ

Fidzani (1998) ได้ศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัย Botswana โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศและความรู้สึกที่มีต่อบริการของห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า การแนะนำการใช้ทรัพยากรห้องสมุด ตลอดจนวิธีการใช้บริการต่าง ๆ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาใช้มากที่สุด คือ วารสาร และหนังสือตำรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการเรียนและการศึกษาค้นคว้าวิจัย นักศึกษาต้องการให้มีการสอนการใช้ห้องสมุด และให้มีการนำกลยุทธ์ทางการตลาดในเชิงรุกมาใช้ ทั้งในส่วนของบรรณารักษ์และการดำเนินงานของห้องสมุด

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศสรุปผลได้ดังนี้ สุริย์ นุหงามมงคล (2527) ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่าคณาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อการสอนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537) เมื่อเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศกับผลวิจัยของจุฑามาศ ถึงนาค (2539) พบว่าอาจารย์ใช้หนังสือตำรา หนังสือภาพ ของจริง เช่น ธรรมชาติ ภาพถ่ายแวคคูลัม ผลงานศิลปะและการออกแบบ สไลด์ ภาพ และหนังสืออ้างอิงในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมใจ ศรีปานเงิน (2540) ที่พบว่าอาจารย์ใช้วารสารที่มีความทันสมัยไม่น้อยกว่า 1 ปี และสำหรับการใช้สารสนเทศสาขาวิชาต่างๆ ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ความทันสมัยของสารสนเทศที่ใช้ระดับมาก คือ สารสนเทศที่ผลิตภายใน 1 ปี และสารสนเทศที่มีอายุ 1-3 ปี และผลงานวิจัยของอัจฉรา พิมพ์สกุล (2538) ที่พบว่าอายุการใช้งานวารสารที่อาจารย์และนักศึกษาใช้มากที่สุดคือ วารสารฉบับที่พิมพ์ในปัจจุบัน สำหรับผลของการใช้สารสนเทศ สุริย์ นุหงามมงคล (2527) พบว่าอาจารย์ใช้สารสนเทศเพื่อการสอน การพัฒนา/ประดิษฐ์ และการเขียนตำรา/บทความวิชาการ แต่ผลการวิจัยของจุฑามาศ ถึงนาค (2539) พบว่าอาจารย์เห็นว่าสารสนเทศที่นำมาใช้มีผลต่อการสอน การผลิตผลงานทางวิชาการ และการผลิตผลงานทางศิลปะและการออกแบบในระดับมาก ส่วนงานวิจัยของ จรินทร์ ลีนา (2539) ที่พบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์ใช้สารสนเทศเพื่อการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อค้นหาแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ โดยค้นหาภาพพร้อมคำอธิบายจากหนังสือ และวารสารด้วยตนเอง รูปแบบของสารสนเทศที่ใช้มากที่สุด คือ หนังสือ ตำราวิทยานิพนธ์ และสูจิบัตรนิทรรศการศิลปะ และงานวิจัยของอุบลศรี สัตยภรณ์ (2534) พบว่านักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มีลักษณะการใช้สารสนเทศทางศิลปะและทัศนคติต่อรูปแบบการเผยแพร่ทางศิลปะใช้วิธีการดูเฉพาะบางส่วนของที่สนใจ

อย่างไรก็ตามงานวิจัยเหล่านี้เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการ จะนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ ได้อย่างจริงจัง และมีคุณภาพเพียงพอ ทำให้เกิดเป็นภาพที่เป็นระบบพอสมควร แต่ยังไม่เพียงพอที่จะ นำไปกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติได้อย่างมั่นใจ ผู้วิจัยจึงต้องวิจัยการใช้สารสนเทศใน ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะนำผลการวิจัยไปสู่การกำหนดนโยบาย และแนวทางการปฏิบัติสำหรับการพัฒนาสารสนเทศให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อ แก้ไขปัญหาที่ห้องสมุดประสบในสภาวะการณ์ปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นการประเมินผล การดำเนินงานของห้องสมุดตามนโยบายของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตั้งแต่ในอดีต และจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ใช้กำหนดนโยบายการ พัฒนาสารสนเทศในวงเงินงบประมาณที่จำกัดในอนาคต ตลอดจนเป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพของการ จัดการเรียนการสอนของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ให้พัฒนาต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ รวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้ห้องสมุด ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน และการจัดบริการสารสนเทศของห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี/โทและบุคลากรของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาปริญญาตรี รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,510 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยกำหนดด้วยตารางสำเร็จรูป Yamane (1967) ที่ความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 316 คน แจกแจงประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

ตารางที่ 3 ขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อาจารย์	136	29
บุคลากร	40	8
นักศึกษาปริญญาตรี	1,287	269
นักศึกษาปริญญาโท	47	10
รวม	1,510	316

ที่มา : กองแผนงาน. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2544 รายงานสถิติ
การศึกษาคลังข้อมูล ปีการศึกษา 2544

จากตารางที่ 3 พบว่าประชากรที่ศึกษาจำนวน 1,510 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน
จำแนกตามสถานภาพ คือ กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ จำนวน 29 คน กลุ่มตัวอย่างบุคลากร จำนวน
8 คน กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาโท จำนวน 10 คน และนักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 269 คน
ซึ่งแจกแจงกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มดังตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4. แจกแจงประชากรและกลุ่มตัวอย่างอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สถาปัตยกรรม	33	7
สถาปัตยกรรมภายใน	30	6
ศิลปอุตสาหกรรม	33	7
นิเทศศิลป์	11	2
วิจิตรศิลป์	16	4
การวางแผนภาคและเมือง	13	3
รวม	136	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แจกแจงประชากรและกลุ่มตัวอย่างบุคลากรคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยวิชาการ(สาย ข)	12	2
เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยวิชาการ(สาย ค)	27	6
พนักงานสถาบัน	1	-
รวม	40	8

ตารางที่ 6 แจกแจงประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาโทคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สาขาวิชา	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สถาปัตยกรรมเขตร้อน	15	3
สถาปัตยกรรมภายใน	21	5
การวางแผนชุมชนเมืองและ สภาพแวดล้อม	11	2
รวม	47	10

ตารางที่ 7 แจกแจงประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาตรีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สถาปัตยกรรม	247	52
สถาปัตยกรรมภายใน	221	46
ศิลปอุตสาหกรรม	301	63
นิเทศศิลป์	341	71
วิจิตรศิลป์	177	37
รวม	1,287	269

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรของงานวิจัย

ตัวแปรต้น

1. อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ทำการสอนในภาคการศึกษา 2545
2. บุคลากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ปฏิบัติงานในภาคการศึกษา 2545
3. นักศึกษาปริญญาโท คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ชั้นปีที่ 1-2 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2545
4. นักศึกษาปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ชั้นปีที่ 2-5 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2545

ตัวแปรตาม

1. การใช้สารสนเทศ ได้แก่วัตถุประสงค์การใช้ วิธีการวิธีการแสวงหาสารสนเทศ ความทันสมัย แหล่งสารสนเทศที่ใช้ในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. ความต้องการและการใช้สารสนเทศได้แก่รูปแบบของสารสนเทศ สาขาวิชาสารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. ปัญหาการใช้สารสนเทศ ได้แก่ปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป ปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์ ปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง ปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุ ปัญหาการบริการสารสนเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

มุ่งศึกษาการใช้ และความต้องการใช้สารสนเทศ ตลอดจนปัญหาการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่เป็นอาจารย์ บุคลากร นักศึกษาปริญญาโท และนักศึกษาปริญญาตรี ปีการศึกษา 2545

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ ความต้องการใช้ สารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาการใช้สารสนเทศ ของผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยผู้วิจัยได้สร้างและแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลในเรื่องสถานภาพ สาขาวิชาที่สังกัด

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ในเรื่องวัตถุประสงค์การใช้ วิธีการแสวงหา ความทันสมัยของสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศที่ใช้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศ ในเรื่องรูปแบบของ สารสนเทศ สาขาวิชาของสารสนเทศ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) โดยกำหนดมาตราส่วนไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศ ได้แก่ปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป ปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ ปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง การใช้สื่อดิจิทัล และปัญหาการบริการ สารสนเทศ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนด มาตราส่วนไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้สารสนเทศ เป็นคำถามแบบปลายเปิด

3.4 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร งานวิจัย และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ความต้องการใช้สารสนเทศ ปัญหาการใช้สารสนเทศของอาจารย์ นักศึกษา บุคลากร เพื่อ กำหนดเป็นข้อมูลเบื้องต้นของข้อคำถามในแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และที่ปรึกษาโครงวิจัยตรวจสอบ เนื้อหาของข้อคำถามในแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ คือบรรณารักษ์ชำนาญการ และอาจารย์ประจำสาขาวิชา ต่างๆ จำนวน 5 คน ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ผู้วิจัยได้นำแบบแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเนื้อหา ภาษา เพื่อความน่าเชื่อถือของเครื่องมือจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-Test) กับ อาจารย์ นักศึกษา บุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนในข้อคำถามและวิจารณ์ข้อบกพร่องของ แบบสอบถาม

2. ปรับปรุง แก้ไขข้อคำถาม ตามข้อบกพร่องที่พบจากการทดสอบก่อน ไปใช้จริง (ภาคผนวก)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไข ปรับปรุง แล้วแจกอาจารย์ นักศึกษาปริญญาตรี/โท บุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเข้าใช้บริการในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 316 ชุด ใช้ระยะเวลาในการแจกระหว่าง วันที่ 3 กรกฎาคม ถึง 30 สิงหาคม 2545 ทั้งหมด 316 ชุด โดยผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ให้บรรณารักษ์ และ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการตอบ โดยช่วงเวลาที่ใช้ในการแจกแบบสอบถามแบ่งเป็น วันจันทร์ อังคาร พุธ แจก เวลา 10.00- 13.00 น วันพฤหัสบดี วันศุกร์ แจกเวลา 13.00- 18.00 สัปดาห์ เว้น สัปดาห์ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 309 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.78 ของแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวนแบบสอบถามที่แจก	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ	ร้อยละของจำนวนที่รับ
อาจารย์	29	27	8.54
นักศึกษาปริญญาตรี	269	265	83.86
นักศึกษาปริญญาโท	10	9	2.85
บุคลากร	8	8	2.53
รวม	316	309	97.78

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ และประมวลผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / for windows version 10.0 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามชนิดให้เลือกตอบ(Check list) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD) โดยให้ค่านำหนักคะแนนแต่ละระดับ (บุญชม ศรีสะอาด 2535, 99-100) ดังนี้

ระดับ		ค่าน้ำหนัก
มากที่สุด	ได้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	5
มาก	ได้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ได้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ได้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ได้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	1

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้คือ เกณฑ์ ดังนี้

	ระดับคะแนน	แปลความ
ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows version 10.0 โดย คำนวณหาค่าสถิติดังต่อไปนี้

สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean หรือ \bar{X})
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลในรูปของตารางประกอบการบรรยาย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศในด้านวัตถุประสงค์การใช้ วิธีการแสวงหา ความทันสมัย และแหล่งสารสนเทศ ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 3 ความต้องการและการใช้รูปแบบของสารสนเทศ สาขาวิชาสารสนเทศ ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้สารสนเทศห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย ครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด จำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดและจำแนกตามสาขาวิชา รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดที่ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาจารย์	29	8.54
บุคลากร (ข้าราชการ/พนักงาน)	8	2.53
นักศึกษปริญาตรี	269	83.86
นักศึกษปริญาโท	10	2.85
รวม	316	97.78

จากตารางที่ 9 สรุปว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ใช้ห้องสมุด นักศึกษาปริญญาตรีตอบแบบสอบถามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.86 รองลงมา คือ อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 8.54 นักศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 2.85 และที่ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด ได้แก่ บุคลากร (ข้าราชการ/พนักงาน) คิดเป็นร้อยละ 2.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชาที่สังกัด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถาปัตยกรรม	74	23.90
สถาปัตยกรรมภายใน	71	23.00
ศิลปอุตสาหกรรม	65	21.00
นิเทศศิลป์	49	15.90
วิจิตรศิลป์	38	12.30
สถาปัตยกรรมเขตร้อน	7	2.30
การวางแผนภาคและเมือง	2	0.60
สำนักงานคณบดี	3	1.00
รวม	309	100.00

จากตารางที่ 10 สรุปว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาวิชา ส่วนใหญ่สาขาวิชาที่สังกัด สาขาวิชาสถาปัตยกรรมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 23.90 รองลงมา คือ สังกัดสาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน คิดเป็นร้อยละ 23.00 สังกัดสาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 21.00 ตามลำดับ และสังกัดการวางแผนภาคและเมืองน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.60 ตามลำดับ

ตอนที่ 2. การใช้สารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลสภาพการใช้สารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามวัตถุประสงค์การใช้ วิธีการแสวงหา
สารสนเทศ ความทันสมัยของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รายละเอียดดังตารางที่ 11-14

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดจำแนกตามวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ

วัตถุประสงค์ *	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) ประกอบการเขียนรายงาน	9	0.66	2	0.15	11	0.81	196	14.41	218	16.03
2) ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหว ของสถาปัตยกรรม การออกแบบ, ศิลปะ	6	1.18	3	0.22	11	0.81	139	10.22	169	12.43
3) ประกอบการเรียนการสอน	20	1.48	1	0.07	8	0.59	185	13.60	214	15.74
4) การทำวิจัย วิทยานิพนธ์ นิตยสาร	10	0.74	-	-	12	0.88	97	7.13	119	8.75
5) ค้นหภาพที่เฉพาะเจาะจง	12	0.88	2	0.15	8	0.59	148	10.88	170	12.50
6) ค้นหารูปแบบจากผลงานศิลปิน นักออกแบบหรือสถาปนิก	9	0.66	1	0.07	5	0.37	148	10.88	163	11.98
7) คัดลอกแบบหรือถ่ายภาพ	2	0.15	-	-	3	0.22	106	7.79	111	8.16
8) แสวงหาความรู้และพัฒนาการ ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการ สร้างสรรค์ผลงาน	18	1.33	4	0.29	8	0.59	157	11.54	187	13.75
8) อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	9	0.66	9	0.66
รวม	96	7.08	13	0.95	66	4.86	1,185	87.11	1,360	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 11 สรุปว่าวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ส่วนใหญ่เพื่อ
ประกอบการเขียนรายงาน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.03 รองลงมา ได้แก่ เพื่อประกอบการเรียนการสอน คิด
เป็นร้อยละ 15.74 และนำไปใช้เพื่อแสวงหาความรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์
ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 13.75 ตามลำดับ ส่วนวัตถุประสงค์อื่นๆ น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0.66

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดพบว่าอาจารย์มีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ส่วนใหญ่ เพื่อ
ประกอบการเรียนการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.48 รองลงมา ได้แก่เพื่อแสวงหาความรู้ และพัฒนา การ
ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 1.33 และเพื่อค้นหาภาพเฉพาะเจาะจง คิดเป็น
ร้อยละ 0.88

บุคลากร พบว่ามีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศไป ส่วนใหญ่ เพื่อแสวงหาความรู้ และพัฒนาการต่างๆ
ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน คิดเป็นร้อยละร้อยละ 0.29 รองลงมา ได้แก่ ติดตามข่าวสารความ
เคลื่อนไหวของวงการสถาปัตยกรรม การออกแบบ, ศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 0.22 ตามลำดับการนำไปใช้

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ส่วนใหญ่ เพื่อการทำวิจัย วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.88 รองลงมา ได้แก่ เพื่อประกอบการเขียนรายงาน และติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของวงการสถาปัตยกรรม การออกแบบ, ศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 0.81 เท่ากัน ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่า มีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ส่วนใหญ่ เพื่อประกอบการเขียนรายงาน มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 14.41 รองลงมา ได้แก่ เพื่อประกอบการเรียนการสอนคิดเป็นร้อยละ 13.60 และ เพื่อแสวงหาความรู้ และพัฒนาการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 11.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดจำแนกตามวิธีการแสวงหาสารสนเทศ

วิธีการแสวงหา *	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) ผู้บัตรายการ	12	1.42	2	0.23	8	0.94	29	3.42	51	6.01
2) เลือกรหัสวารสารจากชั้น	22	2.59	3	0.35	11	1.30	206	24.30	242	28.54
3) สืบค้นจากฐานข้อมูล (OPAC)	16	1.89	2	0.23	14	1.65	169	19.93	201	23.70
4) ผู้แสดงหนังสือใหม่	14	1.65	1	0.12	7	0.82	64	7.55	86	10.14
5) สอบถามบรรณารักษ์/ เจ้าหน้าที่	13	1.53	6	0.71	5	0.59	65	7.67	89	10.50
6) อาจารย์แนะนำ	6	0.71	-	-	1	0.12	42	4.95	49	5.78
7) เพื่อนช่วยค้นให้	1	0.72	-	-	-	-	121	14.27	122	14.39
8) อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	8	0.94	8	0.94
รวม	84	9.91	14	1.64	46	5.42	704	83.03	848	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 12 สรุปว่าวิธีการแสวงหาสารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ส่วนใหญ่ คือเลือกหนังสือ วารสารจากชั้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.54 รองลงมา ได้แก่ สืบค้นจากฐานข้อมูล (OPAC) คิดเป็นร้อยละ 23.70 และ เพื่อนช่วยค้นคิดเป็นร้อยละ 14.39 ตามลำดับ ส่วนผู้ใช้ห้องสมุดที่ใช้วิธีการแสวงหาอื่น ๆ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.94

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือเลือกหนังสือ วารสารจากชั้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.59 รองลงมา ได้แก่ สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล(OPAC) คิดเป็นร้อยละ 1.89 และดูจากตู้แสดงหนังสือใหม่ คิดเป็นร้อยละ 1.65 ตามลำดับ

บุคลากร พบว่าใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ สอบถามบรรณารักษ์ / เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.71 รองลงมา ได้แก่ วิธีเลือกหนังสือ วารสารจากชั้น คิดเป็นร้อยละ 0.35 และผู้บัตรายการ และสืบค้นจากฐานข้อมูล (OPAC) คิดเป็นร้อยละ 0.23 ตามลำดับ

นักศึกษาศรีปริญาโท พบว่าใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล (OPAC) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.65 รองลงมา ได้แก่ เลือกรหัสหนังสือ วารสารจากชั้น คิดเป็นร้อยละ 1.30 และคู่มือรายการ คิดเป็นร้อยละ 0.94 ตามลำดับ

นักศึกษาศรีปริญาตรี พบว่าใช้วิธีเลือกหนังสือ วารสารจากชั้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.30 รองลงมา ได้แก่ สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล (OPAC) คิดเป็นร้อยละ 19.93 และเพื่อนช่วยค้นหา คิดเป็นร้อยละ 14.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวน และร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด จำแนกตามความทันสมัยของสารสนเทศ

ความทันสมัย *	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) ปีปัจจุบัน	14	3.33	4	0.95	8	1.90	132	31.35	158	37.53
2) ย้อนหลัง 1-2 ปี	14	3.33	2	0.47	3	0.71	95	22.56	114	27.07
3) ย้อนหลัง 3-5 ปี	8	1.90	1	0.24	3	0.71	52	12.35	64	15.20
4) ย้อนหลัง 6-10 ปี	6	1.43	-	-	1	0.24	23	5.46	30	7.13
5) ย้อนหลัง 10 ปีขึ้นไป	6	1.43	-	-	3	0.71	21	4.99	30	7.13
6) อื่น ๆ	2	0.48	1	0.24	3	0.71	19	4.51	25	5.94
รวม	50	11.90	8	1.90	21	4.98	342	81.22	421	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 13 สรุปว่าความทันสมัยของสารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดใช้ ส่วนใหญ่ คือ ปีปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.53 รองลงมา ได้แก่ ย้อนหลัง 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.07 และย้อนหลัง 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.20 ตามลำดับ ส่วนความทันสมัยของสารสนเทศอื่นๆ น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.94

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดพบว่า อาจารย์ใช้ความทันสมัยของสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือปีปัจจุบัน และย้อนหลัง 1-2 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.33 เท่ากัน รองลงมาได้แก่ย้อนหลัง 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.90 และย้อนหลัง 6-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.43 เท่ากัน ตามลำดับ

บุคลากร พบว่าใช้ความทันสมัยของสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ ปีปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.95 รองลงมา ได้แก่ย้อนหลัง 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.47 และ 3-5 ปี และ อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.24 เท่ากัน ตามลำดับ

นักศึกษาศรีปริญาโทพบว่าใช้ความทันสมัยของสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ ปีปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.90 รองลงมา ได้แก่ ย้อนหลัง 1-2 ปี ย้อนหลัง 3-5 ปี และ ย้อนหลัง 10 ปีขึ้นไป และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากัน ตามลำดับ

นักศึกษาศรีปริญาตรีพบว่าใช้ความทันสมัยของสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ ปีปัจจุบันมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 31.35 รองลงมา ได้แก่ ย้อนหลัง 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.56 และ ย้อนหลัง 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.35 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่วางรณใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด จำแนกตามแหล่งสารสนเทศ

แหล่ง *	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1)ห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์	24	2.38	5	0.50	13	1.28	253	25.05	295	29.21
2 สำนักหอสมุดกลาง	17	1.68	2	0.20	12	1.19	189	18.71	220	21.78
3)ห้องสมุดอื่น ๆ	4	0.40	1	0.10	8	0.79	37	3.66	50	4.95
4)งานนิทรรศการ ศิลปะ ออกแบบ	5	0.50	2	0.20	2	0.20	87	8.61	96	9.51
5) พิพิธภัณฑ์ ของศิลปะ	8	0.79	1	0.10	1	0.10	53	5.25	63	6.24
6) อาจารย์	4	0.39	-	-	4	0.39	75	7.43	83	8.21
7) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา	7	0.69	-	-	4	0.39	39	3.86	50	4.94
8) บรรณารักษ์ / เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	3	0.30	3	0.30	1	0.10	22	2.18	29	2.88
9) เพื่อน	2	0.20	2	0.20	1	0.10	99	9.80	104	10.30
10) อื่น ๆ	2	0.20	-	-	1	0.10	17	1.68	20	1.98
รวม	76	7.53	16	1.60	47	4.64	871	86.23	1,010	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 14 สรุปว่าแหล่งสารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดที่ใช้ ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดสถาปัตยกรรม-ศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.21 รองลงมา ได้แก่ สำนักหอสมุดกลางคิดเป็นร้อยละ 21.78 และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 10.30 ตามลำดับ ส่วนผู้ใช้ห้องสมุดใช้แหล่งอื่น ๆ น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.98

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์ใช้แหล่งสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.38 รองลงมา ได้แก่ สำนักหอสมุดกลางคิดเป็นร้อยละ 1.68 และพิพิธภัณฑ์ของศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 0.79 ตามลำดับ

บุคลากร พบว่าใช้แหล่งสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมาได้แก่ สอบถามบรรณารักษ์ /เจ้าหน้าที่ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 0.30 และสำนักหอสมุดกลาง และงานแสดงนิทรรศการศิลปะ หรือการออกแบบ และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 0.20 เท่ากันตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่าใช้แหล่งสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.28 รองลงมา ได้แก่ สำนักหอสมุดกลาง คิดเป็นร้อยละ 1.19 และห้องสมุดอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 0.79 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่าใช้แหล่งสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.05 รองลงมา ได้แก่ สำนักหอสมุดกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.71 และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 9.80 ตามลำดับ

ตอนที่ 3. ความต้องการและการใช้รูปแบบของสารสนเทศ สาขาวิชาสารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและการใช้สารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกรูปแบบสารสนเทศ ได้แก่ประเภทสิ่งพิมพ์ ประเภทโสตทัศนวัสดุ ประเภทฐานข้อมูลออนไลน์ และสาขาวิชาของสารสนเทศ รายละเอียดดังตารางที่ 15-22

3.1 ความต้องการและการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการใช้สิ่งพิมพ์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ความต้องการใช้ประเภทสิ่งพิมพ์	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1) หนังสือและตำราภาษาไทย	4.42	0.88	4.50	0.84	4.86	0.36	4.06	1.00	4.13	0.99	มาก
2) หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ	4.42	0.72	2.83	1.33	4.64	0.50	3.91	0.98	3.96	0.98	มาก
3) วารสารภาษาไทย	4.13	0.80	4.67	0.52	4.21	0.70	3.68	0.95	3.75	0.94	มาก
4) วารสารภาษาต่างประเทศ	4.25	0.61	2.83	1.33	4.21	0.97	3.62	1.08	3.68	1.07	มาก
5) หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	3.54	1.18	4.33	0.82	3.71	1.14	3.64	1.07	3.65	1.08	มาก
6) หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	3.17	0.96	2.50	1.64	2.86	1.41	2.77	1.09	2.80	1.11	ปานกลาง
7) หนังสืออ้างอิง											
7.1 พจนานุกรม	3.04	1.33	3.00	1.79	2.64	1.28	2.91	1.12	2.91	1.15	ปานกลาง
7.2 สารานุกรม	3.50	1.25	3.33	1.86	2.50	1.22	3.08	1.09	3.09	1.13	ปานกลาง
7.3 นามานุกรม	2.83	1.17	3.00	1.79	2.57	1.28	2.72	1.06	2.73	1.09	ปานกลาง
7.4 บรรณานุกรม	3.13	1.15	2.83	1.83	2.93	1.14	2.78	1.08	2.82	1.10	ปานกลาง
7.5 สิ่งพิมพ์รัฐบาล	2.92	1.06	3.67	1.51	3.07	1.14	2.75	1.12	2.80	1.12	ปานกลาง
7.6 หนังสือรายปี	3.12	1.23	3.83	1.60	3.64	0.93	3.06	1.01	3.28	1.04	ปานกลาง
7.7 จุลสาร ข่าวสาร	3.21	0.93	2.83	1.83	3.57	1.09	2.95	0.99	3.00	1.01	ปานกลาง
7.8 สารตั้งเขป	2.88	1.12	2.83	1.83	3.29	1.27	2.80	0.96	2.83	1.01	ปานกลาง
7.9 อักษรานุกรม, ชีวประวัติ	2.92	1.18	2.83	1.83	2.07	1.14	2.84	1.10	2.81	1.13	ปานกลาง
7.10 วิทยานิพนธ์และงานวิจัย	3.50	1.29	2.83	2.04	4.43	0.65	3.72	1.16	3.72	1.18	มาก
7.11 เอกสารประกอบ การสอนรายวิชา	3.46	1.47	3.00	1.79	3.21	1.42	3.58	1.12	3.55	1.17	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 15 สรุปว่าความต้องการใช้สิ่งพิมพ์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้สารสนเทศสูงสุดในเรื่อง หนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.13$) รองลงมา ได้แก่ หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}= 3.96$)วารสารภาษาไทย ($\bar{x}= 3.75$) และวิทยานิพนธ์และงานวิจัย ($\bar{x}=3.72$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้สารสนเทศต่ำสุดในเรื่อง นามานุกรม ($\bar{x}= 2.73$) หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}= 2.80$) และอักษรานุกรม, ชีวประวัติ ($\bar{x}= 2.81$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้สารสนเทศสูงสุดในเรื่องหนังสือและตำราภาษาไทย และหนังสือ ตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}= 4.42$) เท่ากัน รองลงมาได้แก่ วารสารภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=4.25$) และวารสารภาษาไทย ($\bar{x}= 4.13$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้สารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง นามานุกรม ($\bar{x}=2.83$) สารระสังเขป ($\bar{x}= 2.88$) และ สิ่งพิมพ์รัฐบาล และอักษรานุกรม, ชีวประวัติ ($\bar{x} = 2.92$) เท่ากัน ตามลำดับ

บุคลากร พบว่ามีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 4 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้สารสนเทศสูงสุดในเรื่องวารสารภาษาไทย ($\bar{x}=4.67$) รองลงมาได้แก่หนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.50$) และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{x}=4.33$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้สารสนเทศต่ำสุดในเรื่อง หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=2.50$) และหนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}= 2.83$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้สารสนเทศสูงสุดในเรื่องหนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.86$) รองลงมา ได้แก่ หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=4.64$) และวิทยานิพนธ์และงานวิจัย ($\bar{x}= 4.43$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้สารสนเทศต่ำสุดในเรื่อง อักษรานุกรม, ชีวประวัติ($\bar{x}= 2.07$) สารานุกรม ($\bar{x}= 2.50$) และนามานุกรม ($\bar{x}= 2.57$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีความต้องการใช้สารสนเทศสูงสุดในเรื่องหนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.06$) รองลงมาได้แก่ หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=3.91$) และวิทยานิพนธ์และงานวิจัย ($\bar{x}=3.72$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้สารสนเทศต่ำสุดในเรื่องนามานุกรม ($\bar{x}= 2.72$) สิ่งพิมพ์รัฐบาล ($\bar{x}= 2.75$) และหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}= 2.77$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการใช้สิ่งพิมพ์ ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

การใช้สิ่งพิมพ์	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1)หนังสือและตำรา ภาษาไทย	3.76	0.83	4.50	0.84	4.07	1.07	3.29	1.21	3.39	1.19	ปานกลาง มาก
2)หนังสือและตำราต่างประเทศ	4.42	0.65	2.67	1.03	4.14	0.95	3.84	1.05	3.89	1.04	
3)วารสารภาษาไทย	3.75	0.90	4.33	0.82	3.57	0.94	3.31	1.00	3.37	1.00	ปานกลาง
4)วารสารต่างประเทศ	3.92	0.88	3.00	1.10	3.86	0.95	3.46	1.03	3.50	1.03	ปานกลาง
5) หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	3.13	1.26	3.83	1.17	3.36	1.34	3.42	1.13	3.40	1.15	ปานกลาง
6)หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	2.79	1.06	2.83	1.47	2.43	1.34	2.50	1.12	2.53	1.13	ปานกลาง
7) หนังสืออ้างอิง											
7.1 พจนานุกรม	3.00	1.32	3.00	1.67	2.36	1.39	2.51	1.03	2.62	0.79	ปานกลาง
7.2 สารานุกรม	3.13	1.33	2.67	1.63	2.21	1.19	2.68	1.04	2.69	1.09	ปานกลาง
7.3 นามานุกรม	2.67	1.13	2.67	1.63	2.00	1.18	2.41	0.97	2.41	1.01	น้อย
7.4 บรรณานุกรม	3.04	1.12	3.00	1.67	2.43	1.34	2.51	1.01	2.55	1.06	ปานกลาง
7.5 สิ่งพิมพ์รัฐบาล	2.92	1.06	3.50	1.38	2.21	1.19	2.52	1.05	2.55	1.06	ปานกลาง
7.6 หนังสือรายปี	3.17	1.05	3.17	1.47	3.21	1.19	2.96	1.13	2.99	1.13	ปานกลาง
7.7 จุลสาร ข่าวสาร	2.96	1.00	2.83	1.47	2.86	1.10	2.70	1.03	2.73	1.04	ปานกลาง
7.8 สารสังเขป	2.50	1.14	3.00	1.55	2.64	1.22	2.53	1.02	2.54	1.04	ปานกลาง
7.9 อักษรานุกรม, ชีวประวัติ	2.71	1.04	3.00	1.90	2.86	1.17	2.57	1.09	2.61	1.11	ปานกลาง
7.9 วิทยานิพนธ์ งานวิจัย	3.38	1.17	2.67	1.73	3.71	1.27	3.29	1.21	3.32	1.22	ปานกลาง
7.10 เอกสารประกอบการสอน	3.38	1.38	2.83	1.60	3.00	1.42	3.27	1.13	3.26	1.18	ปานกลาง
รายวิชา											

จากตารางที่ 16 สรุปว่าการใช้สิ่งพิมพ์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้สารสนเทศสูงสุดในเรื่องหนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=3.89$) รองลงมาได้แก่วารสารต่างประเทศ ($\bar{x}=3.50$) และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{x}=3.40$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้สารสนเทศต่ำสุดในเรื่อง นามานุกรม ($\bar{x}=2.41$) หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=2.53$) และสารสังเขป ($\bar{x}=2.54$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์มีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีการใช้สารสนเทศสูงสุด ในเรื่องหนังสือ และตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=4.42$) รองลงมาได้แก่วารสารต่างประเทศ ($\bar{x}=3.92$) และหนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=3.76$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้สารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง สารสังเขป ($\bar{x}=2.50$) นามานุกรม ($\bar{x}=2.67$) และอักษรานุกรม, ชีวประวัติ ($\bar{x}=2.76$) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร พบว่ามีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีการใช้สารสนเทศสูงสุดในเรื่อง หนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.50$) รองลงมาได้แก่วารสารภาษาไทย ($\bar{x}=4.33$) และ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{x}=3.83$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้สารสนเทศต่ำสุดในเรื่อง หนังสือ และตำราภาษาต่างประเทศ สารานุกรม นามานุกรม ($\bar{x}=2.67$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้สารสนเทศสูงสุดในเรื่อง หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=4.14$) รองลงมาได้แก่ หนังสือ และตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.07$) และวารสารภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=3.86$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้สารสนเทศต่ำสุดในเรื่อง นามานุกรม ($\bar{x}=2.00$) สารานุกรม และสิ่งพิมพ์รัฐบาล ($\bar{x}=2.43$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีการใช้สารสนเทศสูงสุดในเรื่อง หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=3.84$) รองลงมาได้แก่วารสาร ต่างประเทศ ($\bar{x}=3.46$) และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{x}=3.42$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้ สารสนเทศต่ำสุดในเรื่อง นามานุกรม ($\bar{x}=2.41$) หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=2.50$) และ พจนานุกรม ($\bar{x}=2.51$) ตามลำดับ

3.2 ความต้องการและการใช้สารสนเทศประเภทโสตทัศนวัสดุ

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุ ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ความต้องการใช้ โสตทัศนวัสดุ	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1) แผ่นที่	3.00	1.47	2.83	1.61	3.50	0.85	2.78	1.12	2.84	1.16	ปานกลาง
2) วีดิทัศน์	2.96	1.40	3.33	1.86	3.43	0.94	2.89	1.15	2.93	1.18	ปานกลาง
3) แผ่นคิสเก็ต	2.88	1.39	3.33	1.63	2.79	1.37	3.08	1.23	3.06	1.25	ปานกลาง
4) ซีดี - 롬	3.21	1.38	3.17	1.83	3.36	1.34	3.21	1.21	3.21	1.23	ปานกลาง
5) แผ่นโฆษณา	2.50	1.25	3.17	1.72	2.71	1.14	3.12	1.17	3.06	1.19	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 สรุปว่าความต้องการใช้สารสนเทศประเภทโสตทัศนวัสดุของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุด ในเรื่อง ซีดี-รอม ($\bar{x}=3.21$) รองลงมา ได้แก่ แผ่นดิสเก็ตและแผ่นโฆษณา ($\bar{x}=3.06$) เท่ากัน ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุต่ำสุด ในเรื่อง แผ่นที่ ($\bar{x}=2.84$) และวีดิทัศน์ ($\bar{x}=2.93$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุด ในเรื่อง ซีดี-รอม ($\bar{x}=3.21$) รองลงมา ได้แก่ แผ่นที่ ($\bar{x}=3.00$) และวีดิทัศน์ ($\bar{x}=2.96$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุต่ำสุดในเรื่อง แผ่นโฆษณา ($\bar{x}=2.50$) และแผ่นดิสเก็ต ($\bar{x}=2.88$) ตามลำดับ

บุคลากรพบว่ามีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุด ในเรื่อง วีดิทัศน์ แผ่นดิสเก็ต ($\bar{x}=3.33$) เท่ากัน รองลงมา ได้แก่ ซีดี-รอม และแผ่นโฆษณา ($\bar{x}=3.17$) ในขณะที่มีการใช้โสตทัศนวัสดุต่ำสุดในเรื่อง แผ่นที่ ($\bar{x}=2.83$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง แผ่นที่ ($\bar{x}=3.50$) รองลงมา ได้แก่ วีดิทัศน์ ($\bar{x}=3.43$) และซีดี-รอม ($\bar{x}=3.36$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุต่ำสุดในเรื่อง แผ่นโฆษณา ($\bar{x}=2.71$) และแผ่นดิสเก็ต ($\bar{x}=2.79$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง ซีดี-รอม ($\bar{x}=3.21$) รองลงมา ได้แก่ แผ่นโฆษณา ($\bar{x}=3.12$) และแผ่นดิสเก็ต ($\bar{x}=3.08$) ในขณะที่มีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุต่ำสุด ในเรื่อง แผ่นที่ ($\bar{x}=2.78$) และวีดิทัศน์ ($\bar{x}=2.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการใช้ไสตท์สน์วัสดุ
ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

การใช้ ไสตท์สน์วัสดุ	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1) แผนที่	2.83	1.40	2.83	1.60	2.64	1.15	2.43	1.09	2.48	1.13	น้อย
2) วิดีทัศน์	2.42	1.32	3.17	1.47	2.71	1.38	2.34	1.07	2.38	1.12	น้อย
3) แผ่นดิสเก็ต	2.38	1.10	2.83	1.60	2.86	1.46	2.56	1.19	2.57	1.20	ปานกลาง
4) ซีดี – 롬	2.58	1.14	3.00	1.41	2.71	1.54	2.60	1.18	2.61	1.19	ปานกลาง
5) แผ่นโฆษณา	2.29	1.27	2.83	1.60	2.86	1.41	2.52	1.11	2.53	1.15	ปานกลาง

จากตารางที่ 18 สรุปว่าการใช้สารสนเทศประเภทไสตท์สน์วัสดุของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้ไสตท์สน์วัสดุสูงสุดในเรื่อง ซีดี-롬 ($\bar{x}=2.61$) รองลงมา ได้แก่ แผ่นดิสเก็ต ($\bar{x}=2.57$) และแผ่นโฆษณา ($\bar{x}=2.53$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้สารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง วิดีทัศน์ ($\bar{x}=2.38$) และแผนที่ ($\bar{x}=2.48$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์มีการใช้ไสตท์สน์วัสดุ โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีการใช้ไสตท์สน์วัสดุ สูงสุด ในเรื่อง แผนที่ ($\bar{x}=2.83$) รองลงมา คือ ซีดี-롬 ($\bar{x}=2.58$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้สารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง แผ่นโฆษณา ($\bar{x}=2.29$) แผ่นดิสเก็ต ($\bar{x}=2.38$) และ วิดีทัศน์ ($\bar{x}=2.42$) ตามลำดับ

บุคลากร พบว่ามีการใช้สารสนเทศประเภทไสตท์สน์วัสดุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีการใช้ไสตท์สน์วัสดุสูงสุดในเรื่อง วิดีทัศน์ ($\bar{x}=3.17$) และ ซีดี-롬 ($\bar{x}=3.00$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้ไสตท์สน์ต่ำสุด ในเรื่องแผ่นดิสเก็ต แผ่นโฆษณา และแผนที่ ($\bar{x}=2.83$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีการใช้สารสนเทศประเภทไสตท์สน์วัสดุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้ไสตท์สน์วัสดุสูงสุดในเรื่อง แผ่นดิสเก็ต แผ่นโฆษณา ($\bar{x}=2.86$) รองลงได้แก่ วิดีทัศน์ ซีดี-롬 ($\bar{x}=2.71$) ในขณะที่มีการใช้ไสตท์สน์วัสดุต่ำสุด ในเรื่องแผนที่ ($\bar{x}=2.64$)

นักศึกษาศรีปริญญาตรี พบว่ามีการใช้สารสนเทศประเภทโสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาศรีปริญญาตรีมีการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง ซีดี-รอม ($\bar{x}=2.60$) รองลงมาได้แก่ แผ่นดิสเก็ต ($\bar{x}=2.56$) และแผ่นโฆษณา ($\bar{x}=2.52$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้โสตทัศนวัสดุ ต่ำสุดในเรื่องวีดิทัศน์ ($\bar{x}=2.34$) และแผ่นที่ ($\bar{x}=2.43$) ตามลำดับ

3.3 ความต้องการและการใช้สารสนเทศประเภทฐานข้อมูลออนไลน์

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ความต้องการใช้ฐานข้อมูล	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1) ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย	2.87	1.45	2.17	1.17	4.57	0.51	3.25	1.28	3.28	1.31	ปานกลาง
2) ERIC	2.42	1.25	2.42	1.25	2.93	1.64	2.60	1.15	2.59	1.19	ปานกลาง
3) ABI / Inform	2.37	1.24	2.33	1.75	2.14	1.03	2.51	1.10	2.48	1.12	น้อย
4) DAO	2.13	1.19	2.13	1.19	3.00	1.66	2.54	1.11	2.54	1.17	ปานกลาง
5) A & HCI	2.17	1.01	1.50	0.80	2.36	1.28	2.50	1.13	2.46	1.14	น้อย

จากตารางที่ 19 สรุปว่าความต้องการใช้สารสนเทศประเภทฐานข้อมูลออนไลน์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุดในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=3.28$) รองลงมาได้แก่ ฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.59$) และฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=2.54$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่ำสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูล A & HCI ($\bar{x}=2.46$) และฐานข้อมูล ABI/Inform ($\bar{x}=2.48$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่า อาจารย์มีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีความต้องการใช้ฐานข้อมูลสูงสุดในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=2.87$) ในขณะที่มีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่ำสุดในเรื่อง ฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=2.13$) และฐานข้อมูล A & HCI ($\bar{x}=2.17$) และฐานข้อมูล ABI/Inform ($\bar{x}=2.37$) ตามลำดับ

บุคลากร พบว่ามีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับน้อย และน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุด ในเรื่องฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.42$) ฐานข้อมูล ABI/Inform ($\bar{x}=2.33$) และฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=2.17$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่ำสุดในเรื่องฐานข้อมูล A&HCI ($\bar{x}=1.50$)

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับปานกลาง และระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=4.57$) รองลงมาได้แก่ ฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=3.00$) และฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.93$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่ำสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูล ABI/Inform ($\bar{x}=2.14$) และฐานข้อมูล A&HCI ($\bar{x}=2.36$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุด ในเรื่องฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=3.25$) รองลงมาได้แก่ ฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.60$) และฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=2.54$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่ำสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูล A & HCI ($\bar{x}=2.50$) ฐานข้อมูล ABI/Inform ($\bar{x}=2.51$) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

การใช้ฐานข้อมูล	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1) ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย	2.92	1.41	2.33	1.75	3.21	1.48	2.75	1.26	2.79	1.29	ปานกลาง
2) ERIC	2.17	1.20	2.33	1.75	2.86	1.41	2.28	1.03	2.30	1.09	น้อย
3) ABI / Inform	2.13	1.19	2.17	1.17	2.07	1.27	2.22	1.03	2.21	1.06	น้อย
4) DAO	2.17	1.27	1.83	1.33	2.14	1.51	2.19	1.00	2.19	1.06	น้อย
5) A & HCI	2.08	1.14	1.67	1.21	1.86	1.23	2.23	1.02	2.20	1.05	น้อย

จากตารางที่ 20 สรุปว่าการใช้สารสนเทศประเภทฐานข้อมูลออนไลน์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้ฐานข้อมูลสูงสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=2.79$) ในขณะที่มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่ำสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=2.19$) ฐานข้อมูล A & HCI ($\bar{x}=2.20$) และฐานข้อมูล ABI/Inform ($\bar{x}=2.21$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์มีการใช้สารสนเทศประเภทฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=2.92$) ในขณะที่มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่ำสุดในเรื่อง ฐานข้อมูล A & HCI ($\bar{x}=2.08$) ฐานข้อมูล ABI/Inform ($\bar{x}=2.13$) และฐานข้อมูล ERIC ฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=2.17$) ตามลำดับ

บุคลากร พบว่ามีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย และฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.33$) ในขณะที่มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่ำสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูล A&HCI ($\bar{x}=1.67$) และฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=1.83$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุด ในเรื่องฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=3.21$) รองลงมาได้แก่ ฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.86$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่ำสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูล & HCI ($\bar{x}=1.86$) ฐานข้อมูล ABI/Inform ($\bar{x}=2.07$) และฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=2.14$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=2.75$) ในขณะที่มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่ำสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=2.19$) ฐานข้อมูล ABI/Inform ($\bar{x}=2.22$) และฐานข้อมูล A & HCI ($\bar{x}=2.23$) ตามลำดับ

3.4 ความต้องการและการใช้สารสนเทศจําแนกตามสาขาวิชาสารสนเทศ

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศ
ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ความต้องการใช้สาขาวิชา	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1) ความรู้ทั่วไป	3.75	0.94	3.83	0.98	3.00	0.96	3.43	0.94	3.44	0.95	ปานกลาง
2) ปรัชญา ศาสนา จิตวิทยา	3.50	1.02	2.83	1.47	3.14	1.03	2.81	1.07	2.88	1.09	ปานกลาง
3) ประวัติศาสตร์	3.79	0.98	3.00	1.10	2.86	0.86	3.20	1.00	3.22	1.00	ปานกลาง
4) ภูมิศาสตร์ โบราณคดี	3.42	1.10	3.17	1.33	2.71	1.20	2.89	1.06	2.93	1.08	ปานกลาง
5) สังคมศาสตร์	3.13	1.19	3.33	1.37	2.71	1.14	2.61	1.08	2.67	1.11	ปานกลาง
6) รัฐศาสตร์	2.58	1.10	2.00	1.26	2.07	1.00	2.26	1.03	2.28	1.04	น้อย
7) กฎหมาย	2.42	0.88	2.50	1.38	2.07	1.27	2.45	1.12	2.43	1.11	น้อย
8) การศึกษา	2.88	0.99	2.83	1.17	2.93	1.33	2.84	1.11	2.84	1.11	ปานกลาง
9) คนตรี	2.67	0.82	2.67	1.21	2.50	1.09	3.05	1.15	2.99	0.63	ปานกลาง
10) ศิลปวิทยา											
10.1 วิจิตรศิลป์	3.96	0.91	3.00	1.67	3.57	1.45	3.93	1.13	3.90	1.15	มาก
10.2 สถาปัตยกรรมฯ	3.58	1.35	3.00	1.67	4.43	1.02	3.57	1.16	3.60	1.18	มาก
10.3 สถาปัตยกรรมภายใน	3.58	1.14	2.83	1.47	4.29	0.99	3.60	1.15	3.62	1.16	มาก
10.4 ศิลปอุตสาหกรรม	3.29	1.23	2.83	1.17	3.71	1.07	3.66	1.14	3.61	1.15	มาก
10.5 นิเทศศิลป์	3.33	1.13	2.67	1.37	3.43	1.40	3.68	1.15	3.62	1.17	มาก
11) ภาษาศาสตร์	2.92	1.14	2.33	1.21	2.50	1.02	2.82	1.07	2.81	1.08	ปานกลาง
12) วิทยาศาสตร์	2.25	0.85	2.67	1.03	2.43	0.91	2.49	1.07	2.48	1.06	น้อย
13) เกษตรศาสตร์	2.37	1.13	2.67	1.03	1.71	1.41	2.28	1.08	2.27	1.08	น้อย
14) เทคโนโลยี	2.58	1.18	3.17	1.33	2.86	1.41	2.96	1.19	2.93	1.20	ปานกลาง
15) บรรณานุกรม และบรรณารักษ์	2.67	1.09	2.50	1.38	2.21	1.25	2.43	1.11	2.44	1.12	น้อย

จากตารางที่ 21 สรุปว่าความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่องวิจิตรศิลป์ ($\bar{x}= 3.90$) รองลงมาได้แก่ สถาปัตยกรรมภายใน และนิเทศศิลป์ ($\bar{x}=3.62$) และศิลปอุตสาหกรรม ($\bar{x}=3.61$) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในขณะที่มีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง สาขาเกษตรศาสตร์ ($\bar{x}=2.27$) สาขารัฐศาสตร์ ($\bar{x}=2.28$) และ สาขากฎหมาย ($\bar{x}=2.43$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง สาขาวิจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.96$) รองลงมา ได้แก่ สาขาประวัติศาสตร์ ($\bar{x}=3.79$) และสาขาความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=3.75$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้ต่ำสุดในเรื่อง สาขาวิทยาศาสตร์ ($\bar{x}=2.25$) สาขาเกษตรศาสตร์ ($\bar{x}=2.37$) และสาขา กฎหมาย ($\bar{x}=2.42$) ตามลำดับ

บุคลากร พบว่ามีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง สาขาความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=3.83$) รองลงมา ได้แก่ สาขา สังคมศาสตร์ ($\bar{x}=3.33$) และสาขาภูมิศาสตร์ โบราณคดี และสาขาเทคโนโลยี ($\bar{x}=3.17$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้สารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง สาขารัฐศาสตร์ ($\bar{x}=2.00$) สาขาภาษาศาสตร์ ($\bar{x}=2.33$) และสาขากฎหมาย ($\bar{x}=2.50$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง สาขาสถาปัตยกรรม ($\bar{x}=4.43$) รองลงมา ได้แก่ สาขาสถาปัตยกรรมภายใน ($\bar{x}=4.29$) และสาขาศิลปอุตสาหกรรม ($\bar{x}=3.71$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง สาขาเกษตรศาสตร์ ($\bar{x}=1.71$) สาขารัฐศาสตร์ สาขากฎหมาย ($\bar{x}=2.07$) และบรรณานุกรมและบรรณารักษ์ ($\bar{x}=2.21$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง สาขาวิจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.90$) รองลงมา ได้แก่ สาขาสถาปัตยกรรมภายใน และสาขานิเทศศิลป์ ($\bar{x}=3.62$) และสาขาสถาปัตยกรรม ($\bar{x}=3.60$) ตามลำดับ ในขณะที่มีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง สาขารัฐศาสตร์ ($\bar{x}=2.26$) สาขาเกษตรศาสตร์ ($\bar{x}=2.28$) และสาขาบรรณานุกรม และบรรณารักษ์ ($\bar{x}=2.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการใช้สาขาวิชาสารสนเทศ
ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

การใช้สารสนเทศ สาขาวิชา	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1) ความรู้ทั่วไป	3.54	1.25	4.00	0.89	2.50	0.76	3.20	0.99	3.21	1.02	ปานกลาง
2) ปรัชญา ศาสนา จิตวิทยา	3.42	1.02	2.67	1.63	2.43	1.02	2.64	1.10	2.69	1.12	ปานกลาง
3) ประวัติศาสตร์	3.67	1.05	2.83	1.17	2.57	0.94	3.06	1.08	3.08	1.09	ปานกลาง
4) ภูมิศาสตร์ โบราณคดี	3.17	1.05	3.00	1.41	2.29	1.27	2.76	1.07	2.77	1.09	ปานกลาง
5) สังคมศาสตร์	3.08	1.18	3.50	1.38	2.43	1.16	2.49	1.05	2.55	1.09	ปานกลาง
6) รัฐศาสตร์	2.42	0.93	1.83	1.33	2.00	0.88	2.23	1.06	2.22	1.04	น้อย
7) กฎหมาย	2.42	0.93	2.33	1.51	2.00	1.04	2.41	1.14	2.39	1.13	น้อย
8) การศึกษา	2.87	0.80	2.17	1.17	2.64	1.01	2.71	1.08	2.71	1.06	ปานกลาง
9) ดนตรี	2.79	0.98	2.33	1.03	2.29	0.83	2.84	1.14	2.85	0.68	ปานกลาง
10) ศิลปวิทยา											
10.1 วิจิตรศิลป์	3.71	0.91	2.33	1.21	3.43	1.16	3.79	1.12	3.74	1.12	มาก
10.2 สถาปัตยกรรมฯ	3.71	1.30	2.67	1.03	4.14	0.95	3.42	1.23	3.46	1.23	ปานกลาง
10.3 สถาปัตยกรรมภายใน	3.50	1.14	2.17	1.33	3.93	1.00	3.55	1.20	3.54	1.20	มาก
10.4 ศิลปอุตสาหกรรม	3.33	1.37	2.67	1.03	3.07	1.07	3.49	1.16	3.44	1.18	ปานกลาง
10.5 นิเทศศิลป์	3.13	0.99	2.00	1.26	2.93	1.27	3.46	1.17	3.38	1.18	ปานกลาง
11) ภาษาศาสตร์	2.50	1.10	2.17	1.33	2.29	0.83	2.60	1.13	2.57	1.12	ปานกลาง
12) วิทยาศาสตร์	2.38	0.92	2.67	1.21	1.93	1.14	2.35	1.12	2.34	1.11	น้อย
13) เกษตรศาสตร์	2.08	0.83	2.83	1.17	1.57	0.76	2.17	1.15	2.15	1.12	น้อย
14) เทคโนโลยี	2.75	1.19	2.83	1.17	2.79	1.25	2.75	1.18	2.75	1.18	ปานกลาง
15) บรรณานุกรม และบรรณารักษ์	2.50	1.14	2.50	1.22	2.07	1.14	2.34	1.16	2.34	1.15	น้อย

จากตารางที่ 22 สรุปว่าการใช้สาขาวิชาสารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.74$) รองลงมา ได้แก่ สาขาสถาปัตยกรรมภายใน ($\bar{x}=3.54$) และสาขาสถาปัตยกรรม ($\bar{x}=3.46$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง สาขาเกษตรศาสตร์ ($\bar{x}=2.15$) สาขารัฐศาสตร์ ($\bar{x}=2.22$) และสาขบรรณานุกรม และบรรณารักษ์ สาขาวิทยาศาสตร์ ($\bar{x}=2.34$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์มีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีการใช้ สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิจิตรศิลป์ และสาขาสถาปัตยกรรม ($\bar{x}=3.71$) รองลงมาได้แก่ สาขาประวัติศาสตร์ ($\bar{x}=3.67$) และสาขาความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=3.54$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง สาขาเกษตรศาสตร์ ($\bar{x}=2.08$) สาขาวิทยาศาสตร์ ($\bar{x}=2.38$) และสาขารัฐศาสตร์ และสาขากฎหมาย ($\bar{x}=2.42$) ตามลำดับ

บุคลากร พบว่ามีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=4.00$) รองลงมาได้แก่ สาขาสังคมศาสตร์ ($\bar{x}=3.50$) และสาขาภูมิศาสตร์ โบราณคดี ($\bar{x}=3.00$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง สาขารัฐศาสตร์ ($\bar{x}=1.83$) สาขานิเทศศิลป์ ($\bar{x}=2.00$) และสาขาการศึกษา สาขาสถาปัตยกรรม สาขาภาษาศาสตร์ ($\bar{x}=2.17$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ($\bar{x}=4.14$) รองลงมาได้แก่สาขาสถาปัตยกรรมภายใน ($\bar{x}=3.93$) และสาขาวิจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.43$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง สาขาเกษตรศาสตร์ ($\bar{x}=1.57$) สาขาวิทยาศาสตร์ ($\bar{x}=1.93$) และสาขารัฐศาสตร์ และสาขากฎหมาย ($\bar{x}=2.00$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.79$) สาขาสถาปัตยกรรมภายใน ($\bar{x}=3.55$) และสาขาศิลป-อุตสาหกรรม ($\bar{x}=3.49$) ตามลำดับ ในขณะที่มีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง เกษตรศาสตร์ ($\bar{x}=2.17$) สาขาบรรณานุกรมและบรรณารักษ์ ($\bar{x}=2.34$) และสาขาวิทยาศาสตร์ ($\bar{x}=2.35$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้สารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการใช้สารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด จำแนกตามปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป ปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง ปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์ ปัญหาการใช้สื่อดิจิทัล ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ รายละเอียดดังตารางที่ 23-27

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ปัญหา	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปล ความ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1) หนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ	3.58	1.02	3.50	0.55	4.43	0.76	3.91	0.91	3.90	0.92	มาก
2) หนังสือเนื้อหาไม่ทันสมัย	3.21	0.98	2.67	0.82	4.00	1.04	3.74	0.96	3.69	0.98	มาก
3) เนื้อหาหนังสือไม่ตรงกับความต้องการ	2.58	1.02	3.00	1.10	3.71	1.07	3.28	0.92	3.24	0.96	ปานกลาง
4) หนังสือเก่า ชำรุด ฝึกขาด	2.67	1.01	2.83	1.47	3.14	0.77	3.30	0.96	3.23	0.98	ปานกลาง
5) หนังสือที่ต้องการ ไม่มีในห้องสมุด	3.33	1.17	2.83	1.60	4.21	0.97	3.66	0.98	3.65	1.02	มาก
6) การเรียงหนังสือบนชั้นยากแก่การค้นหา	2.92	1.14	2.67	0.52	3.36	0.84	3.23	1.08	3.20	1.07	ปานกลาง
7) หนังสือมีพื้นฐานข้อมูลแต่ไม่พบบนชั้น	3.17	1.13	3.00	1.79	3.57	0.94	3.56	1.08	3.52	1.10	มาก
8) ไม่ทราบวิธีการค้นหาหนังสือ	2.21	0.83	2.67	1.63	1.71	0.73	2.64	1.15	2.57	1.14	ปานกลาง
9) ระยะเวลาในการยืมหนังสือน้อยเกินไป	2.88	1.26	3.33	1.21	2.64	0.93	3.14	1.21	3.10	1.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 สรุปว่าปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปสูงสุดในเรื่อง ปัญหาหนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.90$) รองลงมาได้แก่ หนังสือเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.69$) และหนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.65$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปต่ำสุด ในเรื่อง ไม่ทราบวิธีการค้นหาหนังสือ ($\bar{x}=2.57$)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าปัญหาหนังสือทั่วไปของอาจารย์โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปสูงสุดในเรื่อง หนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.52$) หนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.33$) และปัญหาหนังสือเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.21$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปต่ำสุด ในเรื่อง ไม่ทราบวิธีการค้นหาหนังสือ ($\bar{x}=2.21$)

บุคลากร พบว่ามีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปสูงสุด ในเรื่อง หนังสือเฉพาะสาขาวิชา ไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.50$) รองลงมาได้แก่ ระยะเวลาในการยืมหนังสือน้อยเกินไป ($\bar{x}=3.33$) และเนื้อหา หนังสือไม่ตรงกับความต้องการ และไม่ทราบวิธีการค้นหาหนังสือที่ต้องการ ($\bar{x}=3.00$) ในขณะที่มี ปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปต่ำสุด ในเรื่อง เนื้อหาหนังสือไม่ทันสมัย การเรียงหนังสือบนชั้นยากแก่ การค้นหา และไม่ทราบวิธีการค้นหาหนังสือ ($\bar{x}=2.67$)

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับ มาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโที่มีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปสูงสุด ในเรื่อง หนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=4.43$) รองลงมาได้แก่ หนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=4.21$) และหนังสือเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=4.00$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปต่ำสุด ในเรื่อง ไม่ทราบวิธีการค้นหาหนังสือ ($\bar{x}=1.71$)

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีปัญหาหนังสือทั่วไปโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป สูงสุด ในเรื่อง หนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.91$) รองลงมาได้แก่ หนังสือเนื้อหาไม่ ทันสมัย ($\bar{x}=3.74$) และหนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.66$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาคการใช้หนังสือทั่วไปต่ำสุด ในเรื่อง ไม่ทราบวิธีการค้นหาหนังสือ ($\bar{x}=2.64$)

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ปัญหา	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1) หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ	3.67	1.05	2.50	1.84	3.64	0.93	3.35	1.00	3.37	1.00	ปานกลาง
2) หนังสืออ้างอิงเนื้อหาไม่ทันสมัย	3.21	1.06	2.50	1.22	3.71	0.99	3.29	0.98	3.29	1.00	ปานกลาง
3) ไม่ทราบวิธีค้นหางานวิจัยวิทยานิพนธ์ และวิธีการให้บริการผู้ขย	2.21	0.93	3.00	1.79	2.93	0.47	3.09	1.00	3.01	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 24 สรุปว่าปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงสูงสุดในเรื่อง หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.37$) รองลงมาได้แก่ หนังสืออ้างอิงเนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.28$) และไม่ทราบวิธีค้นหางานวิจัยและวิทยานิพนธ์และวิธีการให้บริการยุ่งยาก ($\bar{x}=3.28$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดพบว่าอาจารย์ มีปัญหาการใช้อ้างอิงโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงสูงสุด ในเรื่อง หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.67$) และหนังสืออ้างอิงเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.21$) ในขณะที่มีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงต่ำสุด ในเรื่อง ไม่ทราบวิธีค้นหางานวิจัย วิทยานิพนธ์ และวิธีการให้บริการยุ่งยาก ($\bar{x}=2.21$)

บุคลากรพบว่า มีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงโดยรวมอยู่ในระดับ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงสูงสุด ในเรื่อง ไม่ทราบวิธีค้นหางานวิจัย และวิทยานิพนธ์ และวิธีการให้บริการยุ่งยาก ($\bar{x}=3.00$) ในขณะที่มีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงต่ำสุด ในเรื่อง หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ และหนังสืออ้างอิงเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=2.50$)

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้หนังสืออ้างอิงสูงสุดในเรื่อง หนังสืออ้างอิงเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.71$) และหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.64$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงต่ำสุด ในเรื่อง ไม่ทราบวิธีค้นหางานวิจัยและวิทยานิพนธ์ และวิธีการให้บริการยุ่งยาก ($\bar{x}=2.93$)

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงสูงสุดในเรื่อง หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.35$) และหนังสืออ้างอิงเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.29$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้สารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง ไม่ทราบวิธีค้นหางานวิจัยและวิทยานิพนธ์ และวิธีการให้บริการยุ่งยาก ($\bar{x}=3.09$)

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์
ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ปัญหา	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปล ความ
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1) วารสารที่ต้องการ ไม่มีในห้องสมุด	3.21	0.98	3.00	1.41	3.79	0.89	3.43	1.04	3.42	1.03	ปานกลาง
2) เนื้อหาวารสารไม่ทันสมัย	2.75	0.99	2.67	1.37	3.29	1.07	3.14	1.07	3.11	1.03	ปานกลาง
3) การเรียงวารสารบนชั้นขาก แก่การค้นหา	2.54	0.93	2.17	0.98	3.00	0.78	2.99	0.99	2.94	0.98	ปานกลาง
4) จำนวนชื่อ/ฉบับวารสารจำกัด	3.42	0.93	2.50	0.84	3.64	0.74	3.26	1.05	3.28	1.03	ปานกลาง
5) ไม่มีครรชนีช่วยค้นบทความที่ ต้องการ	3.38	0.97	2.83	1.33	3.36	1.15	3.08	1.02	3.11	1.03	ปานกลาง
6) การจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลัง ขากแก่การค้นหา	3.21	1.14	2.83	1.47	3.57	0.94	3.31	1.05	3.30	1.06	ปานกลาง
7) การไม่ให้ยืมวารสารและหนังสือ- พิมพ์ออกนอกห้องสมุด	3.25	1.03	2.83	1.47	4.21	0.70	3.64	1.10	3.62	1.10	มาก
8) หนังสือพิมพ์ชื่อเรื่อง/ฉบับจำกัด	3.00	1.02	2.83	1.17	3.50	0.76	3.17	1.04	3.17	1.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 25 สรุปว่าปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์สูงสุด ในเรื่อง การไม่ให้ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด ($\bar{x}=3.62$) รองลงมาได้แก่ วารสารที่ต้องการ ไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.42$) และการจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังขากแก่การค้นหา ($\bar{x}=3.30$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ต่ำสุด ในเรื่อง การจัดเรียงวารสารบนชั้นขากแก่การค้นหา ($\bar{x}=2.94$)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง พบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์สูงสุด ในเรื่อง จำนวนชื่อและฉบับวารสารจำกัด ($\bar{x}=3.42$) รองลงมาได้แก่ไม่มีครรชนีวารสารช่วยค้นบทความที่ต้องการ ($\bar{x}=3.38$) และไม่ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด ($\bar{x}=3.25$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์ต่ำสุด ในเรื่อง การเรียงวารสารบนชั้นขากแก่การค้นหา ($\bar{x}=2.54$)

บุคลากร พบว่า มีปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์สูงสุด ในเรื่อง วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.00$) รองลงมาได้แก่ ไม่มีครรชนีวารสารช่วยค้นบทความที่ต้องการ การจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังยากแก่การค้นหา การไม่ให้ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด และหนังสือพิมพ์ชื่อเรื่องและฉบับจำกัด ($\bar{x}=2.83$) ในขณะที่มีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ต่ำสุดในเรื่อง การเรียงวารสารบนชั้นยากแก่การค้นหา ($\bar{x}=2.17$) และจำนวนชื่อ/ฉบับวารสารจำกัด ($\bar{x}=2.50$) ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโที่มีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์สูงสุด ในเรื่อง ไม่ให้ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด ($\bar{x}=4.21$) รองลงมาได้แก่วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.79$) และจำนวนชื่อและฉบับวารสารจำกัด ($\bar{x}=3.64$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ต่ำสุดในเรื่อง การจัดเรียงวารสารบนชั้นยากแก่การค้นหา ($\bar{x}=3.00$)

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ สูงสุดในเรื่อง การไม่ให้ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด ($\bar{x}=3.64$) รองลงมาได้แก่ วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.43$) และ การจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังยากแก่การค้นหา ($\bar{x}=3.31$) ในขณะที่มีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ต่ำสุดในเรื่อง การเรียงวารสารบนชั้นยากแก่การค้นหา ($\bar{x}=2.99$)

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้สารสนเทศ
ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ปัญหา	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปลความ
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1) ทัศนคติที่ต้องการจำนวนจำกัด	3.50	1.10	2.83	1.17	3.50	0.94	3.20	1.01	3.23	1.02	ปานกลาง
2) ไม่ทราบแหล่งให้บริการสารสนเทศ	3.13	1.19	3.33	1.37	3.43	0.94	3.34	1.08	3.32	1.08	ปานกลาง
3) ไม่ทราบว่ามีการให้บริการสารสนเทศ	3.04	1.23	3.33	1.37	3.29	0.61	3.34	1.11	3.31	1.10	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 26 สรุปว่าปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง ไม่ทราบแหล่งให้บริการโสตทัศนวัสดุ ($\bar{x}=3.32$) และไม่ทราบว่าให้บริการโสตทัศนวัสดุ ($\bar{x}=3.31$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุต่ำสุด ในเรื่อง โสตทัศนวัสดุที่ต้องการจำนวนจำกัด ($\bar{x}=3.23$)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดพบว่า อาจารย์มีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง โสตทัศนวัสดุที่ต้องการจำนวนจำกัด ($\bar{x}=3.50$) รองลงมาได้แก่ ไม่ทราบแหล่งให้บริการโสตทัศนวัสดุ ($\bar{x}=3.00$) และไม่ทราบว่าให้บริการโสตทัศนวัสดุ ($\bar{x}=3.00$) ตามลำดับ

บุคลากร พบว่าประสบปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง ไม่ทราบแหล่งให้บริการโสตทัศนวัสดุ และไม่ทราบแหล่งบริการโสตทัศนวัสดุ ($\bar{x}=3.33$) ในขณะที่มีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุต่ำสุด ในเรื่อง โสตทัศนวัสดุที่ต้องการจำนวนจำกัด ($\bar{x}=2.83$)

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทยังมีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง โสตทัศนวัสดุที่ต้องการจำนวนจำกัด ($\bar{x}=3.50$) รองลงมาได้แก่ ไม่ทราบแหล่งบริการโสตทัศนวัสดุ ($\bar{x}=3.43$) ในขณะที่มีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุต่ำสุด ในเรื่อง ไม่ทราบว่าให้บริการโสตทัศนวัสดุ ($\bar{x}=3.29$)

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่าประสบปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง ไม่ทราบแหล่งบริการโสตทัศนวัสดุ และไม่ทราบว่าให้บริการโสตทัศนวัสดุ ($\bar{x}=3.34$) ในขณะที่มีปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุต่ำสุด ในเรื่อง โสตทัศนวัสดุที่ต้องการจำนวนจำกัด ($\bar{x}=3.20$) ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ
ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ปัญหา	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม		แปล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	ความ
1) การส่งหนังสือคืนนอกเวลาราชการ	2.75	1.03	2.67	1.63	3.14	0.86	3.29	1.02	3.23	1.04	ปานกลาง
2) ไม่ทราบข้อมูลให้บริการห้องสมุด	2.25	0.74	2.17	1.17	2.79	0.97	2.99	1.03	2.91	1.03	ปานกลาง
3) ระเบียบการใช้ห้องสมุดยุ่งยาก	2.12	0.74	1.67	1.21	2.29	0.73	2.90	1.07	2.79	1.07	ปานกลาง
4) เวลาเปิด-ปิดบริการ	2.75	1.07	2.83	1.60	3.14	1.23	3.46	1.14	3.38	1.16	ปานกลาง
5) การให้บริการของบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	2.21	0.83	1.67	1.21	2.57	0.94	2.73	1.05	2.66	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 27 สรุปว่าปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง เวลาเปิด-ปิดบริการน้อยเกินไป ($\bar{x}=3.38$) รองลงมาได้แก่ การส่งหนังสือคืนนอกเวลาราชการ ($\bar{x}=3.23$) และปัญหาไม่ทราบข้อมูลบริการห้องสมุด ($\bar{x}=2.91$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง การให้บริการของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ($\bar{x}=2.66$)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง พบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุด ในเรื่องเวลาเปิด-ปิด บริการน้อยเกินไป และการส่งหนังสือคืนนอกเวลาราชการ ($\bar{x}=2.75$) ในขณะที่มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง ระเบียบการใช้ห้องสมุดยุ่งยาก ($\bar{x}=2.12$)

บุคลากร พบว่ามีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง เวลาเปิด-ปิดบริการน้อยเกินไป ($\bar{x}=2.83$) ปัญหาการส่งหนังสือคืนนอกเวลาราชการ ($\bar{x}=2.67$) ในขณะที่มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง ระเบียบการใช้ห้องสมุดยุ่งยาก และการให้บริการของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ($\bar{x}=1.67$)

นักศึกษาปริญญาโท พบว่าประสบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุดในเรื่องเวลาเปิด-ปิด บริการน้อยเกินไป และการส่งหนังสือคืนนอกเวลาราชการ ($\bar{x}=3.14$) และไม่ทราบข้อมูลการบริการของห้องสมุด ($\bar{x}=2.79$) ตามลำดับ ในขณะที่มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่องระเบียบการใช้ห้องสมุดยุ่งยาก ($\bar{x}=2.29$)

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง ได้แก่ เวลาเปิด-ปิดบริการน้อยเกินไป ($\bar{x}=3.46$) รองลงมาได้แก่ การส่งหนังสือคืนนอกเวลา ราชการ ($\bar{x}=3.29$) และไม่ทราบข้อมูลการบริการของห้องสมุด ($\bar{x}=2.99$) ตามลำดับ ในขณะที่มี ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศต่ำสุด ในเรื่อง การให้บริการของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ ห้องสมุด ($\bar{x}=2.73$)

ตอนที่ 5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการใช้สารสนเทศ

กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดได้เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้ สารสนเทศห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร- ลาดกระบัง ผู้วิจัยนำมาสรุปแบ่งเนื้อหาออกเป็นด้าน ๆ ดังรายละเอียดตารางที่ 28-30

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรสารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ข้อเสนอแนะด้านสารสนเทศ	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) จัดหาหนังสือวารสารที่ทันสมัยให้เพิ่มมากขึ้น	18	3.70	3	0.61	9	1.84	174	35.66	204	41.81
2) เพิ่มหนังสือ/วารสารเฉพาะสาขาวิชา	11	2.26	-	-	7	1.43	61	12.50	79	16.19
3) จัดหาหนังสือภาษาไทยที่เนื้อหาทันสมัย	6	1.23	2	0.41	4	0.83	55	11.27	67	13.74
4) เพิ่มหนังสือเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์และนิทรรศการภายใน/ต่างประเทศ	2	0.41	-	-	-	-	48	9.84	50	10.25
5) ห้องสมุดคณะ/หอกลางควรมีหนังสือชื่อเรื่องเดียวกันได้	2	0.41	-	-	3	0.61	33	3.89	24	4.91
6) จัดหาหนังสือที่เน้นเนื้อหาให้มากกว่ารูปภาพ	7	1.43	-	-	5	1.02	11	2.26	23	4.71
7) จัดหมวดหมู่หนังสือให้ง่ายในการค้นหา	5	1.02	1	0.20	2	0.41	19	6.76	41	8.39
รวม	51	10.46	6	1.22	30	6.14	401	82.18	488	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 28 สรุปว่าข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรสารสนเทศของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ คือ ควรจัดหาหนังสือ วารสาร และนิตยสารที่ทันสมัยเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.81 รองลงมา ได้แก่ ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสาร เฉพาะสาขาวิชาให้มากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 16.19 และห้องสมุดควรมีหนังสือภาษาไทยที่เนื้อหาทันสมัย และมีจำนวนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.74 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดพบว่า อาจารย์เสนอแนะด้านทรัพยากรสารสนเทศส่วนใหญ่ คือ ควรจัดหาหนังสือ วารสาร ที่ทันสมัยและเพิ่มขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.70 รองลงมา ได้แก่ ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือ วารสารเฉพาะสาขาวิชาให้มากขึ้นในทุกสาขาวิชาที่คณะเปิดสอน คิดเป็นร้อยละ 2.26 และจัดหาหนังสือที่เน้นเนื้อหาให้มากกว่าเป็นรูปภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.43

บุคลากร พบว่าเสนอแนะด้านทรัพยากรสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสาร ที่ทันสมัยและเพิ่มขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.61 รองลงมา ได้แก่ ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือ วารสารเฉพาะสาขาวิชาให้มากขึ้นในทุกสาขาวิชาที่คณะเปิดสอน คิดเป็นร้อยละ 0.41 และจัดหมวดหมู่หนังสือให้ง่ายแก่การค้นหา คิดเป็นร้อยละ 0.20 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่าเสนอแนะด้านทรัพยากรสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสาร ที่ทันสมัยและเพิ่มขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.84 รองลงมา ได้แก่ ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือ วารสารเฉพาะสาขาวิชาให้มากขึ้นในทุกสาขาวิชาที่คณะเปิดสอน คิดเป็นร้อยละ 1.43 และจัดหาหนังสือที่เน้นเนื้อหาให้มากกว่าเป็นรูปภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.02

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่าเสนอแนะด้านทรัพยากรสารสนเทศ ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสาร ที่ทันสมัยและเพิ่มขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.66 รองลงมา ได้แก่ ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือ วารสารเฉพาะสาขาวิชาให้มากขึ้นในทุกสาขาวิชาที่คณะเปิดสอน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และจัดหาหนังสือภาษาไทยที่เนื้อหาทันสมัยให้เพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 11.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละข้อเสนอแนะด้านการให้บริการห้องสมุดของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ข้อเสนอแนะด้านการ บริการของห้องสมุด	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) เพิ่มช่วงเวลาเปิด/ปิด บริการของห้องสมุด	9	1.91	-	-	2	0.42	112	23.73	123	26.05
2) เพิ่มและปรับปรุง คอมพิวเตอร์สืบค้นให้ เพียงพอและทันสมัย	11	2.33	3	0.63	5	1.05	98	20.76	117	24.77
3) ประชาสัมพันธ์กฎ/ ระเบียบ และบริการต่าง ของห้องสมุด ฯ	4	0.85	1	0.21	-	-	45	9.53	50	10.57
4) เพิ่มจำนวนเล่ม/ วัน ของการขืมหนังสือ	5	1.06	1	0.21	6	1.27	26	5.50	38	8.05
5) จัดให้บริการสืบค้น อินเตอร์เน็ต	3	0.64	-	-	3	0.63	11	2.33	17	3.59
6) จัดบริการสแกนเนอร์/ ให้ขืมCD-ROM ทุกวัน	2	0.42	-	-	-	-	13	2.75	15	3.17
7) มี Directory Boar แสดง ตำแหน่งต่างๆ ของหนังสือ	2	0.42	1	0.21	2	0.42	1	0.21	6	1.26
8) ค่าปรับหนังสือ สูงเกินไป	-	-	2	0.42	2	0.42	16	3.39	20	4.22
9) อนุญาตให้ขืมหนังสือ ช่วงปิดภาคเรียนได้	1	0.21	-	-	1	0.21	17	3.60	19	4.02
10) จัดให้บริการนำดื่ม	-	-	-	-	-	-	10	2.22	10	2.11
11) ปรับปรุงการขืม บริการวิทยานิพนธ์ได้ สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น	2	0.42	-	-	4	0.83	9	1.91	15	3.15
12) ปรับปรุงการ ให้บริการของเจ้าหน้าที่	1	0.21	-	-	1	0.21	5	1.06	7	1.48
13) ให้ขืมหนังสืออ้างอิง	-	-	-	-	1	0.21	7	1.48	8	1.69
14) ปรับปรุงการ ให้บริการถ่ายเอกสาร	3	0.64	2	0.42	2	0.42	10	2.22	17	3.58
15) จัดชั้นหนังสือแยก เฉพาะแต่ภาควิชา	2	0.42	1	0.21	1	0.21	6	1.27	10	1.90
รวม	45	9.53	11	2.33	30	6.36	386	81.78	472	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวจนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 29 สรุปว่าข้อเสนอแนะด้านการให้บริการห้องสมุด ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดควรเพิ่มช่วงเวลาเปิด/ปิดบริการของห้องสมุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.05 รองลงมา ได้แก่ ควรเพิ่มและปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นให้เพียงพอและทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 24.77 ประชาสัมพันธ์กฎ / ระเบียบและบริการต่างของห้องสมุด ๆ คิดเป็นร้อยละ 10.57 และเพิ่มจำนวนเล่ม / วัน การยืมหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 8.03 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์ให้ข้อเสนอแนะด้านการให้บริการของห้องสมุด ส่วนใหญ่ คือ เพิ่มและปรับปรุงคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลให้เพียงพอและทันสมัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.33 รองลงมา ได้แก่ เพิ่มช่วงเวลาเปิด/ปิดบริการของห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 1.90 และเพิ่มจำนวนเล่ม / วันของการยืมหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 1.06 ตามลำดับ

บุคลากร พบว่าให้เสนอข้อเสนอแนะด้านการให้บริการห้องสมุด ส่วนใหญ่ คือ เพิ่มและปรับปรุงคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลให้เพียงพอและทันสมัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.63 รองลงมา ได้แก่ ค่าปรับหนังสือสูงเกินไป และปรับปรุงการให้บริการถ่ายเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 0.42 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่าเสนอแนะด้านบริการของห้องสมุด คือ เพิ่มจำนวนเล่ม/วันของการยืมหนังสือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.27 รองลงมา ได้แก่ เพิ่มและปรับปรุงคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลให้เพียงพอและทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 1.05 และปรับปรุงการให้บริการยืมวิทยานิพนธ์ให้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 0.83 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรีเสนอข้อเสนอแนะด้านการให้บริการห้องสมุด ส่วนใหญ่ คือ เพิ่มช่วงเวลาเปิด/ปิดบริการของห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 23.73 รองลงมา ได้แก่ เพิ่มและปรับปรุงคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลให้เพียงพอและทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 20.76 และประชาสัมพันธ์กฎ/ระเบียบและบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 9.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละข้อเสนอแนะด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ อาคารสถานที่	อาจารย์		บุคลากร		นศ.ป.โท		นศ.ป.ตรี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) การจัดหา คอมพิวเตอร์สำหรับ บริการให้ทันสมัย	4	2.35	1	0.59	3	1.76	77	45.29	85	50.00
2) จัดที่นั่งอ่านให้ เพียงพอและเป็น สัดส่วนเหมาะสมกับ ผู้ใช้แต่ละประเภท	2	1.18	-	-	1	0.59	27	15.88	30	17.65
3) เพิ่มแสงสว่าง	3	1.76	2	1.18	4	2.35	11	6.47	20	11.76
4) ติดตั้งเครื่องฟอก อากาศภายในห้องสมุด	1	0.59	-	-	-	-	9	5.29	10	5.88
5) มีระบบควบคุมเสียง ดัง	2	1.18	-	-	-	-	13	7.65	15	8.82
6) จัดพื้นที่สำหรับ เครื่องถ่ายเอกสารเพื่อ ป้องกันฝุ่นละออง กลิ่น	1	0.59	-	-	2	1.18	5	2.94	8	4.71
7) จัดพื้นที่แสดงผล งาน บอร์ดวิชาการ	-	-	-	-	-	-	2	1.18	2	1.18
รวม	13	7.65	3	1.77	10	5.88	144	84.70	170	100.00

จากตารางที่ 30 สรุปว่าข้อเสนอแนะด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดควรจัดหาคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสำหรับบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ได้แก่ จัดที่นั่งอ่านให้เพียงพอและเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับผู้ใช้แต่ละประเภท คิดเป็นร้อยละ 17.65 และเพิ่มแสงสว่าง คิดเป็นร้อยละ 11.76 มีระบบควบคุมเสียงดัง คิดเป็นร้อยละ 8.82 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์ให้ข้อเสนอแนะด้านอาคาร สถานที่และครุภัณฑ์ ส่วนใหญ่ คือจัดหาคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสำหรับบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.35 รองลงมา ได้แก่ เพิ่มแสงสว่าง คิดเป็นร้อยละ 1.76 และจัดที่นั่งอ่านให้เพียงพอและเป็นสัดส่วนกับผู้ใช้แต่ละประเภท และมีระบบควบคุมเสียงดัง คิดเป็นร้อยละ 1.18 เท่ากันตามลำดับ

บุคคลากรพบว่า ให้ข้อเสนอแนะด้านอาคาร สถานที่และครุภัณฑ์ ส่วนใหญ่ คือเพิ่มแสงสว่างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.18 รองลงมาได้แก่ จัดหาคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสำหรับบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.59 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่าให้ข้อเสนอแนะด้านอาคาร สถานที่และครุภัณฑ์ ส่วนใหญ่ คือเพิ่มแสงสว่างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.35 รองลงมาได้แก่ จัดหาคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสำหรับบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.76 และจัดพื้นที่สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารเพื่อป้องกันฝุ่น ละอองกลิ่น คิดเป็นร้อยละ 2.18 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่าให้ข้อเสนอแนะด้านอาคาร สถานที่และครุภัณฑ์ ส่วนใหญ่ คือจัดหาคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสำหรับบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.29 รองลงมา ได้แก่ จัดที่นั่งอ่านให้เพียงพอและเป็นสัดส่วนกับผู้ใช้แต่ละประเภท คิดเป็นร้อยละ 15.88 และมีระบบควบคุมเสียงดัง คิดเป็นร้อยละ 7.65 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศ ตลอดจนปัญหาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประชากรที่ศึกษาได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาปริญญาตรี บุคลากรของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่ใช้บริการห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วิธีดำเนินการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศ และความต้องการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการวิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ บุคลากร นักศึกษา แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพ ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การใช้ วิธีการแสวงหาสารสนเทศ ความทันสมัยของสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศที่ใช้ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับรูปแบบของสารสนเทศ และสาขาวิชาสารสนเทศ ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศ ได้แก่ ปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป ปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง ปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ ปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุ และปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้สารสนเทศ คำถามปลายเปิด

วิธีการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ บุคลากร นักศึกษา ที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุด จำนวน 316 คน ใช้เวลาดังแต่วันที่ 3 กรกฎาคม ถึง 30 สิงหาคม 2545 ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 309 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.70 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Packages for the Social Sciences for Window version 10.0 = SPSS) เพื่อคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด นักศึกษาปริญญาตรีตอบแบบสอบถามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.86 รองลงมา คือ อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 8.54 และนักศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 2.85

1.2 สาขาวิชาของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ที่สังกัดเป็นสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.90 รองลงมา คือ สังกัดสาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน คิดเป็นร้อยละ 23 และสังกัดสาขาวิชาศิลปะอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 21 ตามลำดับ

2. สรุปการใช้สารสนเทศด้านต่างๆ

2.1 วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อค้นหาข้อมูลประกอบการเขียนรายงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.03 รองลงมา คือ เพื่อประกอบการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 15.74 และนำไปใช้พัฒนาการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 13.75 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการเรียนการสอน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.48 รองลงมา คือ เพื่อแสวงหาความรู้ และพัฒนาการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 1.33 และเพื่อค้นหาภาพเฉพาะเจาะจง คิดเป็นร้อยละ 0.88 ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากรมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ เพื่อแสวงหาความรู้ และพัฒนาการต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.29 รองลงมา คือ ติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของวงการสถาปัตยกรรม การออกแบบ ศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 0.22 ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ เพื่อ การทำวิจัยวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.88 รองลงมา คือเพื่อประกอบการเขียนรายงาน และติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวของวงการสถาปัตยกรรม การออกแบบ ศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการเขียนรายงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.41 รองลงมา คือ เพื่อประกอบการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 13.60 และเพื่อแสวงหาความรู้ และพัฒนาการต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 11.54 ตามลำดับ

2.2 วิธีการแสวงหาสารสนเทศ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศ โดยวิธีเลือกหนังสือวารสารจากชั้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.54 รองลงมา คือ สืบค้นจากฐานข้อมูล (OPAC) คิดเป็นร้อยละ 23.70 และเพื่อนช่วยค้น คิดเป็นร้อยละ 14.39 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศ โดยเลือกหนังสือ วารสาร จากชั้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.59 รองลงมา คือ สืบค้นจากฐานข้อมูล (OPAC) คิดเป็นร้อยละ 1.89 และดูแสดงหนังสือใหม่ คิดเป็นร้อยละ 1.65 ตามลำดับ

บุคลากร พบว่าใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศโดยสอบถามบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.71 รองลงมา คือ วิธีเลือกหนังสือ วารสารจากชั้น คิดเป็นร้อยละ 0.35 และดูบัตรรายการ สืบค้นจากฐานข้อมูล (OPAC) คิดเป็นร้อยละ 0.35 ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาปริญญาโท ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศโดยสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล (OPAC) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.65 รองลงมา คือเลือกหยิบหนังสือ วารสารจากชั้น คิดเป็นร้อยละ 1.30 และดูบัตรรายการ คิดเป็นร้อยละ 0.94 ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาปริญญาตรีใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศโดยเลือกหนังสือวารสารจากชั้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.30 รองลงมา คือ สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล (OPAC) คิดเป็นร้อยละ 19.93 และเพื่อนช่วยค้นให้ คิดเป็นร้อยละ 14.27 ตามลำดับ

2.3 ความทันสมัยของสารสนเทศ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดใช้ความทันสมัยของสารสนเทศปีปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.53 รองลงมา คือ ย้อนหลัง 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.07 และย้อนหลัง 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.20 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ใช้ความทันสมัยของสารสนเทศปีปัจจุบัน และย้อนหลัง 1-2 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.33 รองลงมา คือย้อนหลัง 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.90 และย้อนหลัง 6-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.43 เท่ากัน ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากรใช้ความทันสมัยของสารสนเทศปีปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.95 รองลงมา คือย้อนหลัง 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.47 และ 3-5 ปี และ อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.24 เท่ากัน ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทใช้ความทันสมัยของสารสนเทศปีปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.90 รองลงมา คือ ย้อนหลัง 1-2 ปี ย้อนหลัง 3-5 ปี และ ย้อนหลัง 10 ปีขึ้นไป และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากัน ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรีใช้ความทันสมัยของสารสนเทศปีปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.35 รองลงมา คือย้อนหลัง 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.56 และย้อนหลัง 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.35 ตามลำดับ

2.4 แหล่งสารสนเทศ

ผลการวิจัย พบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดที่ใช้แหล่งสารสนเทศห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.21 รองลงมา คือสำนักหอสมุดกลางคิดเป็นร้อยละ 21.78 และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 10.30 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ใช้แหล่งสารสนเทศห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.38 รองลงมา คือ สำนักหอสมุดกลางคิดเป็นร้อยละ 1.68 และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติคิดเป็นร้อยละ 0.79 ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากร ใช้แหล่งสารสนเทศห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมา คือสอบถามบรรณารักษ์ /เจ้าหน้าที่ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 0.30 และสำนักหอสมุดกลาง และงานแสดงนิทรรศการศิลปะ หรือการออกแบบ และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 0.20 เท่ากัน ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทใช้แหล่งสารสนเทศห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.28 รองลงมา คือ สำนักหอสมุดกลาง คิดเป็นร้อยละ 1.19 และห้องสมุดอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 0.79 ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรี ใช้แหล่งสารสนเทศห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.05 รองลงมา คือสำนักหอสมุดกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.71 และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 9.80 ตามลำดับ

3. สรุปความต้องการ และการใช้รูปแบบของสารสนเทศ และสาขาวิชาสารสนเทศ

3.1 ความต้องการ และการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์

ความต้องการใช้สิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่อง หนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.13$) รองลงมา คือ หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=3.96$) วารสารภาษาไทย ($\bar{x}=3.75$) และวิทยานิพนธ์และงานวิจัย ($\bar{x}=3.72$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่องหนังสือและตำราภาษาไทย และหนังสือ ตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=4.42$) เท่ากัน รองลงมา คือวารสารภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=4.25$) และวารสารภาษาไทย ($\bar{x}=4.13$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 4 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่องวารสารภาษาไทย ($\bar{x}=4.67$) รองลงมา คือหนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.50$) และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{x}=4.33$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่องหนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.86$) รองลงมา คือ หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=4.64$) และวิทยานิพนธ์และงานวิจัย ($\bar{x}=4.43$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรี มีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่องหนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.06$) รองลงมา คือหนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=3.91$) และวิทยานิพนธ์และงานวิจัย ($\bar{x}=3.72$) ตามลำดับ

สำหรับด้านการใช้สิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่าพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้สิ่งพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่องหนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=3.89$) รองลงมา คือวารสารต่างประเทศ ($\bar{x}=3.50$) และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{x}=3.40$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีการใช้สิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่องหนังสือ และตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=4.42$) รองลงมา คือ วารสารต่างประเทศ ($\bar{x}=3.92$) และหนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=3.76$) ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่าบุคลากร มีการใช้สิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่อง หนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.50$) รองลงมา คือ วารสารภาษาไทย ($\bar{x}=4.33$) และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{x}=3.83$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้สิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่อง หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=4.14$) รองลงมา คือ หนังสือและตำราภาษาไทย ($\bar{x}=4.07$) และวารสารภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=3.86$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีการใช้สิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่อง หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ($\bar{x}=3.84$) รองลงมา คือวารสารต่างประเทศ ($\bar{x}=3.46$) และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{x}=3.42$) ตามลำดับ

3.2 สรุปความต้องการและการใช้สารสนเทศประเภทโสตทัศนวัสดุ

ความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง ซีดี-รอม ($\bar{x}=3.21$) รองลงมา คือ แผ่นคิสเก็ตและแผ่น โฆษณา ($\bar{x}=3.06$) เท่ากัน ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง ซีดี-รอม ($\bar{x}=3.21$) รองลงมา คือ แผ่นที่ ($\bar{x}=3.00$) และวีดิทัศน์ ($\bar{x}=2.96$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง วีดิทัศน์ แผ่นคิสเก็ต ($\bar{x}=3.33$) เท่ากัน รองลงมา คือ ซีดี-รอม และแผ่น โฆษณา ($\bar{x}=3.17$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้โซเชียลมีเดียโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้โซเชียลมีเดียสูงสุดในเรื่อง แผ่นที่ ($\bar{x}=3.50$) รองลงมา คือ วิดีทัศน์ ($\bar{x}=3.43$) และซีดี-รอม ($\bar{x}=3.36$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรี มีความต้องการใช้โซเชียลมีเดียโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีความต้องการใช้โซเชียลมีเดียสูงสุดในเรื่อง ซีดี-รอม ($\bar{x}=3.21$) รองลงมา คือ แผ่นโฆษณา ($\bar{x}=3.12$) และแผ่นดิสเก็ต ($\bar{x}=3.08$)

ด้านการใช้โซเชียลมีเดีย ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดใช้โซเชียลมีเดียโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้โซเชียลมีเดียสูงสุดในเรื่อง ซีดี-รอม ($\bar{x}=2.61$) รองลงมา คือ แผ่นดิสเก็ต ($\bar{x}=2.57$) และแผ่นโฆษณา ($\bar{x}=2.53$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีการใช้โซเชียลมีเดียโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีการใช้โซเชียลมีเดียสูงสุดในเรื่อง แผ่นที่ ($\bar{x}=2.83$) รองลงมา คือ ซีดี-รอม ($\bar{x}=2.58$) ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรมีการใช้โซเชียลมีเดียโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีการใช้โซเชียลมีเดียสูงสุดในเรื่อง วิดีทัศน์ ($\bar{x}=3.17$) และ ซีดี-รอม ($\bar{x}=3.00$) ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้โซเชียลมีเดียโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้โซเชียลมีเดียสูงสุดในเรื่อง แผ่นดิสเก็ต แผ่นโฆษณา ($\bar{x}=2.86$) รองลงมา คือ วิดีทัศน์ ซีดี-รอม ($\bar{x}=2.71$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีการใช้โซเชียลมีเดียโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีการใช้โซเชียลมีเดียสูงสุดในเรื่อง ซีดี-รอม ($\bar{x}=2.60$) รองลงมา คือ แผ่นดิสเก็ต ($\bar{x}=2.56$) และแผ่นโฆษณา ($\bar{x}=2.52$) ตามลำดับ

3.3 สรุปความต้องการและการใช้สารสนเทศประเภทฐานข้อมูลออนไลน์

ด้านความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่าความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุดในเรื่อง

ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=3.28$) รองลงมา คือ ฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.59$) และฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=2.54$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้ฐานข้อมูลสูงสุดในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=2.87$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับน้อย และน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุดในเรื่องฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.42$) ฐานข้อมูล ABI/Inform ($\bar{x}=2.33$) และฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=2.17$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับปานกลาง และระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุดในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=4.57$) รองลงมา คือ ฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=3.00$) และฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.93$)

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุดในเรื่องฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=3.25$) รองลงมา คือ ฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.60$) และฐานข้อมูล DAO ($\bar{x}=2.54$) ตามลำดับ

ด้านการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้ฐานข้อมูลสูงสุดในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=2.79$)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุดในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=2.92$)

ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรมีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุดในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย และฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.33$)

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุด ในเรื่องฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=3.21$) รองลงมา คือ ฐานข้อมูล ERIC ($\bar{x}=2.86$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรี มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุด ในเรื่อง ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ($\bar{x}=2.75$)

3.4 สรุปความต้องการและการใช้สาขาวิชาสารสนเทศ

ความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.90$) รองลงมา คือ สถาปัตยกรรมภายใน และนิเทศศิลป์ ($\bar{x}=3.62$) และศิลปอุตสาหกรรม ($\bar{x}=3.61$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.96$) รองลงมา คือ สาขาประวัติศาสตร์ ($\bar{x}=3.79$) และสาขาความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=3.75$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=3.83$) รองลงมา คือ สาขาสังคมศาสตร์ ($\bar{x}=3.33$) และสาขาภูมิศาสตร์ โบราณคดี และสาขาเทคโนโลยี ($\bar{x}=3.17$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการ ใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาสถาปัตยกรรม ($\bar{x}=4.43$) รองลงมา คือ สาขาสถาปัตยกรรมภายใน ($\bar{x}=4.29$) และสาขาศิลปอุตสาหกรรม ($\bar{x}=3.71$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรี มีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิชาจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.90$) รองลงมา คือ สาขาสถาปัตยกรรมภายใน และสาขานิเทศศิลป์ ($\bar{x}=3.62$) และสาขาสถาปัตยกรรม ($\bar{x}=3.60$) ตามลำดับ

ด้านการใช้สาขาวิชาสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิชาจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.74$) รองลงมา คือ สาขาสถาปัตยกรรมภายใน ($\bar{x}=3.54$) และสาขาสถาปัตยกรรม ($\bar{x}=3.46$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิชาจิตรศิลป์ และสาขาสถาปัตยกรรม ($\bar{x}=3.71$) รองลงมา คือ สาขาประวัติศาสตร์ ($\bar{x}=3.67$) และสาขาความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=3.54$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากร มีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=4.00$) รองลงมา คือ สาขาสังคมศาสตร์ ($\bar{x}=3.50$) และสาขาภูมิศาสตร์ โบราณคดี ($\bar{x}=3.00$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ($\bar{x}=4.14$) รองลงมา คือ สาขาสถาปัตยกรรมภายใน ($\bar{x}=3.93$) และสาขาวิชาจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.43$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิชาจิตรศิลป์ ($\bar{x}=3.79$) สาขาสถาปัตยกรรมภายใน ($\bar{x}=3.55$) และสาขาศิลปอุตสาหกรรม ($\bar{x}=3.49$) ตามลำดับ

4. สรุปปัญหาการใช้สารสนเทศ

4.1 ปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปสูงสุดในเรื่อง ปัญหาหนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.90$) รองลงมา คือ หนังสือเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.69$) และหนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.65$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าปัญหาหนังสือทั่วไปของอาจารย์โดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปสูงสุดในเรื่อง หนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.52$) รองลงมา คือ หนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.33$) และปัญหาหนังสือเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.21$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากร มีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปสูงสุดในเรื่อง หนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.50$) รองลงมา คือ ระยะเวลาในการยืมหนังสือน้อยเกินไป ($\bar{x}=3.33$) และเนื้อหาหนังสือไม่ตรงกับความต้องการ และไม่ทราบวิธีการค้นหาหนังสือที่ต้องการ ($\bar{x}=3.00$)

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปสูงสุดในเรื่อง หนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=4.43$) รองลงมาคือ หนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=4.21$) และหนังสือเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=4.00$) ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาหนังสือทั่วไปโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปสูงสุดในเรื่อง หนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.91$) รองลงมา คือ หนังสือเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.74$) และหนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.66$) ตามลำดับ

4.2 ปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงสูงสุดในเรื่อง หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.37$) รองลงมา คือ หนังสืออ้างอิงเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.28$) และไม่ทราบวิธีค้นหางานวิจัยและวิทยานิพนธ์และวิธีการให้บริการ ขู่ขาก ($\bar{x}=3.28$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ มีปัญหาการใช้อ้างอิงโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์ มีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงสูงสุด ในเรื่อง หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.67$) และหนังสืออ้างอิงเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.21$)

ผลการวิจัยพบว่าบุคลากร มีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงโดยรวมอยู่ในระดับ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงสูงสุดในเรื่อง ไม่ทราบวิธีค้นหางานวิจัย และวิทยานิพนธ์ และวิธีการให้บริการยุ่งยาก ($\bar{x}=3.00$)

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีการใช้หนังสืออ้างอิงสูงสุดในเรื่อง หนังสืออ้างอิงเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.71$) และหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.64$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงสูงสุดในเรื่อง หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ($\bar{x}=3.35$) และหนังสืออ้างอิงเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x}=3.29$) ตามลำดับ

4.3 ปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์สูงสุดในเรื่อง การไม่ให้ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด ($\bar{x}=3.62$) รองลงมา คือ วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.42$) และการจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังยากแก่การค้นหา ($\bar{x}=3.30$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์สูงสุดในเรื่อง จำนวนชื่อและฉบับวารสารจำกัด ($\bar{x}=3.42$) รองลงมา คือ ไม่มีบรรณนิวารสารช่วยค้นบทความที่ต้องการ ($\bar{x}=3.38$) และไม่ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด ($\bar{x}=3.25$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากร มีปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์สูงสุด ในเรื่อง วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.00$) รองลงมา คือ ไม่มีบรรณวารสารช่วยค้นบทความที่ต้องการ การจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังยากแก่การค้นหา การไม่ให้ยืมวารสาร และหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุดและหนังสือพิมพ์ชื่อเรื่องและฉบับจำกัด ($\bar{x}=2.83$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์สูงสุด ในเรื่อง ไม่ให้ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด ($\bar{x}=4.21$) รองลงมา คือ วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.79$) และจำนวนชื่อและฉบับวารสารจำกัด ($\bar{x}=3.64$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์ สูงสุดในเรื่อง การไม่ให้ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด ($\bar{x}=3.64$) รองลงมา คือ วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=3.43$) และ การจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังยากแก่การค้นหา ($\bar{x}=3.31$) ตามลำดับ

4.4 ปัญหาการใช้สารสนเทศวัสดุ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้สารสนเทศวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้สารสนเทศวัสดุสูงสุดในเรื่อง ไม่ทราบแหล่งให้บริการสารสนเทศวัสดุ ($\bar{x}=3.32$) และไม่ทราบว่ามีการใช้สารสนเทศวัสดุ ($\bar{x}=3.31$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้สารสนเทศวัสดุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้สารสนเทศวัสดุสูงสุดในเรื่อง สารสนเทศวัสดุที่ต้องการจำนวนจำกัด ($\bar{x}=3.50$) รองลงมา คือ ไม่ทราบแหล่งบริการสารสนเทศวัสดุ ($\bar{x}=3.00$) และไม่ทราบว่ามีการใช้สารสนเทศวัสดุ ($\bar{x}=3.00$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากรมีปัญหาการใช้สารสนเทศวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีปัญหาการใช้สารสนเทศวัสดุสูงสุดในเรื่อง ไม่ทราบแหล่งให้บริการสารสนเทศวัสดุ และ ไม่ทราบว่ามีการใช้สารสนเทศวัสดุ ($\bar{x}=3.33$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาการใช้โซเชียลมีเดียโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาการใช้โซเชียลมีเดียสูงสุดในเรื่องโซเชียลมีเดียที่ต้องการจำนวนจำกัด ($\bar{x}=3.50$) รองลงมา คือ ไม่ทราบแหล่งบริการโซเชียลมีเดีย ($\bar{x}=3.43$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้โซเชียลมีเดียโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้โซเชียลมีเดียสูงสุดในเรื่อง ไม่ทราบแหล่งบริการโซเชียลมีเดีย และไม่ทราบว่ามีการบริการโซเชียลมีเดีย ($\bar{x}=3.34$)

4.5 ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง เวลาเปิด-ปิดบริการน้อยเกินไป ($\bar{x}=3.38$) รองลงมา คือ การส่งหนังสือคืนนอกเวลาราชการ ($\bar{x}=3.23$) และปัญหาไม่ทราบข้อมูลบริการห้องสมุด ($\bar{x}=2.91$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง เวลาเปิด-ปิดบริการน้อยเกินไป และการส่งหนังสือคืนนอกเวลาราชการ ($\bar{x}=2.75$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่าบุคลากรมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง เวลาเปิด-ปิดบริการน้อยเกินไป ($\bar{x}=2.83$) ปัญหาการส่งหนังสือคืนนอกเวลาราชการ ($\bar{x}=2.67$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง เวลาเปิด-ปิดบริการน้อยเกินไป และการส่งหนังสือคืนนอกเวลาราชการ ($\bar{x}=3.14$) และไม่ทราบข้อมูลการบริการของห้องสมุด ($\bar{x}=2.79$) ตามลำดับ

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง เวลาเปิด-ปิดบริการน้อยเกินไป ($\bar{x}=3.46$) รองลงมา คือ การส่งหนังสือคืนนอกเวลาราชการ ($\bar{x}=3.29$) และไม่ทราบข้อมูลการบริการของห้องสมุด ($\bar{x}=2.99$) ตามลำดับ

5. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาการใช้สารสนเทศห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รวบรวมจากแบบสอบถาม จำนวน 309 ชุด โดยการจัดเรียงตามลำดับความถี่ของความคิดเห็นเป็นแต่ละด้านดังนี้

5.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความเห็นว่า ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสาร และนิตยสารที่ทันสมัยเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.81 รองลงมา คือ ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสาร เฉพาะสาขาวิชาให้มากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 16.19 และห้องสมุดควรมีหนังสือภาษาไทยที่เนื้อหาทันสมัย และมีจำนวนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.74 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดพบว่า อาจารย์มีความเห็นด้านทรัพยากรสารสนเทศว่า ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสาร ที่ทันสมัยและเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.70 รองลงมา คือ ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือ วารสารเฉพาะสาขาวิชาให้มากขึ้นในทุกสาขาวิชาที่คณะเปิดสอนคิดเป็นร้อยละ 2.26 และจัดหาหนังสือที่เน้นเนื้อหาให้มากกว่าเป็นรูปภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.43 ตามลำดับ

บุคลากร มีความเห็นด้านทรัพยากรสารสนเทศว่าห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสาร ที่ทันสมัยและเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.61 รองลงมา คือ ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือ วารสารเฉพาะสาขาวิชาให้มากขึ้นในทุกสาขาวิชาที่คณะเปิดสอนคิดเป็นร้อยละ 0.41 และจัดหมวดหมู่หนังสือให้ง่ายแก่การค้นหา คิดเป็นร้อยละ 0.20 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท มีความเห็นด้านทรัพยากรสารสนเทศว่าห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสาร ที่ทันสมัยและเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.84 รองลงมา คือ ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือ วารสารเฉพาะสาขาวิชาให้มากขึ้นในทุกสาขาวิชาที่คณะเปิดสอน คิดเป็นร้อยละ 1.43 และจัดหาหนังสือที่เน้นเนื้อหาให้มากกว่าเป็นรูปภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.02 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี มีความเห็นด้านทรัพยากรสารสนเทศว่าห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสาร ที่ทันสมัยและเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.66 รองลงมา คือ ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือ วารสารเฉพาะสาขาวิชาให้มากขึ้นในทุกสาขาวิชาที่คณะเปิดสอน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และจัดหาหนังสือภาษาไทยที่เนื้อหาทันสมัยให้เพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 11.27 ตามลำดับ

5.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการให้บริการห้องสมุด กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด มีความเห็นว่า ห้องสมุดควรเพิ่มช่วงเวลาเปิด/ปิดบริการของห้องสมุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.05 รองลงมา คือ ควรเพิ่มและปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นให้เพียงพอและทันสมัย คิดเป็น

ร้อยละ 24.77 ประชาสัมพันธ์กฎ /ระเบียบและบริการต่างของห้องสมุด ๆ คิดเป็นร้อยละ 10.57 และเพิ่มจำนวนเล่ม / วัน การยืมหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 8.03 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์ มีความเห็นด้านการให้บริการของห้องสมุดว่าควรเพิ่มและปรับปรุงคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลให้เพียงพอและทันสมัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.33 รองลงมา คือ เพิ่มช่วงเวลาเปิด/ปิดบริการของห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 1.90 และเพิ่มจำนวนเล่ม /วันของการยืมหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 1.06 ตามลำดับ

บุคลากร พบว่ามีความเห็นด้านการให้บริการห้องสมุดว่า ควรเพิ่มและปรับปรุงคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลให้เพียงพอและทันสมัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.63 รองลงมา คือ ค่าปรับหนังสือสูงเกินไป และปรับปรุงการให้บริการถ่ายเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 0.42 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีความเห็นด้านการให้บริการห้องสมุดว่า ควรเพิ่มจำนวนเล่ม/วันของการยืมหนังสือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.27 รองลงมา คือ เพิ่มและปรับปรุงคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลให้เพียงพอและทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 1.05 และปรับปรุงการให้บริการยืมวิทยานิพนธ์ให้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 0.83 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาตรี พบว่ามีความเห็นด้านการให้บริการห้องสมุดว่า ควรเพิ่มช่วงเวลาเปิด/ปิดบริการของห้องสมุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.73 รองลงมา คือ ควรเพิ่มและปรับปรุงคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลให้เพียงพอและทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 20.76 และประชาสัมพันธ์กฎ/ระเบียบและบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 9.53 ตามลำดับ

5.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีเห็นว่า ห้องสมุดควรจัดหาคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสำหรับบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ จัดที่นั่งอ่านให้เป็นสัดส่วนเพียงพอและเหมาะสมกับผู้ใช้แต่ละประเภทคิดเป็นร้อยละ 17.65 และเพิ่มแสงสว่าง คิดเป็นร้อยละ 11.76 มีระบบควบคุมเสียงดัง คิดเป็นร้อยละ 8.82 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด พบว่าอาจารย์มีความเห็นด้านอาคาร สถานที่และครุภัณฑ์ ว่าห้องสมุดควรจัดหาคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสำหรับบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.35 รองลงมา คือ เพิ่มแสงสว่าง คิดเป็นร้อยละ 1.76 และจัดที่นั่งอ่านให้เพียงพอและเป็นสัดส่วนกับผู้ใช้แต่ละประเภท และมีระบบควบคุมเสียงดัง คิดเป็นร้อยละ 1.18 เท่ากันตามลำดับ

บุคลากรพบว่า มีความเห็นด้านอาคาร สถานที่และครุภัณฑ์ว่าควรเพิ่มแสงสว่างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.18 รองลงมา คือ จัดหาคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสำหรับบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.59 ตามลำดับ

นักศึกษาปริญญาโท พบว่ามีความเห็นด้านอาคาร สถานที่และครุภัณฑ์ ว่าควรเพิ่มแสงสว่างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.35 รองลงมา คือ จัดหาคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสำหรับบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.76 และจัดพื้นที่สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารเพื่อป้องกันฝุ่น ละออง กลิ่น คิดเป็นร้อยละ 2.18 ตามลำดับ

นักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่ามีความเห็นด้านอาคาร สถานที่และครุภัณฑ์ว่า ควรจัดหาคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสำหรับให้บริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.29 รองลงมา คือ จัดที่นั่งอ่านให้เพียงพอและเป็นสัดส่วนกับผู้ใช้แต่ละประเภท คิดเป็นร้อยละ 15.88 และมีระบบควบคุมเสียงดัง คิดเป็นร้อยละ 7.65 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

2. สรุปสภาพการใช้สารสนเทศด้านต่าง ๆ

2.1 วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อค้นหาข้อมูลประกอบการเขียนรายงานมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเขียนรายงานเป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความคึกกว้างขวางและลึกซึ้งกว่าการรับฟังจากอาจารย์ผู้สอนหรือศึกษาจากตำราเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2544) ที่กล่าวว่า การเขียนรายงานฝึกให้นักศึกษารู้จักแสวงหาความรู้ เพิ่มเติมนอกชั้นเรียนและยังส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะในการคิดให้เป็นระบบ และคิดอย่างมีเหตุผล เกิดวิจรรย์ญาณ ได้พัฒนาทักษะและโลกทรรศน์กว้างไกลส่งผลให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มุ่งผลิตบัณฑิตแต่ละสาขาวิชาเพื่อให้มีความรู้ทั้งทางทฤษฎี และมีความสามารถในทางปฏิบัติ ส่งเสริมให้มีการค้นคว้าวิจัย เพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสภาพของสังคม เพื่อช่วยพัฒนาความเป็นอยู่ของสังคมไทย (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง , 2544) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา สมประจบ (2542) ที่พบว่า นักศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการเขียนรายงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537) และ Peischl (1979) อุไรวรรณ พะมณี (2535) ที่พบว่า นักศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อทำรายงานประกอบการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยบางส่วนของ Fidzani (1998) ที่พบว่า นักศึกษาต้องการสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และการศึกษาค้นคว้าวิจัย นอกจากนี้พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยบางส่วนของ อัจฉรา พิมพ์สกุล (2538) ที่พบว่าอาจารย์และนักศึกษาใช้วารสารศิลปะเพื่อค้นคว้าข้อมูล และเทคนิคใหม่ ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์ผลงาน และติดตามความก้าวหน้าของวิชาการในสาขาศิลปะและสาขาที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ (2541) ที่กล่าวว่า อาจารย์และนักศึกษาต้องการแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและความสนใจ

2.2 วิธีการแสวงหาสารสนเทศ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศ โดยวิธีเลือกหนังสือ วารสารจากชั้นมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากห้องสมุดจัดบริการหนังสือทั่วไป วารสาร หนังสือพิมพ์เป็นบริการชั้นเปิดโดยแบ่งชั้นสำหรับหนังสือภาษาไทย หนังสือภาษาต่างประเทศ วารสาร และหนังสือพิมพ์ ทำให้ผู้ใช้ห้องสมุดได้รับความสะดวกในการเข้าถึงหนังสือ วารสารบนชั้นดังกล่าว หรืออาจเป็นเพราะผู้ใช้ห้องสมุดมีความคุ้นเคยกับตำแหน่งของสารสนเทศที่วางบนชั้นต่าง ๆ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของลำพิ่ง พ่วงโพ (2537) และพนิดา สมประจบ (2542) ที่พบว่า นักศึกษาใช้วิธีเลือกหยิบหนังสือ เอกสารจากชั้น โดยไม่ใช้บัตรรายการและบัตรครรชนีวารสาร และเป็นไปตามงานวิจัยของ Day และ McDowell (1985) ที่พบว่านักศึกษาค้นหาสารสนเทศโดยการหยิบหนังสือจากชั้น นอกจากนี้พบว่าบางส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cobbleddick (1996) ที่พบว่าศิลปินในสหรัฐอเมริกาใช้วิธีเลือกหยิบหนังสือจากชั้นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน

2.3 ความทันสมัยของสารสนเทศ

ผลการวิจัย พบว่าความทันสมัยของสารสนเทศที่กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้ คือ สารสนเทศปีปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสารสนเทศปีปัจจุบันมีคุณค่าในการใช้ประโยชน์ และสนองตอบความต้องการในการค้นคว้าของผู้ใช้ และสอดคล้องกับสถานการณ์ ความเจริญก้าวหน้าของวิชาการ และการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ดังนั้นในการเรียนการสอน อาจารย์และนักศึกษาจำเป็นต้องติดตามความรู้ ความก้าวหน้าของวิชาการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับบางส่วนของงานวิจัยของสุรีย์ บุญงามมงคล (2527) ที่พบว่าณาจารย์ต้องการใช้สารสนเทศปีใหม่ล่าสุด เพื่อใช้ในการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ ถึงนาค (2539) ที่พบว่าอาจารย์ใช้สารสนเทศที่มีความทันสมัยในระดับมาก คือ สารสนเทศที่ผลิตภายใน 1 ปี เพราะสารสนเทศที่นำไปใช้มีผลต่อการสอน การผลิตผลงานวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยอัจฉรา พิมพ์สกุล (2538) ที่พบว่าอาจารย์และนักศึกษาใช้วารสารฉบับที่พิมพ์ในปีปัจจุบัน สอดคล้องของงานวิจัยสมใจ ศรีปานเงิน (2540) ที่พบว่าผู้ใช้ห้องสมุดสำนักนายกรัฐมนตรียืมการใช้หนังสือพิมพ์ หนังสือตำรา และวารสารที่มีความทันสมัยไม่น้อยกว่า 1 ปี

2.4 แหล่งสารสนเทศที่ใช้

ผลการวิจัย พบว่าแหล่งสารสนเทศที่กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้ คือห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งบริการสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาให้แก่อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ให้ได้รับความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ ได้อย่างรวดเร็ว โดยห้องสมุดได้ตั้งอยู่ภายในอาคารเรียน ทำให้ผู้ใช้มีความคุ้นเคยเป็นอย่างดีกับการใช้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด สอดคล้องกับคำกล่าวของ Lin and Garvey (1972, 8-10) ที่ว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดความต้องการใช้สารสนเทศ คือ แหล่งสารสนเทศนั้นง่าย เข้าถึงได้สะดวกรวดเร็ว หรืออาจเป็นเพราะห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มีหน้าที่จัดหา รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาในเชิงลึกด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะ ดังที่ Art Libraries Society/U.K. & Eire (1990) ได้จำกัดขอบเขตห้องสมุดศิลปะและการออกแบบว่าเป็นแหล่งห้องสมุดที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ในเรื่องประวัติศาสตร์ศิลปะ ศิลปะร่วมสมัย สถาปัตยกรรม และการออกแบบรวมทั้งการฝึกปฏิบัติในงานศิลปะ รวมทั้งคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ได้จัดตั้งคณะกรรมการห้องสมุดอันประกอบด้วยอาจารย์ประจำภาควิชาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาทำหน้าที่คัดเลือก เสนอสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับหลักสูตรของทุกสาขาวิชา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ นุหงามมงคล (2527) ที่พบว่าคณาจารย์ใช้แหล่งสารสนเทศห้องสมุดคณะของตนมากกว่าแหล่งอื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา สมประจวบ (2542) ที่พบว่านักศึกษาใช้ห้องสมุดคณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เนื่องจากเป็นแหล่งที่ใกล้ตัว ใช้ได้สะดวก และบางส่วนของผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ ถึงนาค (2539) ที่พบว่าอาจารย์ใช้หอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยที่สังกัด เพราะเป็นแหล่งใกล้ตัวใช้ได้สะดวก

3. สรุปความต้องการ และการใช้รูปแบบของสารสนเทศ และสาขาวิชาสารสนเทศ

3.1 ความต้องการ และการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งตีพิมพ์

ความต้องการใช้สิ่งตีพิมพ์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่อง หนังสือและตำราภาษาไทย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ใช้ห้องสมุดสามารถทำความเข้าใจกับเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ภาษาไทยได้ดี และลึกซึ้งกว่าสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ หรืออาจเป็นเพราะหนังสือและตำราภาษาไทยที่ห้องสมุดจัดบริการ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ นุหงามมงคล (2527) ที่พบว่าอาจารย์ต้องการใช้สารสนเทศในรูปแบบหนังสือ ตำรา วารสารวิชาการ และรายงานวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537) ที่พบว่าอาจารย์ต้องการสารสนเทศในรูปแบบตำราวิชาการที่เป็นภาษาไทยในระดับค่อนข้างมาก

ด้านการใช้สิ่งตีพิมพ์

ผลการผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้สิ่งพิมพ์ โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้สิ่งพิมพ์สูงสุดในเรื่องหนังสือและตำราภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องมาจากสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดให้บริการเป็นภาษาต่างประเทศ และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ทันสมัยผลิตจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ พะมณี (2535) ที่พบว่า อาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์ และเอกสาร เพื่อประกอบการสอน นักศึกษาใช้สิ่งพิมพ์ และเอกสารเพื่อประกอบการเรียนในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬามาศ ถึงนาค (2539) ที่พบว่าอาจารย์ใช้หนังสือ ตำรา หนังสือภาพสำหรับประกอบการสอน นอกจากนี้สอดคล้องกับบางส่วนของงานวิจัยพนิดา สมประจบ (2542) ที่พบว่านักศึกษาใช้หนังสือภาพศิลปะ หนังสือตำราศิลปะในระดับมาก และงานวิจัยของ จรินทร์ ลีนา (2539) ที่พบว่านักศึกษาใช้หนังสือตำราเฉพาะสาขาภาษาต่างประเทศในระดับมาก และสอดคล้องกับบางส่วนของงานวิจัย Cobbedick (1996) ที่พบว่าศิลปินใช้วัสดุตีพิมพ์ โดยเฉพาะเอกสาร

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างความต้องการและการใช้สิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือตำรา วารสาร และหนังสือพิมพ์ แสดงว่าทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด ซึ่งพบได้จากข้อเสนอแนะของอาจารย์ นักศึกษาปริญญาโท และนักศึกษาปริญญาตรีจากการวิจัยครั้งนี้ที่ว่าห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ วารสารให้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะหนังสือตำราภาษาไทย

3.2 สรุปความต้องการและการใช้สารสนเทศประเภทโสตทัศนวัสดุ

ความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการและมีการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้และมีการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง ซีดี-รอม เช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากห้องสมุดได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศจำนวนจำกัด ทำให้ไม่สามารถจัดหาทรัพยากรสารสนเทศได้หลากหลายประเภท มากขึ้น ดังนั้นซีดี-รอม ที่ให้บริการจึงมาพร้อมกับการจัดซื้อหนังสือ

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุ แสดงว่าห้องสมุดควรทำการสำรวจความต้องการในการจัดหาโสตทัศนวัสดุของผู้ใช้ห้องสมุด และควรประชาสัมพันธ์การให้บริการ โสตทัศนวัสดุให้แก่ผู้ใช้บริการให้เพิ่มขึ้น

3.3 สรุปความต้องการ และการใช้สารสนเทศประเภทฐานข้อมูลออนไลน์

ความต้องการและการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ผลการวิจัยพบว่าความต้องการและการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย เช่นกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการและการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สูงสุดในเรื่องฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ทั้งนี้อาจเนื่องจากหลักสูตรการศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ได้กำหนดให้ทำภาคนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ก่อนจบการศึกษา ทำให้นักศึกษาต้องค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการจัดทำภาคนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ฐานจากข้อมูลดังกล่าว โดยปัจจุบันห้องสมุดได้นำข้อมูลวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเข้าโปรแกรมINNOPAC ให้สามารถสืบค้นได้จากโมดูลOPAC แต่การให้บริการตัวเล่มจัดให้บริการแบบชั้นปิด

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างความต้องการและการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ แสดงว่าห้องสมุดควรประชาสัมพันธ์ จัดเตรียมอุปกรณ์ และบุคลากรให้เพียงพอต่อการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ให้แก่ผู้ใช้บริการห้องสมุดให้มากยิ่งขึ้น

3.4 สรุปความต้องการ และการใช้สาขาวิชาสารสนเทศ

ความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในสาขาวิชาจิตรศิลป์ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ประกอบด้วยสาขาวิชาที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เนื่องจากเป็นจิตรศิลป์ (Fine Art) และศิลปประยุกต์ (Applied Art) ซึ่งจิตรศิลป์หมายถึงผลงานศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้นถึงขั้นงามบริสุทธ์ แสดงอารมณ์สะเทือนใจผู้ชมรับรู้ได้ เป็นผลงานสร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่มและแสดงเอกลักษณ์หรือลักษณะต้นแบบ ปรากฏจุดมุ่งหมายในด้านความรู้สึกละเอียดและจินตนาการทางจิตใจมากกว่าผลประโยชน์ทางกาย แบ่งเป็น ทัศนศิลป์ ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม โสตศิลป์ ได้แก่วรรณกรรม กิตกรรม และโสตทัศนศิลป์ ได้แก่การละคร การเต้นรำ ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ (วิรัตน์ พิชญ์ไพฑูรย์ 2524) ส่วนศิลปประยุกต์ (applied Art) หมายถึง ศิลปะที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอย โดยนำหลักการด้านความงามศิลปะมาช่วยผสมผสานให้ใช้งานได้งาม (บุญเยี่ยม เข้มเมือง 2537) ได้แก่พาณิชย์ศิลป์ อุตสาหกรรมศิลป์ มัณฑนศิลป์ หัตถกรรมศิลป์ และประณีตศิลป์ ดังนั้นการที่กลุ่มผู้ใช้สาขาวิชาจิตรศิลป์ในระดับมาก เป็นอันดับแรก เนื่องจากเหตุผลดังกล่าวไว้ข้างต้น สอดคล้องกับแนวคิดจาก Art Libraries Society of North America (1983) ที่กล่าวว่า สาขาศิลปะทั่วไปด้านทัศนศิลป์ (Visual arts) ประกอบด้วย เรื่องเกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ทางศิลปะ การศึกษาศิลปะ พิพิธภัณฑศิลป์และห้องแสดงภาพนิทรรศการศิลปะ ประวัติศาสตร์ศิลปะและเศรษฐศาสตร์ในงานศิลปะ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ที่พบว่าผู้ใช้ห้องสมุดต้องการสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาเพิ่มมากขึ้น

ด้านการใช้สาขาวิชาสารสนเทศ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีการใช้สาขาวิชาสารสนเทศสูงสุด ในเรื่อง สาขาวิชาจิตรศิลป์ ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสาขาวิชาจิตรศิลป์ เป็นสาขาวิชาที่รวมสาขาศิลปะทั่วไปด้านทัศนศิลป์ มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมทั้ง

ด้านจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม (จุฬามาศ ถึงนาค 2539) สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิลป์ พีระศรี (2505) ที่กล่าวว่าศิลปะแต่ละแขนงมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน หากใช้วิชาจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมให้เข้ากันได้ดีจะเป็นประโยชน์แก่ศิลปะทั้ง 3 ด้านมาก สอดคล้องกับ บางส่วนของงานวิจัยจรินทร์ ลีนา (2539) ที่พบว่านักศึกษาแขนงจิตรกรรม นักศึกษาแขนง สถาปัตยกรรม และนักศึกษาแขนงศิลปะประยุกต์ ใช้สิ่งพิมพ์สาขาศิลปะทั่วไปด้านทัศนศิลป์ในระดับ มาก นอกจากนี้พบว่าบางส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา สมประจบ (2542) ที่พบว่านักศึกษาใช้ สารสนเทศในสาขาวิชาจิตรกรรม การวาดเส้น การออกแบบ การโฆษณา และศิลปะทั่วไปด้าน ทัศนศิลป์ในระดับมาก จากความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการและการใช้สาขาวิชาสารสนเทศ แสดงว่าการจัดหาสารสนเทศในสาขาวิชาต่าง ๆ ของห้องสมุด ได้สอดคล้องกับหลักสูตรของคณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น ดังจะพบจาก ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือเฉพาะสาขาวิชาให้ทันสมัย เพิ่มขึ้น

4. สรุปปัญหาการใช้สารสนเทศ

4.1 สรุปปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดประสบปัญหาการใช้หนังสือทั่วไปโดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป สูงสุดในเรื่อง ปัญหาหนังสือเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากห้องสมุด ได้รับการจัดสรรงบประมาณการจัดหาสารสนเทศจำนวนจำกัด ทำให้ห้องสมุดไม่สามารถจัดหา สารสนเทศได้ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่คณะเปิดสอน รวมทั้งห้องสมุดต้องลดจำนวนเล่มที่จัดหาต่อ หนึ่งชื่อเรื่องเท่านั้น เพราะเป็นข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นอกจากนี้ห้องสมุดไม่มีการสำรวจความต้องการใช้หนังสือ วารสาร ของผู้ใช้ อาจทำให้หนังสือ วารสารที่ห้องสมุดจัดหาอาจไม่ตรงกับความต้องการผู้ใช้ ผลงานวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ พะมณี (2535) สมใจ ศรีปานเงิน (2540) ที่พบว่าหนังสือห้องสมุด มีจำนวนน้อย และเนื้อหาไม่ทันสมัย

4.2 สรุปปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดประสบปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดประสบปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง สูงสุดในเรื่อง หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาไม่เพียงพอ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากหนังสือ อ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาที่เกี่ยวกับสาขาที่คณะเปิดสอนมีการผลิตค่อนข้างจำกัดทั้งภาษาไทย และ

ภาษาต่างประเทศ และห้องสมุดไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสืออ้างอิง ทำให้หนังสืออ้างอิงที่จัดหาและมีให้บริการเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุด

4.3. สรุปปัญหาการใช้วารสาร และหนังสือพิมพ์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดประสบปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์โดยรวมอยู่ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดประสบปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์สูงสุด ในเรื่องการไม่ให้ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากระเบียบการใช้ห้องสมุดกำหนดให้ยืมวารสารฉบับล่วงหน้าได้เท่านั้น มีระยะเวลาการยืมจำกัด และจัดให้บริการแบบชั้นปิด โดยมีเจ้าหน้าที่ให้บริการ อาจทำให้ผู้ใช้บริการไม่ได้รับความสะดวก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของอังฉรา พิมพ์สกุล (2538) ที่พบว่าวารสารมีชื่อเรื่องเดียวไม่เพียงพอสำหรับการให้บริการยืมออกนอกห้องสมุด และระยะเวลาในการยืมน้อยเกินไป

4.4 สรุปปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดประสบปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดประสบปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุสูงสุดในเรื่อง ไม่ทราบแหล่งให้บริการโสตทัศนวัสดุ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโสตทัศนวัสดุที่ห้องสมุดให้บริการเป็นซีดี-รอมที่มาพร้อมกับการส่ง ชื่อหนังสือภาษาต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ทำให้โสตทัศนวัสดุมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอและตรงกับความต้องการใช้ของผู้ใช้บริการห้องสมุด รวมทั้งการจัดให้บริการแยกไว้เฉพาะในบริเวณห้องอ้างอิง จัดเก็บเป็นชั้นปิดมีบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ให้บริการ อาจทำให้ผู้ใช้ไม่ได้รับความสะดวกในการเข้าถึงโสตทัศนวัสดุ

4.5 สรุปปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดประสบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุดในเรื่อง เวลาเปิด-ปิดบริการน้อยเกินไป ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากห้องสมุดต้องเปิดบริการตามตารางเรียนของอาคารเรียนรวม ทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าห้องสมุดควรเพิ่มช่วงเวลาเปิด/ปิดบริการให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติของห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เกี่ยวกับงานต่างๆ ดังนี้

1.1 งานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ จากปัญหาที่พบของการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหาของสารสนเทศที่ห้องสมุดมีให้บริการไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด หนังสือเฉพาะสาขาวิชามีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการและการใช้ของอาจารย์ นักศึกษาปริญญาโทและนักศึกษาปริญญาตรี ห้องสมุดควรประชาสัมพันธ์วิธีการสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุดให้ผู้ใช้ง่ายอย่างทั่วถึง และในการสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศควรจัดซื้อหนังสือ ตำรา โดยเฉพาะหนังสือตำราภาษาต่างประเทศให้มากกว่าสิ่งพิมพ์ในรูปแบบอื่นๆ เพราะผู้ใช้งห้องสมุด (อาจารย์ นักศึกษาปริญญาโทและปริญญาตรี)มีการใช้หนังสือและตำราภาษาต่างประเทศในระดับมาก และควรจัดหาวารสารวิชาการและฐานข้อมูลออนไลน์ร่องลงมาตามลำดับ นอกจากนี้ก็ควรจะจัดสรรเงินงบประมาณการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้เพิ่มมากขึ้น

1.2 งานบริการ จากปัญหาที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ คือ เวลาการให้บริการ และระเบียบการใช้บริการของห้องสมุด ยังไม่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้งห้องสมุดในการเข้าใช้บริการ และควรประชาสัมพันธ์ระเบียบการใช้บริการห้องสมุดและการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ให้แก่ผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ห้องสมุดควรจัดหาคอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการสืบค้นให้ทันสมัย และจัดพื้นที่สำหรับการนั่งอ่านให้เพียงพอและเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับผู้ใช้งแต่ละประเภท เพิ่มแสงสว่าง และระบบควบคุมเสียงดังรบกวนจากผู้ใช้งข้างเคียง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของปริมาณสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดหาเทียบกับปริมาณการใช้จริงของอาจารย์และนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2.3 ควรศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์ นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บรรณานุกรม

- ครรรชิต มาลัยวงศ์. 2535. เทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน.
- จรินทร์ ลีนา. 2539. การใช้และความต้องการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาศิลปะและการออกแบบในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จุฬามาศ ถึงนาค. 2539. การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์ 2544. การค้นคว้าและเขียนรายงาน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ัชชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. 2535 บริการสารนิเทศ. Information Service. ปทุมธานี : สาขาวิชาสารนิเทศ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ทพวงมหาวิทยาลัย. 2543. ร่างนโยบายแนวทางและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ส่วนวิจัยและพัฒนาสำนักมาตรฐานอุดมศึกษา.
- นงพงา จิตรกร. 2533. รูปแบบของการบริการและเผยแพร่สารนิเทศ. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริการและเผยแพร่สารนิเทศ, หน่วยที่ 2, หน้า 43-95. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นันทา วิทวุฒิศักดิ์. 2540. สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ดีดีบุ๊กส์ส โตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเยี่ยม เข้มเมือง. 2537. สุนทรียะทางทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ : โอเดียนส โตร์.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. 2532. ความต้องการใช้สารนิเทศ. ในเอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ หน่วยที่ 6, หน้า 293-333. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____ . 2542. การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
- ประยงศรี พัฒนกิจจำรูญ. 2541. กระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ, หน่วยที่ 2, หน้า 77-119. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พนิดา สมประจบ. 2542. รายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารนิเทศทางศิลปะของนักศึกษา คณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิมพ์พรรณ เรพเพอร์และคณะ. 2539. การใช้ห้องสมุด Using the Library (LB103). กรุงเทพฯ :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2538. เอกสารการสอนชุดวิชา สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น,

หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

แม่นมาส ชวลิต. 2539. สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น. ในเอกสารการสอนชุดวิชา สารนิเทศเบื้องต้น,

หน่วยที่ 1-7, หน้า 1-38. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2538. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 25.

กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

ลำพิ่ง พ่วงบางโพ. 2537. ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษา คณะบริหาร

ธุรกิจในมหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์. 2524. ความเข้าใจศิลปะ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ศิลป์ พีระศรี. 2536. บทความเรื่องศิลปะ. อ้างถึงในวิบูลย์ ลี้สุวรรณ. พิธีการแสดงศิลปกรรม

แห่งชาติ อดีต ปัจจุบัน เพื่ออนาคต. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร. 14

(มิถุนายน 2536-พฤษภาคม 2537) : 149-165

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. 2544.

คู่มือนักศึกษา 2544. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. สถาบันเทคโนโลยีพระจอม-

เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

_____ 2543. ประกาศสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เรื่อง การใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง พ. ศ 2543. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง.

_____ 2544. รายงานสถิติการศึกษาคลังข้อมูลปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน.

สมใจ ศรีปานเงิน. 2540. ความต้องการใช้และการใช้ทรัพยากรสารนิเทศของผู้ใช้ห้องสมุดเฉพาะ

สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุภาพร สมจิตต์. 2541. การพัฒนาทรัพยากรของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐใน

ประเทศไทย : การพัฒนาทรัพยากรของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐใน

ประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะแหล่งอ้างอิงที่มีการเผยแพร่ทั้งบนสื่อประเภทกระดาษและ

อิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุรีย์ บูหงามงคล. 2527. ความต้องการและการใช้สารสนเทศของคณาจารย์ สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าวิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อนุภาพ ธีรลาภ. 2534. การตลาดสำหรับสารสนเทศ. ในเอกสารวิชา การจัดพิมพ์เนื่องในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2534 สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยเรื่อง กลยุทธ์การจัดการสารสนเทศเพื่อการพัฒนา, หน้า 35-38. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- อัจฉรา พิมพ์สกุล. 2538. การใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะในมหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. 2530. แบบสอบถาม การสร้างและการใช้. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุบลศรี สัตยาภรณ์. 2534. ลักษณะการใช้สารนิเทศทางศิลปะและทัศนคติต่อรูปแบบการเผยแพร่สารนิเทศทางศิลปะของนักศึกษาศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อุไรวรรณ พะมณี. 2535. ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการใช้บริการห้องสมุดคณะ. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- American Library Association. 1983. **The ALA glossary of Library and Information Science.** Chicago : ALA.
- Art Libraries Society of North America. 1983. **Standards for art libraries and fine art slide collection.** Tucson : Art Libraries Society of North America.
- Art Libraries Society /U.K. & Eire. 1990. **Guidelines for art and design libraries : stock, planning, staffing and autonomy.** Worcestershire : ARLIS/UK.& Eire.
- Atherton, Pauline. 1977. **Handbook for Information Systems and Services.** Paris : UNESCO.
- Blazek, Ron and Aversa, Elizabeth. 1994. The humanities : a selective guide to information sources, 4th Ed. London : Bowker.
- Bouazza, Abdelmagid. 1989. Information user studies. **Encyclopedia of Library and Information Science** 44 : 144-199.
- Cobbledick, Susie. 1996. The Information-seeking behavior of artists : explores Interviews. **The Library Quarterly** 66 (October) : 343 : 372.
- Day, John M. and Elizabeth McDowell. 1985. Information needs and uses of art and design Students. **Educational Libraries Bulletin** 28 (Autumn) : 31-41.
- Exon, Andy. 1978. Getting to know the user better. **A Slip Proceedings** 30 : 352-364.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Fidzani, B.T. 1998. Information needs and information-seeking behavior of graduate students of the University of Botswana. **Dissertation Abstract International** 47, 7 : 329-340.
- Harter, Stepher P. 1986. **Online information retrieval**. New York : Academic Press.
- King, B. W., and V. E. Palmour. 1981. How need are generated : what we have found out them. In *The nationwide provision and use of information : ASLIB, IIS, LA joint conference, 15-19 SEPT. 1980, Sheffield Proceeding* 68-79. London : Library Association.
- Kuhlthau, Carol C. 1993. Inside the search process : information seeking from the user's perspective. **Journal of the American Society for Information Science** 42 (June) : 362.
- Layne, Sara Shatford. 1994. Artists, art historians and art information. **The Reference Librarians**. no. 47: 23-36.
- Lin, N., and Garvey, W.D. 1972 . Information needs and uses **In annual Review of Information Science and Technology**, Edited by C.A. Cuadra, vil.7, pp. 8-10. Washington, D.C. : American Society for Information science.
- Linowes, D.F. 1991. The information age. **Vital Speeches of the Day**. (January) : 43-45.
- Muehsam, Gerd. 1978. **Guide to basic information sources in the visual art**. Santa Barbara, Calif : Jeffrey Norton Publishers / ABC-CLIO.
- Pacey, Philip. 1979. The art book In Philip Pacey (ed.). **Art Library manual : a guide to resources and practice**, pp32-46. London : Bowker.
- Peischl, Thomas Michael. 1979. **A Laser study of a University Library System : an Investigation of the Perceived Needs of a University Library's Patrons**. **Dissertation Abstracts International** 40 (November) : 176-177.
- Pollard, Nik. Printed ephemera. In Philip Pacey (ed). 1979. **Art Library manual : a guide to resources and practice**. pp. 316-334. London : Bowker.
- Powell, Ronald R. 1997. User studies In **International encyclopedia of information and library Science** ed. John Feather and Paul Sturgis, 455-456. London : Routledge.
- Symons, Antony. Museum and gallery publications. In Philip Pacey (ed). 1979. **Art Library Manual : a guide to resources and practice**, pp. 32-46. London : Bowker.
- Taylor, Robert S 1968. Question-negotiation and information seeking in libraries. **College & Research Libraries**. 29 (May) : 178-194.

Turner, Marsha Kay. 1992. A study regarding information-seeking behavior, Evaluation of information including perceptions of information attributes, and associated correlates pertaining to information usage. **Dissertation Abstracts International**. 53 (September): 652-A

Wilson, Tom. 1997. **Electronic publishing and the future of the book. a paper delivered at the international conference on book science to commemorate the 450th anniversary of the first lithuanian book, Vilnius University Lithuania, 24-28 September, [online] :** Available URL : <http://www.shef.ac.uk/~islpublications/infres/paper39.html>.

Yamane, Taro. 1967. **Statistics : An Introductory Analysis**. 2nd ed. New York : Harper and Row.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

ก. แบบสอบถาม

ข. ประกาศคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาเพื่อพัฒนาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

A study to develop Information Uses in the Faculty of Architecture Library

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้สร้างขึ้น เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์ สจล. โปรดอ่านและตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผลการวิจัยที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน และปรับปรุงการจัดบริการสารสนเทศในห้องสมุดสถาปัตยกรรมศาสตร์ต่อไป

แบบสอบถามทั้งหมด แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศด้านต่างๆ

ตอนที่ 3 ความต้องการและการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำอธิบายศัพท์

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ที่ผ่านกระบวนการประมวลผล และบันทึกไว้ในวัสดุสารสนเทศประเภทต่างๆ ทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือ จุลสาร กฤตภาพ วิทยุทัศน์ เทปบันทึกเสียง และซี-ดี รอม เป็นต้น

ความต้องการใช้สารสนเทศ หมายถึง ความประสงค์หรือความจำเป็นของผู้ใช้ห้องสมุดที่จะใช้สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และโสตทัศนวัสดุ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจจะมีหรือไม่มีสารสนเทศตามความต้องการ(ยังไม่เกิดการใช้จริง)

การใช้สารสนเทศ หมายถึง การนำสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ที่ค้นหาได้หรือได้รับมาแล้วนำมาใช้ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคล เช่น เพื่อประกอบการเรียนการสอน การทำวิทยานิพนธ์ (เกิดการใช้จริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความหรือเติมข้อความเป็นอย่างจริง

1. สถานภาพ

☐ อาจารย์	☐ นักศึกษาปริญญาตรี
☐ นักศึกษาปริญญาโท	☐ บุคลากร (ข้าราชการ/พนักงาน)

2. สาขาวิชาที่สังกัด

☐ สถาปัตยกรรม	☐ สถาปัตยกรรมภายใน
☐ ศิลปอุตสาหกรรม	☐ นิเทศศิลป์
☐ จิตรศิลป์	☐ สถาปัตยกรรมเขตร้อน
☐ การวางแผนภาคและเมือง	☐ สำนักงานคณบดี

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความหรือเติมข้อความเป็นอย่างจริง

1. วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ค้นหาข้อมูลประกอบการเขียนรายงาน
- ติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของวงการสถาปัตย์ฯ, การออกแบบ , ศิลปะ
- ค้นคว้าประกอบการเรียนการสอน
- การทำวิจัย, วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์
- ค้นหาภาพที่เฉพาะเจาะจง
- ค้นหารูปแบบ จากผลงานของศิลปิน นักออกแบบ หรือ สถาปนิก
- คัดลอกแบบหรือร่างภาพ
- ค้นหาความรู้ใหม่ และพัฒนาการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. วิธีการแสวงสารสนเทศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผู้บรรยาย	☐ เลือกรับหนังสือ วารสารจากชั้น
☐ สืบค้นจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (OPAC)	☐ ดูจากตู้แสดงหนังสือใหม่
☐ สอบถามบรรณารักษ์ / เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	☐ อาจารย์แนะนำ
☐ เพื่อนช่วยค้นหา	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความทันสมัยของสารสนเทศที่ท่านใช้มีมากน้อยเพียงใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ปีปัจจุบัน	☐ ช้อนหลัง 1-2 ปี
☐ ช้อนหลัง 3-5 ปี	☐ ช้อนหลัง 6-10 ปี
☐ ช้อนหลัง 10 ปีขึ้นไป	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. แหล่งสารสนเทศที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1)

☐ ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	☐ สำนักหอสมุดกลาง
☐ ห้องสมุดอื่นๆ (โปรดระบุ).....	
☐ งานแสดงนิทรรศการศิลปะ หรือการออกแบบ	☐ พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์
☐ อาจารย์	☐ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา
☐ บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	☐ เพื่อน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

ตอนที่ 3 ความต้องการและการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ๘๘๓

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการและการใช้สารสนเทศอย่างละ

- 1 ช่อง โดยมีเกณฑ์ ดังนี้
- 5 หมายถึง ความต้องการและการใช้ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ความต้องการและการใช้ มาก
- 3 หมายถึง ความต้องการและการใช้ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ความต้องการและการใช้ น้อย
- 1 หมายถึง ความต้องการและการใช้ น้อยที่สุด

1. รูปแบบของสารสนเทศ

รูปแบบของสารสนเทศ	ความต้องการใช้					การใช้จริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. สิ่งพิมพ์										
1.หนังสือ และตำรา(Textbook)										
1.1 ภาษาไทย										
1.2 ภาษาอังกฤษ										
2. วารสาร (Journal)										
2.1 ภาษาไทย										
2.2 ภาษาอังกฤษ										
3. หนังสือพิมพ์ (Newspaper)										
3.1 ภาษาไทย										
3.2 ภาษาอังกฤษ										
4. หนังสืออ้างอิง (Reference)										
4.1 พจนานุกรม (Dictionaries)										
4.2 สารานุกรม(Encyclopedias) ¹										
4.3 นามานุกรม (Directories) ²										
4.4 บรรณานุกรม (Bibliographies) ³										
4.5 สิ่งพิมพ์รัฐบาล (Government Publications) ⁴										
4.6 หนังสือรายปี (Year book) ⁵										
4.7 จดสาร ข่าวสาร ⁶										
4.8 สารสังเขป (Abstracts)										
4.9 อักษรานุกรมชีวประวัติ (Bibliographical sources)										
4.10.วิทยานิพนธ์ (Theses) และวิจัย										
4.11 เอกสารประกอบการสอนรายวิชา										
ข. โสตทัศนวัสดุ										
1. แผ่นที่										
2. วิดิทัศน์										
3. แผ่นดิสเก็ตต์										
4. ซีดี-รอม										
5. แผ่นโฆษณา (Poster)										

รูปแบบของสารสนเทศ	ความต้องการใช้					การใช้จริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ค. ฐานข้อมูลออนไลน์										
1. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย										
2. ERIC ⁷										
3. ABI/Inform ⁸										
4. DAO ⁹										
5. A&HCI ¹⁰										
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....										

¹ สารานุกรม หมายถึง หนังสือที่ให้ความรู้พื้นฐาน เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ อย่างกว้างขวางในทุกสาขาวิชา

² นามานุกรม หมายถึง หนังสือที่รวบรวมรายชื่อบุคคล หรือองค์กรต่างๆ

³ บรรณานุกรม หมายถึง หนังสือที่รวบรวมรายชื่อหนังสือวารสาร และวัสดุสารสนเทศอื่นๆ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์

⁴ สิ่งพิมพ์รัฐบาล หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ เพื่อเผยแพร่ผลงานทางราชการ

⁵ หนังสือรายปี หมายถึง หนังสือที่พิมพ์ออกเผยแพร่เป็นรายปี ให้เรื่องราวในรอบปีที่ผ่านมา ได้แก่ หนังสือรายปี สมุดสถิติ สรุปผลงาน เป็นต้น

⁶ จดสาร หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ประกอบด้วยเรื่องราวใหม่ๆ เพียงเรื่องเดียว ความยาวไม่กี่หน้ากระดาษ

⁷ ERIC: Educational Resources Information Center เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมบทความสารสนเทศด้านการศึกษา ได้แก่ บทความทางวิชาการ รายงานการวิจัย รายการประชุม

⁸ ABI/INFORM เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมสารสนเทศทางด้านธุรกิจ การจัดการ การบริหาร การธนาคาร การประกันภัยทุกประเภท กฎหมาย การเงิน การโฆษณา

⁹ DAO: Dissertation Abstracts on Disc เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก ปริญญาโท ทุกสาขาวิชาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วโลกกว่า 1,000 แห่ง

¹⁰ A & HIC: Art & Humanities Citation Index เป็นฐานข้อมูลทางด้านศิลปะและการออกแบบ

2. สาขาวิชาสารสนเทศ

สาขาวิชา	ความต้องการใช้					การใช้จริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความรู้ทั่วไป (General Work) ได้แก่ สารานุกรม พินิทภัณฑ์ รวมเรื่องต่างๆ ไป										
2. ปรัชญา ศาสนา จิตวิทยา (Philosophy ,Psychology, Religion) ได้แก่ ปรัชญาตะวันออกสมัยใหม่ ศาสนาต่างๆ จิตวิทยา										
3. ประวัติศาสตร์ (History) ได้แก่ ประวัติศาสตร์ทวีป อเมริกา เอเชีย และศาสตร์ที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เช่น ชีวประวัติบุคคลสำคัญ										
4. ภูมิศาสตร์ โบราณคดี นันทนาการ (Geography, Anthropology, Recreation) ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ภูมิศาสตร์กายภาพ มานุษยวิทยา กีฬาและการพักผ่อน										
5. สังคมศาสตร์ (Social science) ได้แก่ สถิติ ประชากรศาสตร์ การบริหารธุรกิจ การเงินและธนาคาร การโฆษณา สังคมวิทยา เป็นต้น										
6. รัฐศาสตร์ (Political Science)										
7. กฎหมาย (Law)										
8. การศึกษา (Education)										
9. ดนตรี (Music)										
10. ศิลปวิทยา (Fine art)										
10.1 วิชาศิลปะ ได้แก่ ทัศนศิลป์ (visual arts) ประติมากรรม (sculpture) จิตรกรรม (painting) ภาพพิมพ์ (Printmaking) ศิลปะทั่วไป (art in general) นิทรรศการศิลปะ (exhibition arts)										

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี หากท่านใดต้องการใช้เอกสารนี้ กรุณาแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาวิชา	ความต้องการใช้					การใช้จริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.2 สถาปัตยกรรม (architecture) ได้แก่ หลักการเขียนแบบ ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม การออกแบบสถาปัตยกรรม แนวคิดทางด้านสถาปัตยกรรม เทคโนโลยีอาคาร การวางผังเมือง การออกแบบภูมิทัศน์ การวางผังบริเวณ เป็นต้น										
10.3 สถาปัตยกรรมภายใน (Interior architecture) ได้แก่ การวิเคราะห์การออกแบบ การออกแบบสภาพแวดล้อม การออกแบบและตกแต่ง การออกแบบและปฏิบัติการ วัสดุและวิธีการใช้										
10.4 ศิลปอุตสาหกรรม ได้แก่ ออกแบบพลาสติก ออกแบบเฟอร์นิเจอร์ ออกแบบสิ่งทอ ออกแบบโลหะ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์เพื่อการออกแบบ (computer-aided industrial design)										
10.5 นิเทศศิลป์ ได้แก่ การถ่ายภาพ ภาพยนตร์และวิดีโอ คอมพิวเตอร์กราฟฟิก ออกแบบโฆษณา ออกแบบสิ่งพิมพ์										
11. ภาษา และวรรณคดี (Language & Literature) ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาตะวันออก และวรรณคดีชาตินวนิยายชาติต่างๆ วรรณกรรมเด็ก										
12. วิทยาศาสตร์ (Science) ได้แก่ คณิตศาสตร์ คาราศาสตร์ เป็นต้น										
13. เกษตรศาสตร์ (Agriculture)										
14. เทคโนโลยี (Technology)										
15. บรรณานุกรม และบรรณารักษ์ (Bibliography & Library Science)										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬ.

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. ปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป					
1. หนังสือเฉพาะสาขามีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ					
2. หนังสือที่ต้องการมีเนื้อหาไม่ทันสมัย					
3. เนื้อหาของหนังสือ ไม่ตรงกับความต้องการ					
4. หนังสือที่ต้องการใช้ เก่า ชำรุด ฉีกขาด					
5. หนังสือที่ต้องการ ไม่มีในห้องสมุด					
6. การจัดเรียงหนังสือบนชั้น ขาดแก่การค้นหา					
7. หนังสือที่ต้องการมีในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบบนชั้น					
8. ไม่ทราบวิธีการค้นหาหนังสือที่ต้องการ					
9. ระยะเวลาในการขีมน้อยเกินไป					
ข. ปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง					
1. หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชา มีจำนวนจำกัด เช่น พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชา ศัพท์เฉพาะ					
2. หนังสืออ้างอิงมีเนื้อหาไม่ทันสมัย					
3. วิธีการค้นหารายการงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ และมีวิธีการให้บริการยุ่งยาก					
ค. ปัญหาการใช้วารสารและหนังสือพิมพ์					
1. วารสารที่ต้องการ ไม่มีในห้องสมุด					
2. เนื้อหาของวารสาร ไม่ทันสมัย					
3. การจัดเรียงวารสารบนชั้นขาดแก่การค้นหา					
4. วารสารมีจำนวนรายชื่อ และจำนวนฉบับน้อย					
5. ไม่มีครรชนีวารสารช่วยค้นหาบทความที่ต้องการ					
6. แหล่งจัดเก็บวารสาร ฉบับย้อนหลัง ขาดแก่การค้นหา					
7. ห้องสมุดไม่อนุญาตให้ยืมวารสาร และหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุด					
8. หนังสือพิมพ์มีจำนวนชื่อเรื่อง และฉบับจำกัด					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ง. ปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุ					
1. โสตทัศนวัสดุที่ต้องการมีจำนวนน้อย					
2. ไม่ทราบแหล่งให้บริการโสตทัศนวัสดุ					
3. ไม่ทราบว่ามิบริการโสตทัศนวัสดุ					
จ. ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ					
1. การส่งคืนหนังสือนอกเวลาราชการ					
2. ข้อมูลการให้บริการของห้องสมุด					
3. ระเบียบการใช้ห้องสมุดยุ่งยาก					
4. เวลาเปิดบริการน้อยไป					
5. การให้บริการของบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ ของห้องสมุด					
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)					

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้สารสนเทศในห้องสมุด
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

.....

.....

.....

.....

.....

☞ ขอจบเพียงแค่นี้ และขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ☞

ประกาศ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง การใช้บริการห้องสมุด พ.ศ. 2546

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เรื่อง การใช้บริการห้องสมุด พ.ศ. 2546 เพื่อให้การบริการของห้องสมุดเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสม จึงให้ประกาศการใช้ห้องสมุดไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรื่อง การใช้บริการห้องสมุด พ.ศ. 2546 “

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 / 2546 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกประกาศคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เรื่อง การใช้บริการห้องสมุด พ.ศ. 2544

ข้อ 4 เวลาเปิดทำการ

4.1 ช่วงเปิดภาคการศึกษา

วันจันทร์-ศุกร์ 8.30-18.00 น.

วันเสาร์ 9.00-16.00 น.

ปิดวันอาทิตย์ และวันหยุดราชการ

4.2 ช่วงปิดภาคการศึกษา

วันจันทร์-ศุกร์ 8.30-16.30 น.

ปิดวันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดราชการ

ทั้งนี้กำหนดเวลาการเปิด-ปิดห้องสมุด อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ข้อ 5 ผู้มีสิทธิใช้บริการของห้องสมุด

5.1 นักศึกษาปัจจุบันของคณะฯ

5.2 อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ ข้าราชการ และลูกจ้างของคณะฯ

5.3 ผู้ใช้ห้องสมุดที่ได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษจากคณะ

5.4 บุคคลภายนอก (ค่าบำรุงห้องสมุด 20 บาท / คน / วัน)

5.5 นักเรียนที่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา (แสดงบัตรประจำตัว)

ข้อ 6 ผู้มีสิทธิยืมทรัพยากรห้องสมุด

6.1 นักศึกษาที่ลงทะเบียนในภาควิชาการศึกษานั้นๆ

6.2 อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ ข้าราชการ และลูกจ้างของคณะฯ

6.3 อาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษาต่างคณะฯ

(ยืมโดยวิธีการยืมระหว่างห้องสมุด)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 ผู้ใช้ห้องสมุดที่ได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษจากคณะ ต้องคืน
ทรัพยากรห้องสมุดล่วงหน้า 14 วัน เพื่อห้องสมุดจักได้ตรวจสอบ และให้หนังสือรับรอง ไม่มี
ทรัพยากรห้องสมุดค้างส่ง

ข้อ 7 การสมัครเป็นสมาชิกห้องสมุด

7.1 นักศึกษา หลักฐานที่ต้องนำมา

- บัตรประจำตัวนักศึกษาที่มีรหัสบาร์โค้ด (Barcode)
- ใบเสร็จรับเงินค่าลงทะเบียนของภาคการศึกษา

7.2 อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง

- รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป
- บัตรประจำตัวข้าราชการ / พนักงาน / ลูกจ้าง ในกรณีไม่มีบัตรประจำตัว

ข้าราชการ / พนักงาน/ลูกจ้าง ให้ใช้หนังสือรับรองการเป็นข้าราชการ/พนักงาน/ลูกจ้าง แทน ส่วน
อาจารย์พิเศษให้ใช้หนังสือรับรองการเป็นอาจารย์พิเศษจากคณบดี หรือหัวหน้าภาควิชาที่
ปฏิบัติงานอยู่

7.3 ผู้ใช้ห้องสมุดที่ได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษจากคณะ ต้องแสดงหลักฐานที่
ได้รับอนุมัติจากคณะ หรือเอกสารรับรองจากภาควิชาที่ปฏิบัติงานอยู่ พร้อมแสดงบัตรประจำตัว
โดยห้องสมุดจะจัดทำบัตรสมาชิกห้องสมุดให้ตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ข้อ 8 ระเบียบการยืมทรัพยากรห้องสมุด

8.1 หนังสือทั่วไป

- นักศึกษาปริญญาตรี	ยืมได้ 5 เล่ม ต่อ 7 วัน
- นักศึกษาปริญญาโท / ปริญญาเอก	ยืมได้ 7 เล่ม ต่อ 14 วัน
- อาจารย์ประจำ	ยืมได้ 10 เล่ม ต่อ 30 วัน
- อาจารย์พิเศษ	ยืมได้ 5 เล่ม ต่อ 14 วัน
- ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง	ยืมได้ 5 เล่ม ต่อ 14 วัน
- อาจารย์ นักศึกษาต่างคณะ	ยืมได้ 1 เล่ม ต่อ 7 วัน

8.2 หนังสือจอง (Reserved Book) ยืมได้ 1 เล่ม ต่อ 1 วัน

8.3 วารสารล่วงหน้า (ฉบับปลีก) ยืมได้ 3 เล่ม ต่อ 3 วัน

8.4 สื่อโสตทัศนวัสดุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ยืมได้ 3 แผ่น/ม้วน ต่อ 3 วัน

8.5 ทรัพยากรประเภทอื่นให้ใช้ภายในห้องสมุดและให้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร

ข้อ 9 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการยืมทรัพยากรห้องสมุด

9.1 ผู้มีสิทธิในการยืม-คืนทรัพยากรห้องสมุด ต้องแสดงบัตรประจำตัวนักศึกษา
หรือบัตรสมาชิกทุกครั้งที่ยืม-คืนทรัพยากรห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.2 ผู้มีสิทธิขี้นทรัพยากรห้องสมุด ห้องสมุด ไม่อนุญาตให้นำบัตรประจำตัว นักศึกษา หรือบัตรสมาชิกของผู้อื่น มาใช้ในการขี้นทรัพยากรห้องสมุด

9.3 นักศึกษา อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างที่มี ทรัพยากรเกินกำหนดส่ง จะไม่มีสิทธิในการขี้นครั้งต่อไป

9.4 หนังสือเล่มเดียวกัน ครั้งที่พิมพ์เดียวกัน ขี้นได้ครั้งละไม่เกิน 1 เล่ม และขี้น ติดต่อกันได้ ไม่เกิน 2 ครั้ง และเว้นระยะเวลา 3 วัน หากต้องการขี้นอีกครั้ง

9.5 ในกรณีสมาชิกเป็นอาจารย์สามารถใช้โทรศัพท์ขี้นทรัพยากรนั้นต่อไปอีก 1 ครั้ง

9.6 ห้องสมุดสงวนสิทธิที่เรียกทรัพยากรที่ให้ขี้นกลับคืนห้องสมุดก่อนกำหนดได้ แต่จะเรียกคืน หลังจากทรัพยากรนั้น ได้ถูกขี้นไปแล้ว ไม่น้อยกว่า 7 วัน การขี้นทรัพยากรต่ออาจขี้น ได้อีก 1 ครั้งถ้า ไม่มีผู้จองหนังสืออื่น ถ้ามีผู้จอง ๆ ไว้ ผู้จองนั้นมีสิทธิขี้นทรัพยากรนั้นก่อน

9.7 การขี้นระหว่างห้องสมุด

- การขี้นระหว่างห้องสมุดภายในสถาบันฯ ให้ผู้มีสิทธิติดต่อกับบรรณารักษ์ ห้องสมุดคณะฯ เพื่อขอแบบฟอร์มการขี้นระหว่างห้องสมุด และนำไปขี้นหนังสือด้วยตนเอง

- การขี้นระหว่างห้องสมุดภายนอกสถาบันฯ ถ้าผู้มีสิทธิขี้นต้องการขี้น ทรัพยากรจากห้องสมุดมหาวิทยาลัย (สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย) AIT, กรมวิทยาศาสตร์ ให้ขอ แบบฟอร์มการขี้นที่ฝ่ายบริการสำนักหอสมุดกลาง สจล.

ข้อ 10 การปรับทรัพยากรห้องสมุดเกินกำหนด

ถ้าผู้ขี้นไม่ส่งคืนทรัพยากรตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ และมีได้นำมาต่ออายุการขี้น จะต้องชำระค่าปรับตามประเภทของทรัพยากร ดังต่อไปนี้

10.1 หนังสือทั่วไป วารสารล่วงหน้า ปรับรายการละ 5 บาท ต่อ 1 วันผู้ขี้น ต้องชำระเงินค่าปรับ เล่มละ 5 บาท ต่อ 1 วัน

10.2 หนังสือจอง สื่อโสตฯ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ค่าปรับ เล่ม/แผ่น/ม้วน ละ 20 บาทต่อ 1 วัน

10.3 การขี้นระหว่างห้องสมุด ขึ้นอยู่กับระเบียบของห้องสมุดผู้ให้ขี้นนั้น ๆ

10.4 กรณีทำทรัพยากรห้องสมุดหาย ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดทราบทันที และปฏิบัติ ตามลำดับต่อไปนี้

ก. หากพบรายการทรัพยากรที่ทำหายให้คืนทันที พร้อมชำระเงินค่าปรับตาม ระยะเวลา

ข. กรณีรายการทรัพยากรที่ทำหาย ยังมีวงจำหน่ายให้ซื้อชดใช้ 1 รายการ พร้อมชำระค่าปรับตามระยะเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. ให้خذใช้ค่าทรัพยากรในอัตรา 5 เท่าของราคาปัจจุบัน ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อ ก และ ข้อ ข

10.5 กรณีทำทรัพยากรชำรุด ผู้ที่ทำทรัพยากรของห้องสมุดชำรุดเสียหาย ต้องจัดหาทรัพยากรนั้นมาทดแทนให้ห้องสมุด พร้อมชำระค่าปรับตามระยะเวลา

ข้อ 11 การปฏิบัติตนในการเข้าใช้ห้องสมุด

11.1 บุคคลภายนอกที่ต้องการเข้าใช้ห้องสมุด ต้องแสดงบัตรประจำตัวเพื่อขออนุญาตเข้าใช้ต่อเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

11.2 แต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย โดยสวมเสื้อที่มีแบบและสีสุภาพ สวมกางเกงขายาวหรือกระโปรง ห้ามสวมกางเกงขาสั้น ชกเว้นเครื่องแบบนักเรียน ไม่พูดคุยเสียงดัง และไม่ปฏิบัติตนเป็นที่รบกวนผู้อื่น

11.3 ห้ามสวมหมวก หรือสวมแว่นตา

11.4 ปิดเครื่องมือสื่อสารทุกชนิดเมื่อเข้าใช้ห้องสมุด

11.5 ผ่ากระเป๋าสสิ่งของหรือสัมภาระไว้ในที่ที่จัดเตรียมให้ ยกเว้นของมีค่า

11.6 ไม่วางของมีค่าไว้ตามโต๊ะหากสูญหาย ห้องสมุดจะไม่รับผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น

11.7 ต้องแสดงหนังสือ เอกสาร และสิ่งของต่อเจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อให้ตรวจสอบก่อนออกจากห้องสมุดทุกครั้ง

11.8 ห้ามฉีก ตัดหนังสือ เอกสารและทรัพยากรห้องสมุดทุกชนิด หากพบว่าผู้ใดกระทำการดังกล่าวจะถูกตัดสิทธิในการเข้าใช้ห้องสมุดและแจ้งคณะฯ เพื่อดำเนินการต่อไป

11.9 ห้ามนำอาหาร ขนมขบเคี้ยว เครื่องดื่มทุกชนิด เข้ามาในบริเวณห้องสมุด

11.10 ห้ามสูบบุหรี่ภายในห้องสมุด หรือนั่ง และนอนบริเวณชั้นวางหนังสือ

11.11 ห้ามนักศึกษา และบุคคลภายนอก นำงานที่เกี่ยวกับการตัดกระดาษ การขูดขีด การระบายสี การพันสี เข้ามาทำในห้องสมุดโดยเด็ดขาด

11.12 นักศึกษาที่มีทรัพยากรค้างส่ง จะถูกระงับผลการเรียนในภาคการศึกษานั้น ๆ และไม่มีสิทธิลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาถัดไป จนกว่าจะนำทรัพยากรมาส่งคืนหรือติดต่อกับบรรณารักษ์ เพื่อดำเนินการต่อไปแล้วแต่กรณี

11.13 ในกรณีที่ผู้ใช้ห้องสมุดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดมีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีดังนี้

11.13.1 ตักเตือน

11.13.2 เชิญให้ออกนอกบริเวณห้องสมุด

11.13.3 ประกาศให้ทราบพฤติกรรมแห่งการกระทำผิด

11.13.4 ตัดสิทธิในการใช้บริการห้องสมุด หรือในกรณีที่สมาชิกให้

เอกสารเพิกถอน การเป็นสมาชิกรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 12 ผู้ใดขโมย ตัด ถึก หรือทำลายทรัพย์สินของหอสมุด จะถูกพิจารณาลงโทษตาม
ประกาศของคณะฯ

ข้อ 13 การติดต่อสอบถามการใช้บริการต่าง ๆ ติดต่อได้ที่ หมายเลขโทรศัพท์ 7392152
หรือ 7372500-47 ต่อ 5203, 5204 หรือติดต่อด้วยตนเองทุกวันในเวลาราชการ

ข้อ 14 ให้หัวหน้างานห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตาม
ประกาศนี้และมีอำนาจออกประกาศหรือ คำสั่งที่ไม่ขัดกับประกาศนี้ได้

ประกาศ ณ วันที่ พฤษภาคม พ.ศ. 2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้